

Luottolinkki

LUOTTOMIEHET - KREDITMÄNNEN RY:N JÄSENLEHTI

3/2011

1961 LM 2011

Luottomiehet – Kreditmännen r.y.

■ 50-vuotisjuhlien ohjelma s. 10 ■ Kutsu syyskokoukseen s. 7

Tiesitkö, että Intrum Justitia on myös luottotietoyhtiö?

Intrum Justitia -konserni on Euroopan johtava luotonhallinta-alan asiantuntija, jonka liikevaihto vuonna 2010 oli 394,7 miljoonaa euroa. Sen 3 100 asiantuntijaa palvelee toimeksiantajiaan 22 Euroopan maassa.

Suomessa Intrum Justitia -konserni toimii kuudella eri paikkakunnalla ja asiakkaita palvelee yli 400 henkilöä. Yrityksen palvelut kattavat koko luotonhallinnan ketjun kotimaassa ja kansainvälisesti: luottopäätökset ja asiakkaiden luottokelpoisuuden valvonnan, maksuvalvonnan, maksu-muistutukset, perinnän sekä arvonalisäveropalvelut.

Intrum Justitia Luottopäätöspalvelusta saat markkinoiden reaaliaikaisimman maksutapatiedon kotimaisista yrityksistä. Yrityksen maksuhäiriötietojen lisäksi käytössäsi ovat Intrum Justitian luottotietorekisterin maksutapatiedot. Tätä tietoa et saa mistään muualta. Palvelun käyttö tapahtuu vaivattomasti Intrum Web -verkkopalvelussa.

Luottopäätöspalvelulla minimoit luottotappioriskisi ja kohdennat myynnin maksukykyisiin asiakkaisiin - säästät aikaa ja rahaa.

Ota yhteyttä numeroon (09) 2291 1600 niin kerromme, miten Luottopäätöspalvelu sopii juuri sinun tarpeisiisi.

intrum justitia

Intrum Justitia Oy, PL 47, 00811 Helsinki puh. (09) 2291 1600 faksi (09) 2291 1650 info.finland@intrum.com www.intrum.fi

*Intrum Justitia Oy
Onnittelee 50-vuotiaasta
Luottomiehet - Kreditmänner r.y:tä*

K U S T A N T A J A

Luottomiehet - Kreditmännens ry
Jäsenlehti. Ilmestyy neljä kertaa vuodessa
29. ilmestymisvuosi

P Ä Ä T O I M I T T A J A

Hanna Maunu puh. 050 568 7695
fax 09- 502 2940

e-mail: hanna.maunu@bisnode.com

T O I M I T U S N E U V O S T O

Anne Björk puh. 020 7650 240
Antti Heikonen puh. 030 603 5645
Sami Ijäs puh. 050 525 0157
Mikko Kallankari puh. 044 3217787
Jukka Marttila puh. 020 462 1212
Olli-Pekka Pitkärävi puh. 010 555 5333
Risto Suviala puh. 075 325 5607

T O I M I T U K S E N O S O I T E

Luottomiehet ry
PI 891, 00101 Helsinki

U L K O A S U

Raimo Elovaara, Suomen Painotuote

T I L A A J A P A L V E L U

Luottomiehet ry
Consista Oy, Kasarmikatu 36
00130 HELSINKI
Sähköpostios: luottomiehet@consista.fi
puh. 09-622 5715, fax. 09-622 5725

P A N K K I Y H T E Y D E T

Luottomiehet
IBAN FI3420891800073866
BIC NDEAFIHH

P A I N O P A I K K A

KM-Yhtymä Oy Suomen Painotuote, Vantaa
ISSN 1457-7909

Kirjoittajien lehdessä esittämät mielipiteet ovat heidän
omiaan eivätkä siten välttämättä edusta yhdistyksen kantaa.

T Ä S S Ä N U M E R O S S A

Pääkirjoitus.....	3
Hallituksen puheenjohtajan tervehdys	4
Syyskokouskutsu	7
Eero Tuomaisen ennustus.....	8
Kutsu 50-vuotisjuhlaan	10
Yhdistyksen perustaminen	12
Säännöt	15
Ennen juhlaa 11.11.11	15
Jäsenet	16
Kokoukset, retket, yritysvierailut.....	24
Hallitustyöskentely.....	26
Luottoalan neuvottelukunta.....	30
Koulutustoiminta.....	31
Kansainvälinen toiminta	41
Lakitoiminta	49
Viihde ja urheilu	54
Luottolinkki	56
www-sivut	58
Vuoden Luottomies	60
Luottoalan vaiheet	63
1950-luku	63
1960-luku	64
1970-luku	65
1980-luku	67
1990-luku	69
2000-luku.....	70
2010-luku	72
Tulevaisuus	74
Mediatiedot	80
Lähdelluettelot.....	82

Kannen kuva: Pertti Jenytin, Lehtikuva
Helsinki, Aleksanterinkatu vuonna 1963

PÄÄKIRJOITUS

Luotto- perheen kokovartalo- kuva

Luottomiehet-Kreditmännens r.y:n historia on vahvojen persoonien historiaa. Tällaisia luottoasialle omistautuneita luottomiehiä ja - naisia on ollut perustajina, hallituksissa, toimikunnissa ja monissa projektitehtävissä. Vahvojen persoonien kausi on usein ollut käännekohta yhdistyksen toiminnassa. Monista jäsenistämme saisi kiinnostavia henkilökuvia psykohistoriallisine ulottuvuuksineen.

Tänä syksynä 50 vuotta täyttävän yhdistyksemme elinvoima lepää kuitenkin jäsenkuntamme aktiivisuuden varassa. Useisiin tilaisuuksiimme osallistuu 10 prosenttia jäsenkunnastamme. Kaikki saavat tietoa toiminnasta kahden vuoden kulluttua 30 vuotta täyttävästä jäsenlehestämme Luottolinkistä ja viime vuonna uusituista kotisivuistamme.

Lukijan kädessä on 118. Luottolinkki. Yhdistyksemme 50-vuotispäivän lähes työssä hallitus päätti, että Luottomiesten historiikki kirjoitetaan tähän Luottolinkin Juhlanumeroon. Ammattimaisen historioitsijan tekemäksi aiotusta historiikista luovuttiin ja tehtävä annettiin Luottolinkin toimitusneuvostolle, jota vahvistettiin luottopäällikkö emeritus Pertti Larvalalla. Allekirjoittanut on toiminut Juhlanumeron projektipäällikkönä.

Luottomiesten alkukotina voidaan kiistatta pitää Stockmannin luottokonttoria Helsingin Aleksanterinkadulla. Täällä työskenteli yhdistyksemme perustajaisa, luottomiesaatteen läpitunkema yrityksen luottopäällikkö Sylvester Alexander Perret. Täältä yhdistyksemme jäsenyys on levinnyt satoihin yrityksiin Suomessa Kainuuta ja Pohjois-Pohjanmaata myöten.

Tämä Juhlanumero jakautuu kahteen osaan. Ensiksi Luottomiesten historiikkiin vuosilta 1961-2011. Toiseksi kotimaan luottoalan vaiheisiin kymmenluvuitain aina 1950-luvulta alkaen. Tämän jakson päättää eri luottoalan toimijoiden näkemys siitä, miten kunkin toimiala kehittyi seuraavan 10 vuoden aikana, siis aina 2020-luvulle asti. Monessa kirjoituksessa nähdään positiivisen luottotietorekisterin toteutuvan Suomessakin.

Pertti Larva on todennut, että viimeisen 50 vuoden aikana luottoalalla ovat eniten kehittyneet atk/ict ja lainsäädäntö. Sen vuoksi mukana on myös lyhyt yhteenveto viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneista luottoalan lakimuutoksista. Mainittu on ainoastaan uudet lait, ei vanhojen lakien pykälämuutoksia.

Tässä lehdessä on päästy ainoastaan totuuden likiarvoon, yksinomaan sen vuoksi, että yhdistyksemme pöytäkirjojen arkistointi on heikolla tolalla. Tämä asia-tila johtuu ennen muuta säännöillemme tyypillisestä hallitusjäsenien rotaatiosta. Rotaatio on muutoin loistojuttu innostuksen takaamiseksi hallituksessa.

Arkiston puuttuessa on korvaamattomana tietolähteenä ollut oma Luottolinkkimme. Kuka ei ole säilyttänyt Luottolinkin vanhoja numeroita, menkää ja nauttikaa Linkeistä sivuillamme www.luottomiehet.fi.

On aika kiittää julkisesti jokaista toimitusneuvoston jäsentä tämän Juhlanumeron rakentamisesta ja muita jutun tekijöitä kirjoitusten ilotulituksesta. Valokuvaajia unohtamatta. Kirjoittaja on mainittu jutun yhteydessä. Ellei näin ole, niin tekijä on allekirjoittaja.

Risto Suviala
projektipäällikkö
Juhlanumero

1961 **LM** 2011

Luottomichet – Kreditmännens r.y.

Juhlaa tärkeän työn merkeissä

Viime kuukaudet ovat näyttäneet alamme merkityksen hyvin konkreettisella tavalla: meille jokapäiväiset käsitteet, kuten vakuudet, luottoluokitukset ja maksukyky ovat kaikkien eurooppalaisten huulilla. Luotto ja luotonhallinta eivät ole vain luotonantajan ja -ottajan, yhden ihmisen, yrityksen tai valtion välisiä asioita, vaan koskettavat meitä kaikkia. Luottomiesten historia on jälleen yhdessä käännekohdas-
saan.

Käsiarkistosta reikäkorttien kautta monimutkaisiin päätösjärjestelmiin, jotka pystyvät käsittelemään miljoonia toimenpiteitä vuosittain. Kuluneen 50 vuoden aikana suurimmat muutokset luottoalalla ovat tapahtuneet volyymeissa, it-järjestelmissä – ja osaamisvaatimuksissa.

1960-luvulla, kun yritysten ja pankkien luottohenkilöstö järjestäytyi Suomessa yhdistyksen muotoon, töissä puhuttiin yksittäisistä toimeksiantoista ja asiakkaista, joiden tiedot kirjoitettiin ja tilanteen vaatiessa päivitettiin käsin arkistolaatikoihin.

Paljon on muuttunut käytännössä, vaan samat periaatteet ovat voimassa kuin puolivuosisata sitten: luotollinen kauppa onnistuu, kunhan hoitajat luottosi ja pidät huolta sovitusta.

Luottoammatti talouden ytimessä

Luottokaupan myötä Suomen kansantalous on kasvanut, maa on vaurastunut ja elämisen laatua lisäävät hankinnat ovat entistä useamman saavutettavissa. Voi sanoa, että yhteiskunta on tässäkin mielessä tasa-arvoistunut.

Tiedonkäsittely- ja tiedonsiirtojärjestelmien tuella luotonanto on nopeutunut, laajentunut uusille alueille ja muuttunut paikallisesta maailmanlaajuisesti toiminnaksi. Samalla kun maailma on tullut lähemmäksi, etäisimmänkin syrjäkylän asukkaalla tai yrityksellä on mahdollisuus luotolla myymiseen tai ostamiseen.

Luotonannon ja luotonhallinnan merkitys kasvaa edelleen valtavaa

vauhtia. Paikallisten ja maailmalajien luotto- ja vakuuskriisien myötä tullaan näkemään yhä uusia, varmempia ja tarkempia luotonannon mekanismeja.

Tämän kaiken keskiössä olemme me luottomichet ja -naiset, alan osaajina ja talouden pyörittäjinä. Käsiemme kautta kulkee suuri osa Suomen rahavirroista sekä kotimaahan että ulkomaille. Työmme on organisaatioittemme myyntiä, asiakaspalvelua – ydintoimintaa, ei ainoastaan tukipalvelua ja taloushallintoa.

Olemme paljon vartijoita. Tehtäväämme kuuluu tulevan tunnistelu, ennakolta reagointi ja vaaran merkeistä varoittaminen. Viimeaikaisten tapahtumia seurattaessa ei ole vaikea ennustaa, että roolimme tulee entisestään kasvamaan niin yhteiskunnassa, työelämässä kuin organisaatioidenkin tasolla.

Juhlan aika

Suuri joukko yhdistysaktiiveja ovat, omaa aikaansa säästämättä, eri tehtävissä hallituksessa, toimikunnissa ja työryhmissä pitäneet huolta ammattialastamme, miettineet sen tulevaisuutta, hankkineet rahoitusta, toimittaneet vakaan aseman saavuttanutta Luottolinkkiä ja järjestäneet meidät yhteen kokoavia tapahtumia.

Suurin kiitos lankeaa kuitenkin upealle jäsenistölle, joka on ahkerasti ollut toiminnassa mukana ja vienyt sanomaamme eteenpäin. Yhdistykseemme sitoutuneiden aktiivijäsenten määrä on tänään suurempi kuin koskaan.

Haluan toivottaa kaikille hauskoja, ikimuistoisia 50-vuotisjuhlia Pörrssitalolla 11.11.! Nautitaan ohjelmasta ja rentoudutaan kollegojen seurassa, eikä tuona iltana mietitä riskienhallintaa tai vakuuksia.

Arto Kallio

Luottomichet-Kreditmännens r.y.
hallituksen puheenjohtaja

LASKUTUKSEN ULKOISTAMINEN KANNATTAÄ SISÄISTÄÄ.

LINDORFF LASKUTUS on
kustannustehokas kokonaispalvelu
paljon laskuttavalle.

Tarjoamme yrityksellesi sujuvan,
nykyaikaisen ja tehokkaan laskutus-
ratkaisun. Laadusta tinkimättä.

LINDORFF
Confidence in Commerce and Credit

OUCH!

REHELLISYYS MAAN PERII, MUTTA KUKAS RAHAT?

No Sergel, tietysti.

Kun Sergel hoitaa yrityksesi perinnän ja saatavien oston, kaikki hyötyvät: sinä saat kustannussäästöjä ja tehokkuutta, asiakkaasi päättäväistä huolenpitoa ja me kiitoksen hyvin tehdystä työstä.

Perintää pohjoismaisella otteella – Sergel.fi

Tutustutaanko? Asiakaspalvelu puh. 0800 151 522 (arkisin klo 8–16)

**Syyskokous
20.10**

Kutsu

Tervetuloa Luottomiesten varsinaiseen syyskokoukseen

Luottomiesten sääntömääräinen syyskokous
pidetään 20.10.2011 alkaen klo: 18.00

Venäläisravintola Šašlikin ainutlaatuisessa miljöössä,
osoitteessa Neitsytpolku 12, Helsinki.

Kokouksessa sääntöjen 10 §:ssä mainitut asiat.

Kokous on avoin kaikille jäsenille.

Kokouksen jälkeen yhdistys tarjoaa illallisen 50 ensimmäiseksi ilmoittautuneelle.

Ilmoittautumiset kerhomestarille 13.10. mennessä osoitteeseen:

are.kivela@bisnode.com tai Luottomiesten web-sivujen

Tapahtumat-linkin kautta .

Ilmoittaudu HETI!

Tervetuloa!

Edellisen ja seuraavan polven luottomies

Lyhennelmä johtaja Eero Tuomaisen puheesta Luottomiehet-Kreditmännens ry:n 25-vuotisjuhlassa 3.10.1986 Hotelli Palacessa. Koonnut Anne Leppälä-Nilsson.

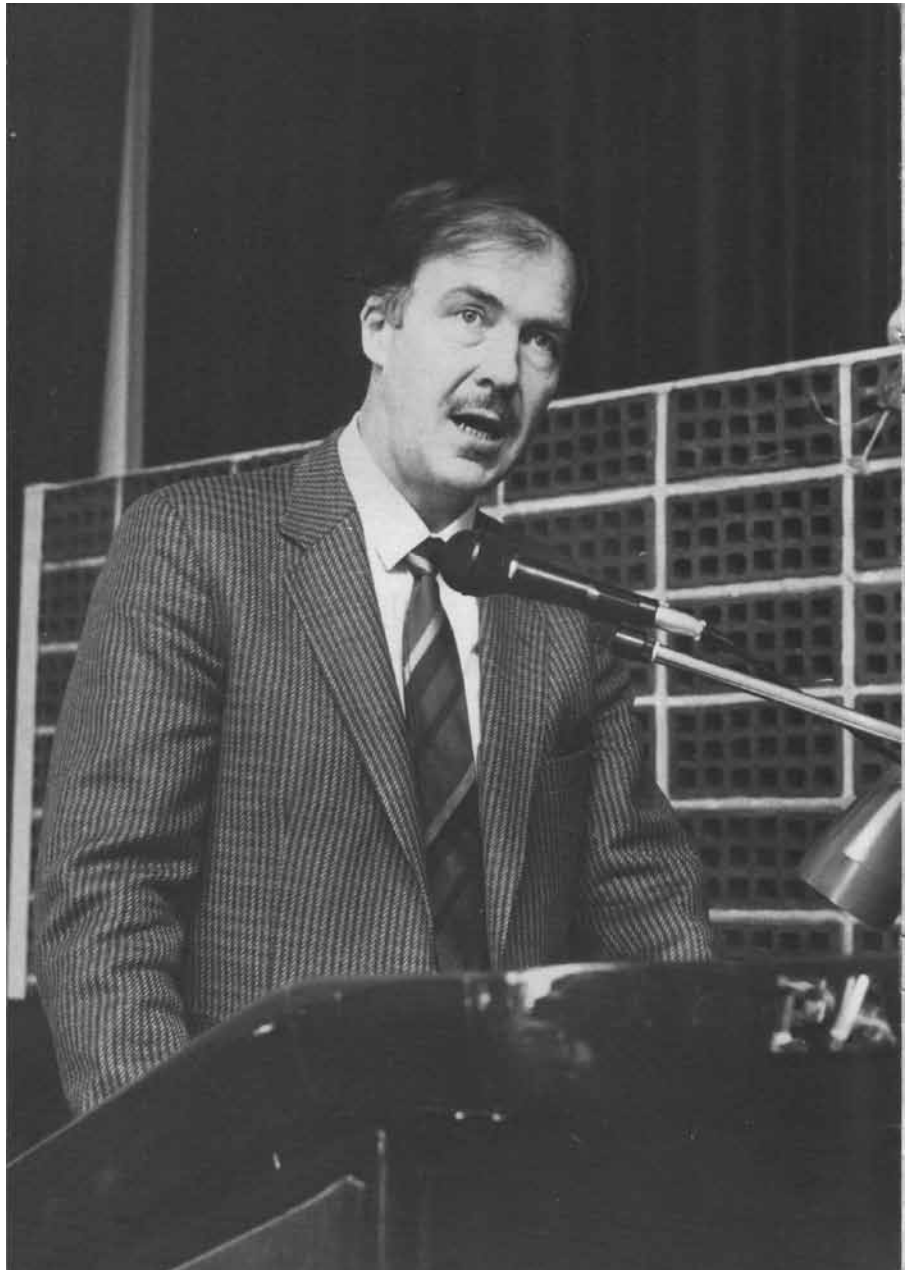
Edellisen sukupolven luottomies ja hänen maailmansa

Edellisen polven luottomies vaikutti 1960-luvun alussa. Hänelle Suomi oli maailman napa. Suomen ulkopuolella oli ulkomaita, kaikkiaan noin 90 kappaletta. Ihmeellisin näistä ulkomaista oli Amerikka, laajin Neuvostoliitto, viennille tärkein Englanti ja sosiaalisesti kadehdittavin Ruotsi. Japani tunnettiin leikkiautoista, jotka nurin käännettyinä osoittautuivat säilykepurkkipelleistä tehdyiksi kapistuksiksi. Jos joku valtiovarainministeriön virkamies tuolloin olisi ennustanut japanilaisten autojen valtaavan pääosan Suomen markkinoista, hänet olisi ennusteiden laatijana pantu toimenpidekieltoon ja muutokin arvioitu virkaylennysrajoitteiseksi.

Entäs sitten 1960-luvun luottomies yksilötasolla? Ikää luottomiehellä oli lähes 40 vuotta. Kotoisin hän oli maalta ja oli suorittanut hiukan vajaaksi jääneet korkeakouluopinnot heti sodan jälkeen. Hän asui kotivaimonsa ja kahden lapsensa kanssa Puotilaan vastavalmistuneessa kerrostaloasunnossa.

Perhettä vaivasi televisioinnostus kahdesta syystä. Omaa televisiota ei heillä silti ollut. Lapset kävivät yhtenäen naapurissa katsomassa sarjaa Rin Tin Tin. Isä puolestaan luottotutti televisioita myyviä liikkeitä, jotka olivat yhtenäen luoton tarpeessa myydessään televisioita edelleen osamaksumenettelyä kärkeäville asiakkailleen.

Taloudellisen kasvun ihana suhina huumasi monet 1960-luvulla. Mutta

luottomiehet olivat kivikovia. Meidän luottomiehemme neuvoi nuorempiaan:

1. Ole tyykeä!
2. Myönnä luottoa vain kivitallokiinnityksiä vastaan!
3. Älä sauno köyhien kanssa!

Seuraavan sukupolven luottomies

Seuraavan polven luottomiehemme elävät 2010-luvulla. Tällöin taloudellisista kysymyksistä kiinnostuneet tähyilevät Kaakkois-Aasian suuntaan. Erityisesti he kiinnostuvat Japanin ja Kiinan markkinoista. Uu-

den sukupolven tietokoneiden kanssa askaroivat hakevat jatkokoulutuksensa Japanista. Bioteknikot ja teollisuustyön organisoijat suuntaavat kohti Kiinaa. Kiinassa toteutuissa laajoissa joint venture –hankkeissa on mukana kymmeniä suomalaisia yrityksiä.

Minkään muun toiminnan volyymi 2010-luvulla ei ole niin suuri kuin luottotoiminnan. Käteisellä maksavat köyhät ja hyvin rikkaat. Viimeksi mainittu motiivinaan lisääntyvä atk-rikollisuus, joka satunnaisesti yltää myös finanssioperaatioihin. Vähäisempi ja vähemmän tunnettu motiivi käteismaksuihin rikkailla on se, että rikkauksista osa on syntynyt valonaroista puuhista: huume-, ase-, ihmiskaupassa ja uhkapelin pyörteissä.

No, minkälainen 2010-luvun luottomies on yksilönä? Myös hän on nelikymppinen. Mies on toista kertaa aviossa oleva sivutoiminen golfinpelaaja, joka on viisi vuotta Singaporessa toimittuaan vaihtanut firmaa ja palannut väliaikaisesti kotimaahan organisoimaan projektivientitoimintojen edellyttämiä finanssikonsortioita kuntoon. Hän ei ole vuosikausiin syönyt itse maksamaansa lounasta. Solakka ulkomuoto ei aiheudu kuitenkaan ravinnon puutteesta, vaan ahkerasta kävelystä ruohikolla ja vesihieronnasta. Työaikaa ei ole, mutta tulostavoitteet ovat. Niiden mukaan määräytyvä vuositulo on reaalisesti lähes viisinkertainen

1960-luvun alun vuosituloon vastavissa tehtävissä.

Kovassa suorituspainneessa luottomies tuntee usein uupumusta ja vedon vähentymistä, mutta ei osoita sitä ulospäin. Hän ei myöskään toistaiseksi ole päättänyt vetäytyä eläkkeelle, vaikka joustava eläkeikä, henkilökohtainen lisäeläketurva ja kohtuullinen arvopaperiomistus sen sallisivat. Päässä raksuttavat vain portfolioiden rakenne, pääomien sitoutuminen, kiertonopeus ja luottotappioiden evaluointi.

Luottomiehen vaimo on kansainvälinen kehittämissymposiumsektoriin ja huomattu naisaktivisti. Hänen etunimensä ja sukunimensä etuosa ovat vierasperäisiä. Mielensä hän toivoo miehensä muuttavan mahdollisimman pian Inarinjärvelle, koska avioelämä on köyhää ja hän itse haluaa muuttaa Pariisiin tai johonkin Pohjois-Italian kaupunkiin lähemmäksi muodin keskuksia, eikä mihinkään niistä paikoista, joista mies on puhunut.

Perheen lapsi on 14-vuotias kahdeksannen polven tietokoneiden erikoisasantuntija, joka kesäisin tekee erilaisia ”tähtien sota” –pelin sovel-lusohjelmia IBM:lle. IBM:n kykyjenetsijöiden haaviin poika jäi jo 7-vuotiaille järjestetyssä soveltuvuuskokeessa. Poika puhuu viittä kieltä, millä tosin ei ole sanottavaa teollisuuskaupallista merkitystä, koska uuden polven tietokoneet teke-

vät vieraitten kielten osaamisen tarpeettomaksi lähes kaikissa muissa yhteyksissä paitsi intiimeissä keskusteluissa.

Rautanainen Wilma Steel-Rautanen

Kukako hän sitten on? No, tietysti Luottomiesten hallituksen puheenjohtaja vuonna 2011. Wilma Steel-Rautanen hymähtää vuoden 1986 puheenjohtajalle Seppo Reimavuon motolle:

1. Ole hyvä köyhille!
2. Älä pelkää mitään!
3. Ole kova saunomaan!

Saunaseuransa Wilma nimittäin valitsee tarkkaan.

Luottomies ei perusfunktioltaan juuri muutu eilisestä huomiseen, totesi Eero Tuomainen lopuksi. Vain toimintaympäristö muuttuu, toimintatavat muuttuvat ja välineistö muuttuu.

Muuten miltäköhän kuulostaisi Eero Tuomaisen esitys luottomiestä vuonna 1986 Luottomiesten 50-vuotisjuhlassa 3.10. vuonna 2011 Wilma Steel-Rautasen johtaessa puhetta?

Artikkeli on julkaistu Luottolinkissä 4/1986.

Luottomiehet – Kreditmännens ry:n jäsenhakemuksen täyttäminen

käy vaivattomasti Internetissä osoitteessa

www.luottomiehet.fi - Ota yhteyttä linkin alta.

Jos sinulla ei ole mahdollisuutta täyttää hakemusta Internetissä,

niin ota yhteyttä yhdistyksen sihteeriin:

Anna Johansén / Duetto Group Oy

anna.johansen@duettogroup.fi, puh. 040 722 3112

50-vuotisjuhla

Paikka: Pörssitalo
Fabianinkatu 14, Helsinki

Aika: perjantai 11.11.2011

Ohjelma

klo 13.30 tervetulokahvit

klo 14.00 juhlaseminaari Pörssisalissa

Luottomiehet-Kreditmännens r.y.:n hallituksen
puheenjohtaja Arto Kallio avaa juhlaseminaarin

johtaja Anja Peltonen, Kuluttajavirasto: ”Luotottuva yhteiskunta”

lainsäädäntöneuvos Tuomo Antila, oikeusministeriö:
”Uudistettu maksuviivästysdirektiivi ja sen vaikutukset Suomessa”

myynnin johtamisen professori Petri Parvinen,
Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu: ”Luotto, myynti ja luottamusmyynti”

klo 17.00 tauko (Peilialin baari avoinna)

klo 19.00 tervetuliaismaljat Linnanpihalla

klo 19.45 juhlaillallinen Restaurant Pörssissä

perustaja- ja kunniajäsen Esko Tuovisen puheenvuoro

juhlapuhe, ministeri Christoffer Taxell

kutsuvieraiden tervehdykset

klo 22.00 - 24.00 tanssia , Ladies First Big Band

Tilaisuuden juontajana koko päivän toimii Baba Lybeck.

Linnanpihan screenillä on tilaisuuden aikana yhdistyksen 50-vuotista toimintaa esittelevä slideshow.

Osallistumismaksu 100 euroa sisältää seminaariohjelman ja juhlaillallisen. Eläkeläisjäsenet 80 euroa. Laskutus tapahtuu sitovien ilmoittautumisten perusteella syksyllä 2011.

Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 14.10.2011 osoitteeseen www.luottomiehet.fi
Ilmoittautumisia otetaan heti vastaan.

Yhteyshenkilöt lisätietoja varten: Are Kivelä, kerhomestari 0400 816 440

Risto Suviala, juhlatoimikunnan puheenjohtaja 0400 781 535

Iltatilaisuuden asu: smokki tai tumma puku

Juhlaesiintyjät

Barbara "Baba" Lybeck on suomalainen toimittaja. Koulutukseltaan hän on filosofian maisteri, pääaineenaan yleinen kirjallisuustiede. Hän työskenteli uutistenlukijana Nelosen uutisissa vuodesta 1998 lähtien. Lybeck lopetti uutisten lukemisen heinäkuussa 2009 ja siirtyi Yleisradioon tuottajaksi. Baba on toiminut viihdeohjelma Uutisvuodon ylituomarina ja juontajana vuoden 2010 syksystä lähtien.

Anja Peltosella on pitkä työkokemus kuluttajahallinnossa. Hän johtaa Kuluttajaviraston kuluttaja-oikeusryhmää ja toimii kuluttajasiamiehen sijaisena. Hän on myös OECD:n kuluttajapoliittisen komitean puheenjohtajiston monivuotinen jäsen. Peltosella on päätoimittanut Kuluttajansuoja-lehteä 2000-2006 ja Ajankohtaista Kuluttajaoikeudesta -verkko-lehteä vuodesta 2007 eteenpäin. Hän on myös kysytty luennonaija sekä Suomessa että ulkomailla. Peltosella on julkaissut useita artikkeleita muun muassa kilpailu- ja kuluttajaoikeuden liittymäkohdistusta, vastuullisesta luotonannosta sekä julkisten palveluiden kuluttajansuojasta.

Tuomo Antila työskentelee lainsäädäntöneuvoksena oikeusministeriön lainvalmisteluosastolla. Hänen vastuualueenaan on velvoiteoikeus, mukaan luettuna saatavien perintää koskeva lainsäädäntö. Hän on edustanut Suomea maksuviivästys-

direktiivin uudistamista koskeissa neuvotteluissa ja toimii direktiivin täytäntöönpanoa valmisteleavan työryhmän puheenjohtajana.

Petri Parvinen toimii Suomen ensimmäisenä myynnin johtamisen professorina Aalto-yliopiston kaupakorkeakoulun markkinoinnin ja johtamisen laitoksella. Parvisella on noin 200 organisaation kokemus kaupallisesta kehittämisestä sellaisissa ympäristöissä, joihin kaupallisuus ei ole luontaisesti kuulunut. Parvinen on toiminut yrittäjänä, myyjänä, akateemisena asiantuntijana ja konsulttina globaalisti. Parvinen on perustanut 11 yritystä ja kokenut sekä onnistumisia että epäonnistumisia. Parvinen toimii aktiivisesti eri yritysten hallituksissa ja luennoi viikoittain. Parvista on kutsuttu mm. "tiedeyhteisön pitelemättömäksi kauhukakaraksi, jonka räjähtävä ilmaisu on uutta ja raikasta akateemisen maailman suunnalta".

Esko Tuovinen valittiin Luottomiehet-Kreditmännens r.y.:n perustavassa kokouksessa 3.10.1961 yhdistyksen sihteeriksi ollessaan tuolloin Stockmannin luottotarkastaja. Tuovisella on perustamiseen liittyviin käytännön toimiin osallistuneena tarkka kuva yhdistyksen liikkelehdöstä. Myöhemmin hän yleni Stockmannin luottopäälliköksi, josta tehtävästä hänet nimitettiin Suomen Luotonantajayhdistys r.y.:n toimitusjohtajaksi. Vuonna 1989 Tuovinen valittiin yhdistyksemme kunniajäseneksi.

Ministeri **Christoffer Taxell** on yritysjohtaja, poliitikko ja yliopiston kansleri. Hänellä on laaja ja monipuolinen kokemus yhteiskunnan eri aloilta. Hän oli kansanedustajana 1970-luvun puolivälistä 1990-luvun alkuun. Tästä ajasta hän oli yhteensä yksitoista vuotta valtioneuvoston jäsen, ensin oikeusministerinä, sitten opetusministerinä, kunnes vuonna 1990 siirtyi Partekin konsernijohtajaksi, johtaen Partekia yli 12 vuotta. Christoffer Taxell on toiminut parikymmentä vuotta hallituksen jäsenenä useassa yhtiössä sekä Suomessa että Ruotsissa. Nykyisin hän toimii Stockmann Oyj Abp:n hallituksen puheenjohtajana. Ministeri Taxell on Åbo Akademin kansleri. Hän on myös Föreningen Konstsamfundet ja Stiftelsen för Åbo Akademin hallitusten puheenjohtaja.

Suomen ainoa lähes ainoastaan naisista koostuva big band **LADIES FIRST** soittaa mielellään kaikkea rytmikästä musiikkia keulahahmonaan kansainväliset mittasuhteet täyttävä uhkea solisti Rose-Marie Backström. Ladyt ovat tuttu näky festivaaleilla, klubeilla, risteilyillä sekä firmojen bileissä. Ulkomailla bändi on keikkailut mm. Ruotsissa ja Saksassa sekä useilla festivaaleilla Virossa. Orkesteri on parhaimmillaan tanssivan yleisön edessä ja palautetta keikoilla on tullut rennosta meiningistä, joka tilaisuuden luonteen salliessa loppuillasta huipentuu big band -ympyröissä epätavalliseen kollektiiviseen hauskanpitoon ja huulenheittoon.

Perustaminen

Luottomiehet-Kreditmännen r.y:n alkukoti on Oy Stockmann Ab:n luottokonttori Helsingissä. Siellä toimi vuodesta 1949 alkaen luottopäällikkönä henkilö nimeltä Sylvester Alexander Perret.

Helsingissä 31.12.1907 syntynyt Sylvester – joksi häntä kutsuttiin – aloitti elämäntyönsä luottotietotalalla toimien vuosina 1929-1949 Suomen Luotonantajyhdistyksessä ensin luotto-assistenttina ja sen jälkeen osastopäällikkönä.

S.A. Perret opiskeli 1930-luvulla Leipzigin Kauppakorkeakoulussa ja työskenteli samassa kaupungissa harjoittelijana saksalaisessa luottotietotalan keskusjärjestössä Verband der Vereine Creditreform.

Kuten edellä mainittiin, Perret siirtyi 1949 Stockmannille luottopäälliköksi. Vuodesta 1963 hän toimi koko yhtiön luottopäällikkönä sekä apulaisjohtajana. Stockmannilla oli tuohon aikaan Aleksanterinkadun tavaratalon lisäksi useita teollisia toimialoja. Eläkkeelle Perret siirtyi vuoden 1972 alussa.

Ammattitaitoisen luottohenkilöstön tarve tuli liike-elämälle 1960-luvun alkaessa yhä tärkeämmäksi. Tavaraluotot ja ensimmäiset luottokortit sekä niihin liittyvä luottotoiminta olivat tulleet 1950-luvun loppupuolella yhä ajan-kohtaisemmiksi.

S.A. Perret sai voimakkaita herätteitä ruotsalaisen Dagens Nyheterin luottopäällikön Evert R. Grahnin laajasta kirjoittelusta luottotoiminnan eri sektoreista. Grahn käsitteli varsinkin luottopäällikön tehtäviä ja velvollisuuksia Kontorsvärlden-aikauslehdessä vuosina 1950-1956.

Svenska handelshögskolan (Hanken) järjesti toukokuussa 1958 likeyritysten rahoittamisongelmia käsittelevät luentopäivät, joilla keskeinen osuus oli tavaraluoton informaatio ja luottovalvontakysymyksillä.

Hankenin luentopäivät herättivät siinä määrin mielenkiintoa, että ne johtivat helmikuussa 1961 ensimmäisten Diplomimerkonomit ry:n järjestämien luotto- ja perintäpäi-

Oy Stockman Ab:n luottokonttorin väki 1963. Takana vasemmalta Åke Blomberg, S.A. Perret, Cingiz Safiulla, Jan Stoltzenberg, Arne Eriksson, Richard Nyberg, Yngve Helvamo ja Esko Tuovinen. Edessä vasemmalta Taina Kruskopf, Göta Andersin, Linnea Rönnblad ja Ellen Peltonen.

vien järjestämiseen. Diplomimerkonomi on Suomen Liikemiesten Kauppaopiston jatkoluokan käynyt merkonomi. Lisäksi yksityiset yritykset järjestivät omalle henkilökunnalleen alan koulutustilaisuuksia.

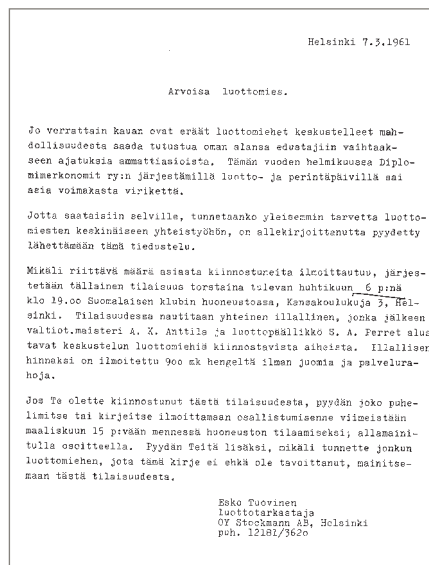
Kaikki nämä tilaisuudet olivat omiaan herättämään lisääntyvää kiinnostusta luottomiesten jatkuvaan yhteistoimintaan. Stockmannin luottotarkastaja Esko Tuovinen soitti esimiehensä S.A. Perretin toimek-

siannosta muutamien yritysten luottomiehille, ”jotta saataisiin selville, tunnettaanko yleisemmin tarvetta luottomiesten keskinäiseen yhteistyöhön”. Tämän jälkeen Tuovinen lähetti 7.3.1961 samasta aiheesta luottomiehille kutsukirjeen. Perretiltä saatua nimelistaa Tuovinen täydensi omilla kontakteillaan.

Suomalaisella klubilla 6.4.1961 pidetyssä illalliskokouksessa valittiin komitea valmistelemaan yhdistyksen perustamista. Siihen kuuluivat luottopäällikkö S.A. Perret puheenjohtajana, valtiotieteen maisteri A.K. Anttila, varatuomari Veikko Kauppi, konttoripäällikkö Paavo Harju ja luottotarkastaja Esko Tuovinen sihteerinä.

Komitea teki perustettavalle yhdistykselle sääntöehdotuksen, jonka mallina olivat tukholmalaisen Företagsekonomiska Föreningenin ja amerikkalaisen National Association of Credit Managementin (NACM) säännöt.

Jo saman vuoden syksynä luottomiehet kutsuttiin yhdistyksen perustamaan kokoukseen. Kauppakillan juhlasalissa 3.10.1961 pidettyyn kokoukseen osallistui kaikkiaan 48 luottomiestä. Eniten osallistujia oli Stockmannilta (8), Kansallis-Osake-Pankista (6), Creditistä ja Fordilta (molemmista 4) sekä Helsingin Osa-

Esko Tuovisen lähettämä kutsukirje luottomiehille.

kepankista ja Pohjoismaiden Yhdyspankista (molemmista 3).

Kokouksessa päätettiin yksimielisesti perustaa yhdistys. Perustajajäseniksi valittiin edellä mainitun komitean viiden jäsenen lisäksi varatuomari Gustav Thulé ja lainopin kandidaatti Erik Winckelmann. He muodostivat myös yhdistyksen ensimmäisen hallituksen. Yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin itseoikeutusti Sylvester Alexander Perret.

Yhdistyksen nimikysymystä käsiteltäessä ei ensimmäinen nimiehdotus Luottomiesten Kerho – Kreditmannaklubben saavuttanut kannatusta. Perustava kokous päättyi yksinkertaiseen ja selvään nimeen Luottomiehet-Kreditmännern r.y.

Yhdistyksemme on Euroopan toiseksi vanhin luottomiesjärjestö. Vain Ison-Britannian Institute of Credit Management on vanhempi ja perustettu vuonna 1939. Esimerkiksi Ruotsin Svenska Kreditföreningen perustettiin vasta vuonna 1968.

Luottomiehet-Kreditmännern r.y. perustettiin Snellmaninkadun ja Rauhankadun kulmassa sijainneessa Kauppakillassa

TEKSTI: S.A. PERRET

Luottomies yhä tärkeämpi nykypäivän talousrakenteessa

Tavaraluoton käsite on varsinkin viime vuosina tullut yhä ajankohtaisemmaksi ja sen mukana on myös alansa taitavan ja nimenomaan siihen perehtyneen sekä sitä yksinomaisena tehtäväänään hoitavan luottohenkilökunnan merkitys ei yksin suurissa liikkeissä vaan keski-kokoisissakin yrityksissä tullut vuosi vuodelta yhä tärkeämmäksi ja tunnustetummaksi.

Niin kertoi Kauppalehdelle luottopäällikkö S.A. Perret, todeten edelleen, että luottomiesten joukko on jatkuvasti kasvanut ja tämän joukon parissa on yhä polttavampana alettu tuntea myös yhteenkuuluvuutta ja

sen organisoimista yhdistyksen puitteissa oman työpanoksen tehostamiseksi ja alan vaatiman ammatillisen kehityksen takaamiseksi. Tuon tarpeen ilmentymänä ja huipentumana pidettiin Helsingissä pidetty kokous, jossa yksimielisesti päätettiin perustaa Luottomiehet-Kreditmännern –yhdistys.

Luottomiesten toiminnan arvostus ja ammattitaitoisien luottohenkilöstön tarve on saanut viime vuosien aikana jo useitakin konkreettisia ilmaisuja.

Keväällä 1958 pidettiin Ruotsalaisen Kauppakorkeakoulun toimesta liikeyritysten rahoittamisongelmia käsittelevät luontopäivät, jolloin myös tavaraluoton informaatio ja valvontakysymykset olivat esillä. Mutta vasta tämä vuosi on ollut kehityksen aikaa tällä alalla. Helmikuun alussa Diplomimerkonomit ry:n toimesta Kauppakorkeakoululla järjestetyt luotto- ja perintäpäivät vasta merkitsivätkin tärkeitä vaihet-

Artikkeli on julkaistu 17.10.1961 Kauppalehdessä.

ta tavarakaupan luottotoiminnassa Suomessa. Vastaavanlaiset luotto- ja perintäpäivät järjestettiin myös Lahdessa huhtikuun 13. päivänä. Ne olivat ilahduttava osoitus asian herrättämästä kiinnostuksesta pääkaupungin ulkopuolella.

Huhtikuun 6. päivänä pidettiin Helsingissä luottomieskokous ja siinä päätettiin ryhtyä perustamaan luottomiesten yhteenliittymää. Asiaa valmistelevaan valittiin väliaikainen komitea, johon kuuluivat luottopäällikkö S.A. Perret puheenjohtajana, valtiot. maist. A.K. Anttila, varatuomari Veikko Kauppi, konttoripäällikkö merkonomi Paavo Harju ja luottotarkastaja Esko Tuovinen sihteerinä. Komitean sääntöehdotus käsiteltiin tk:n 3. päivänä pidetyssä luottomiesten kokouksessa, jolloin uusi yhdistys sitten päätettiin perustaa. Yhdistyksen johtokuntaan valittiin väliaikaisen komitean jäsenet sekä heidän lisäksi toimitusjohtaja Erik Winckelmann ja varatuomari Gustav Thulé. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin luottopäällikkö S.A. Perret.

Luottomiehet-Kreditmännens -yhdistyksen tarkoituksena on toimia jäsentensä ammatillisena yhdyselimenä sekä edistää luotto- ja rahoitusalan tuntemusta ja kehitystä mm. järjestämällä jäsenilleen tilaisuuksia ajatusten vaihtoon. Yhdistys määrittelee tärkeimpinä tehtävinään jatkokoulutuksen järjestämisen, neuvonnan ja keskinäisen informaation. Se tulee myös toimimaan kansainvälisten suhteitten kehittämiseksi.

Missä luottomies toimii

Mitä sitten käsittää se talous- ja liike-elämän sektori, missä luottomies toimii ja mikä on hänen panoksensa liikeyrityksen taloudellisen toiminnan tehokkuudessa?

Joskaan tavaraluottokauppa ei ollut takavuosiinakaan mikään täysin tuntematon käsite, on se lyönyt varsinaisesti itsensä läpi vasta aivan viime vuosina ja lopullisesti vuonna 1960, jonka aikana tavaraluottokaupan käyrä osoittaa erittäin jyrkkää nousua. Kuluvalla vuodelle sitä vastoin on ollut ominaista jo selvä taantuminen.

Vuosi 1960 aiheutti vielä monelle yritykselle huomattaviakin luottotappioita. Tuo aika oli näet suoraan luottohuijareitten kulta-aikaa. Joskin ostajat olivat valmiit omaksumaan ja hyväksymään tavaraluottokaupan sen koko laajuudessa, eivät myyjäliikkeet olleet läheskään valmiita vastaanottamaan sitä. Luottohenkilökunnan luomisen ja jatkokoulutuksen tarve tuli yhtäkkiä

niin polttavaksi, että voitiin jopa sanoa oltavan suoranaisten pakon edessä. Suurimmat yritykset ja liikkeet alkoivat perustaa omia organisoituja luotto- ja perimistöimistöjään ja niitten henkilökunnat osallistuvat satapäisinä joukkoina alan luotto- ja neuvottelupäiville ja pyrkivät hankkimaan uuden tehtävänsä vaatimaa ammattitaitoa ja -tietoa kirjallisuudesta sekä opintomatkkoilla ja retkeilyillä luottokauppatoimintansa pisimmälle organisoineissa suurliikkeissä. Niinpä esim. Stockmannin luottokonttorissa on ollut useita kävijöitä.

Vaikka ammattitaitoisen luottomieskunnan luominen on tunnettu ja tunnustettu tosiasia, pystyy pieni liikeyritys toimimaan ja työskentelemään myös luottokauppansa puolesta ilman erityistä luottohenkilökuntaa. Tällöin luottoasiat ovat tavallisesti joko konttoripäällikön tai kamreerin huolena. Kun liikkeen tavaraluottokauppa nousee sellaisiin tilimääriin, että voidaan puhua esim. 2.500-3.000 tilistä, on yksinomaisten luottohenkilökunnan tarve jo ilmeinen.

Luottomiehen työ

Luottomiehen työ on vaativaa ja siinä tarvitaan paitsi todellista taloudellista asiantuntijaa ja ihmistuntijaa myös oman alansa teknillisesti osavaa ja kehitystä valppaasti seuraavaa miestä. Tämän päivän organisoitu luottotoiminta jakaantuu oleellisesti kolmeen osaan. Ensiksi tulee luotonanto, joka perustuu vuosittaiseen budjetointiin eli tavaraluottorajan määrittämiseen ja luottokaupan sopeuttamiseen sen puitteisiin ja rajoihin. Toinen vaihe on jatkuva ja tarkka valvonta, joka merkitsee sitä, että luottomies seuraa jatkuvasti kiinteästi paitsi yleistä kehitystä rahamarkkinoilla myös asiakkaansa tilin saldoa ja asiakkaan maksukykyisyyden mahdollisia muutoksia ja heilahtelua. Kolmas vaihe on sitten takaisin voittaminen eli maksun periminen. Tässä vaiheessa on pyrittävä mahdollisimman pitkälle toimimaan täysin persoonattomasti ja vasta viime keinona voidaan turvautua asenteisiin. Perimisvaiheen tarkoituksena on oikeaan aikaan saada maksu myydyistä tavaroista, niin että kiinni ollut raha saadaan jälleen kiertämään eli hyödyttämään yhtiötä.

Jotta luottomiehen toiminta olisi mahdollisimman kitkatonta ja tehokasta, on hänen suhteensa yhtiön ja yrityksen muitten osastojen henkilökuntaan oltava vilpiton ja avoin. Tämä pätee varsinkin suhteissa myyntihenkilöstöön. Tällöin on puolin ja toi-

sin hyvä muistaa, että luottomieskin on omalla tavallaan myyntihenkilökuntaan kuuluva. Mutta luottomiehen on säilytettävä hyvät kontaktit myös oman liikkeen ulkopuolella oleviin henkilöihin ja viranomaisiin sekä pyrittävä solmimaan luottavaisia ja asiallisia suhteita ennen kaikkia asiakkaisiin. Heidät on mikäli mahdollista saatava tajuamaan, että luottomies on tehtävänsä suorittamassa ainoastaan velvollisuuttaan täyttävä toimihenkilö. Luottomiehen on oltava joustava ja hänen on varauduttava mitä odottamattomimpiin tilanteisiin. Hän saattaa joutua nopeasti ratkaisemaan asiakkaitensa maksukykyyn muutoksen aiheuttamat uudet tilanteet ja toisaalta hänen on varauduttava maksujen perinnän ollessa kysymyksessä usein mitä ankarimpiin syytöksiin.

Tulevaisuus

Nyt perustettu uusi yhdistys katsoo luottavaisesti tulevaisuuteen. Vaikeuksia tulee olemaan, mutta ne on luotu voitettaviksi, sanoi luottopäällikkö Perret. Kunhan vain saamme työmme selväksi sille suurelle yleisölle, jonka parissa joudumme työskentelemään; kunhan saamme sen muun henkilökunnan, jonka parissa joudumme työskentelemään, käsittämään tehtävämme ja toimeksemme oikein ja kunhan vain saamme ennen muuta jo toimekseen olevaa henkilökuntaa jatkuvasti koulutetuksi ajan vaatimuksia vastaavaksi ja toisaalta tälle alalle uutta työvoimaa valmistavien korkeakoulujen ja oppilaitosten huomioimaan opetuksessaan myös luottomiehen sektorin, toivomme voivamme omalta osaltamme täyttää tehtävämme kaikkien osapuolten tyytyväisyydeksi. Tähän tulokseen pääsemiseksi tarvitsee luottohenkilöstö kuitenkin jatkuvasti säännöllisiä ja luotettavia luottotietoja. Ne muodostavat liike-elämän radarin - tutkan - joka ohjaa luottomiestä oikeaan osuneisiin ratkaisuihin.

Luottotietojen säännöllisen ja aukottoman saannin tärkeys on vähitellen alettu ymmärtää yhä laajemmissa piireissä ja samalla luotu luottomiehille entistä paremmat edellytykset oman sarkansa hoitamisessa, lopetti luottopäällikkö Perret.

1961 2011

Luottomiehet – Kreditmännens r.y.

Säännöt

Yhdistyksemme sääntöjen mallina olivat tukholmalaisen Företagsekonomiska Föreningenin ja amerikkalaisen National Association of Credit Managementin säännöt. Säännöt hyväksyttiin yhdistyksen perustamiskokouksessa 3.10.1961 ja ilmoitettiin yhdistysrekisteriin 1.11.1961. Säännöille saatiin vahvistus 4.12.1961.

Voimassaolevat säännöt on hyväksytty yhdistyksen varsinaisessa kevätkokouksessa 25.5.2000.

Yhdistyksen alkuperäiset säännöt ovat pääpiirteissään ennallaan. Vuonna 1964 tehtiin ensimmäinen pienehkö muutos, joka mahdollistaa sihteerin ja kerhomestarin valinnan hallituksen ulkopuolelta. Nykysäännöt mahdollistavat sihteerin ja rahastonhoitajan valitsemisen hallituksen ulkopuolelta.

Vuonna 1974 korotettiin hallituksen jäsenmäärä kuudesta yhdeksään. Samalla sääntöihin lisättiin kannattajajäsen, jollaiseksi voitiin valita kotimainen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö. Lisäksi tuli mukaan luottotietotoalan neuvottelukunnan kokoonpano ja tehtäviä koskeva pykälä. Yhdistyksen tarkoitusta selvittelevään kohtaan lisättiin kustannus-, julkaisu-, kurssi- ja koulutustoiminta ja lausuntojen antaminen. Näitä sääntömuutoksia valmisti toimikunta, johon kuuluivat Seppo Jyrkämä, Veikko Kauppi ja Eero Virkki.

Yhdistyksemme nimeä Luottomihet-Kreditmännens r.y. on vuosien varrella yritetty vaihtaa. Nimi on koettu kovin maskuliiniseksi. Jo yhdistystä perustettaessa nimi Luottomiesten Kerho – Kreditmännens Klubben oli esillä, mutta ei saavuttanut kannatusta.

Vuoden 1983 syyskokouksessa hallitus esitti nimen muuttamista muotoon Luottoala-Kreditbranchen r.y. Muutosta kannatti 72 % kokoukseen osallistuneista 64 jäsenestä sääntöjen vaatiessa $\frac{3}{4}$ enemmistöä. Eli oltiin kahden äänen päässä nimenmuutoksesta.

Vuoden 1983 sääntöuudistuksista olivat tärkeimpiä yhdistyksen tarkoituksipäälään tehty lisäys ulkomaisen kehityksen seuraamisesta ja alaa koskevien aloitteiden tekeminen, täsmennys jäsenyydelle asetettuihin ehtoihin, sihteerin ja rahastonhoitajan valinnan mahdollistaminen yhdistyksen ulkopuolelta, muutos hallituksen päätösvaltaisuuden määrittämisessä, luottotietotoalan neuvottelukunnan nimen muuttaminen luottoalan neuvottelukunnaksi ja yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan nimeäminen neuvottelukunnan vetäjäksi sekä kokouskutsujen lähettämisajankohdan täsmentäminen.

Vuoden 1983 sääntömuutoksia valmisti kolmihenkinen sääntötoimikunta, jonka työ alkoi jo vuonna 1979. Toimikunnan kokoonpanossa tapah-

tui useita muutoksia. Vain Matti Sampakoski istui toimikunnassa alusta loppuun.

Jäseneksi pääsemistä helpotettiin vuoden 1990 varsinaisen kevätkokouksen päätöksellä. Tehdyllä sääntömuutoksella luovuttiin vaatimuksesta saada jäsenhakemukseen kahden yhdistyksen jäsenen suositus.

Muita nimiehdotuksia on ollut ainakin Luottokilta, Luottoyhdistys ja Luotto- ja perintäalan ammattilaiset ry. Viimeksimainittua esitti kevätkokouksessa 1999 jäsen Arto Karhu. Kokouksen puheenjohtajana toiminut Timo Mäki puolusti perinteikkään nimen säilyttämistä. Asiasta ei syntynyt äänestystä, joten vanha nimi jäi voimaan.

Hallitus esitti varsinaisessa kevätkokouksessa 2001 sääntöjen muuttamista niin, että luottoalan neuvottelukunnan valinta olisi tarveharkintaista. Puheenpuheenjohtajana toiminut Timo Mäen mielestä henkilövalinnoilla voidaan vaikuttaa luottoalan neuvottelukunnan aktiivisuuteen. Kokouksen puheenjohtaja Kari Mälikärki esitti asian valmistelun jatkamista. Yhdistyksen puheenjohtaja Tom Fagerström halusi asiasta äänestyksen. Hallituksen esitys hylättiin, koska se ei saanut taakseen tarvittavaa $\frac{3}{4}$ enemmistöä.

Ennen juhlaa 11.11.11

Luottolinkissä nro 4/1991 oli jäsenpostini otsikko ”Juhlasta arkeen”, kun yhdistyksemme 30-vuotisjuhla oli juuri takana. Päätin kirjoitukseni toteamalla, että voin hyvillä mielin siirtyä rivijäseneksi, mutta tahdon edelleen pysyä ajan hermolla, joskus vielä tarttua kynääni. Vuosijuhla on aina muistelojen aikaa. Elämä heittelee meitä luottomiehiä aika ajoin — ja pitääkin heitellä, että tunnemme tarpeellisuutemme.

Vuosikymmen sitten painotin tarvetta tiedostaa paremmin ihmissuhdeverkostojen merkitystä. Aallonharjan jälkeen saattaa tulla yllättävä sukellus pohjalle ja hetkeksi voimme jopa vajota upoksiin. Mitä toimivampi ihmissuhdeverkostomme on, sitä vanhemmin pysymme kurssissa elinkeinoelämän aallokoissa ja myrskyissä.

Hyvä esimerkki verkoston toimivuudesta oli merkittävän puhujan järjestäminen 30-vuotisjuhlaamme. Soi-

tin pankinjohtaja Eero Tuomaiselle ja kerroin, että ylijohtaja Sixten Korkman olisi erinomainen valinta kertoamaan ajankohtaisista talousnäky- mistä. Puolen tunnin kuluttua Eero ilmoitti, että Sixten tulee. Eero itse oli muuten pääpuhujana edellisessä vuosijuhlassamme, aiheenaan tulevaisuuden luottomies.

Menneillä vuosikymmenillä usein myös vuosikokouksissa esitelmöitiin jäsenistölle ajankohtaisista taloudellisista kysymyksistä ja puhujina oli korkeassa asemassa olevia vaikuttajia. Nykyään kokousten pääpaino tuntuu olevan enemmän viihteen puolella.

Meillä luottomiehillä on tietysti omat ominaispiirteemme ja erityisosaamisalueemme. Yhdistyksemme tarjoaa toivottavasti jatkossakin hyvät mahdollisuudet alan kehittämiseen, ikään ja sukupuoleen katsomatta.

Lopuksi onkin harvinaista ja ilahduttavaa todeta, että yhdistyksem-

me 50-vuotisjuhlassa käyttää puheenpuheenjohtajana eräs sen perustajajäsenistä, S. A. Perret’n kouluttama toimitusjohtaja, yhdistyksen kunniajäsen Esko Tuovinen.

Tapahtumat ovat loistava tapa laajentaa ja ylläpitää verkostoja sekä auttaa selviytymään talouden karikoista. Toivotan mielenkiintoisia lukuhetkiä juhla-julkaisun parissa ja kiitän kaikkia kuluneista vuosikymmenistä.

Pertti Pennanen

Jäsenet

Jäsenistö on yhdistyksen voimavara. Luottomiehet ry:llä on sääntöjensä mukaan neljänlaisia jäseniä: varsinaisia jäseniä, kunniajäseniä, kirjeenvaihtajajäseniä ja kannattajajäseniä.

VARSINAISET JÄSENET

Alun perin oli tarkoitus saada jäsenistöksi lähinnä yritysten päällikkötasoa – kuten luottopäälliköitä – luomaan luottoalan linjaa sovellettavaksi edelleen kussakin yrityksessä. Yrityksistä voidaan mainita poikkeuksena Stockmann, jonka luottokonttori oli laajasti yhdistyksen toiminnassa mukana alusta alkaen. Perustamisvuoden 1961 loppuun mennessä yhdistykseen oli liittynyt jo 94 henkilöä.

Ensimmäinen naisjäsen hyväksyttiin jo hallituksen kokouksessa 23.10.1961. Hän oli toimittaja Onerva Kankaansydän, joka työskenteli Kauppalehdessä ja vastasi lehdessä julkaistavasta Protestilistasta.

Jäsenistön määrä kasvoi tasaisesti 1970-luvulla, mihin suuresti vaikutti se, että jäseneksi hyväksyttiin helpommin kaikki luottoalalla toimivat henkilöt, niin luottotietotutkijat, luotonvalvojat, luottotarkastajat kuin rahoitustehtävissä toimivat henkilöt.

Luottomiehet ry:n hallitus hyväksyy tai hylkää jäsenhakemukset. 1990-luvun alkuun asti piti hakijalla olla yhdistyksen sääntöjen mukaisesti kaksi jäsenenä olevaa suosittelijaa. Luovuttua suosittelijavaatimuksesta jäsenmäärä lähti hiljalleen nousuun. On vaikea sanoa johtuiko jäsenmäärän kasvu tästä seikasta tai vaikkapa luottoalan henkilöstön kasvusta yrityksissä.

Kymmenen vuoden toiminnan jälkeen vuonna 1971 jäseniä oli jo 240. Tästä reilu kymmenen vuotta eteenpäin vuonna 1983 jäsenmäärä oli kasvanut 611:en, vuonna 1991 reilulla sadalla 735:en ja vuonna 2001 vajaalla sadalla 812:en. Ja nyt vuoden 2010 lopussa Luottomiehet ry:ssä on 753 jäsentä. Kaikki luvut sisältävät sekä aktiivi- että eläkeläisjäsenet.

Aktiivisimmat jäsenlisäysvuodet osuivat 1970-1980 -luville. Ennätysmäärä jäseniä oli vuonna 2007, jolloin jäsenmäärä kipusi jo lähelle 1000 jäsenen haamurajaa eli 903:en.

Tässä luvussa oli kuitenkin ”kuolleita sieluja” noin 15 %, koska vuotta myöhemmin jäsenmäärä oli pudonnut 763:en. Vuoden 2008 hallitus oli poistanut jäsenrekisteristä jäsenmaksunsa kahdelta vuodelta laiminlyöneet henkilöt ja kuolemantapausten johdosta poistettavat.

Huomattakoon tässä yhteydessä, että sääntöjen mukaan eläkeläiset on vapautettu jäsenmaksuvelvollisuudesta. Heidän tulee kuitenkin itse huolehtia osoitteenmuutoksesta nauttiakseen vapaavuosinaanakin yhdistyksemme eduista kuten Luottolinkistä.

Jäsenmäärän kasvattamisessa eri hallitusten strategia on vaihdellut. Vuonna 1995 päätetyssä ”Strategia 2000”:ssa todetaan, että jäsenmäärää ei pyritä olennaisesti kasvattamaan. Vuonna 2000 luodussa ja pääosin edelleen voimassa olevassa strategiassa todetaan puolestaan, että yhdistyksen tulee toimia aktiivisesti siten, että luottoalalle tulevat uudet ihmiset saadaan mukaan toimintaan.

Uusia jäseniä on pyritty hankkimaan myös jäsenhankintakampanjoin. Vuonna 1985 kampanja onnistui niin hyvin, että saatiin 75 uutta jäsentä. Vuoden 1989 jälkeen, jolloin luottotutkinto käynnistyi olemme saaneet uusia jäseniä luottotutkinnon suorittaneista. Heillä ei ole liittymisvuotenaan jäsenmaksuvelvollisuutta.

Vaikka yhdistyksen ensimmäinen naisjäsen saatiin jo vuonna 1961 niin naisjäsenien määrä kehittyi alkuajankoina varsin hitaasti. Vuoden 1965 jäsenluettelossa oli vain kolme naista ja vuonna 1973 heitä oli 45. Vuonna 1986 naisten lukumäärä oli noussut 39 %:in. Vuoden 1998 jäsenluettelossa oli naisia 407 ja naisten osuus jäsenkunnasta oli noussut 55 %:in.

Luottomiesten hallitus on tehnyt jäsenkyselyitä/-kartoituksia ainakin vuosina 1990, 1998, 2003 ja 2007. Vuoden 1990 jäsenkartoituksessa selvitettiin ammattikunnittain (lakimies, luottopäällikkö, luottotietotutkija, luotonvalvoja jne.) palkkoja erikseen naisilta ja miehiltä, etenemismahdollisuuksia ja työmotivaatiota sekä työmotivaatioon vaikuttavia tekijöitä.

Vuoden 1998 mielipidekyselyssä selvisi, että Luottomiehet ry:n jäsen on ollut luottoalan tehtävissä yli 10 vuotta ja yhdistyksen jäsenenä yli

viisi vuotta. Jäsen on siis ammattilainen. Vajaalla puolella luottomiehistä on esimiestehtäviä. Parhaan arvostanan yhdistys sai roolistaan kontaktifoorumina. Kyselyyn vastanneista 83 % oli kokenut hyötynensä jäsenyydestä. Kehittämiskohteista nousi selvästi ykköseksi koulutuksen lisääminen sekä ajankohtaisista asioista tiedottaminen. Koulutustoiveiden kärjessä olivat luottoalan lakiuudistukset.

Vuoden 2003 hallitus tutki yhdistyksen jäsenprofiilia. Naisten osuus jäsenistöstä oli 59 %. Tutkimus osoitti, että Luottomiesten jäseniä työllistävät pääsääntöisesti isot yritykset. Lähes puolet (49,2 %) työntajista on sellaisia, joiden liikevaihto oli yli 20 MEUR. Koko maan yrityksistä tällaisia oli vain 0,6 %. Maantieteellisesti jäsenten työnantajat sijaitsivat pääkaupunkiseudulla (77,5 %). Koko maan yritysten osalta vastaava luku oli 24,5 %. Seuraavaksi parhaiten olivat edustettuina Turun ja Tampereen talousalueet.

Mielenkiintoisena tietona vuoden 2003 tutkimuksessa voidaan pitää sitä, että jäsenkunnasta 25 % työskentelee perimis-, laki- tai asianajotoimistossa, kahdeksan prosenttia luottotietoyhtiöissä, kuusi prosenttia luottokorttiyhtiöissä ja kolme prosenttia luottovakuutusyhtiöissä. Palvelualan yrityksissä toimi jäsenkunnasta siis 42 %. Lievä enemmistö eli 58 % toimi luotonannossa joko tavarakauden tai rahaluotonannon piirissä.

Vuonna 2007 tehdyssä jäsenistölle suunnatussa mielipidekyselyssä yhdistystämme kuvattiin aktiiviseksi, korkealaatuiseksi ja avoimeksi. Yhdistyksemme tehtävistä pidettiin tärkeimpinä tiedotusta, koulutusta ja edunvalvontaa. Kyselyyn vastanneista 45 % oli osallistunut yhdistyksen järjestämiin tilaisuuksiin.

Yhdistyslain mukaan hallituksen on pidettävä luetteloa yhdistyksen jäsenistä. Vuonna 1961 hallitus päätti jäsenkortiston pitämisestä rengaskirjan muodossa. Jäsenluettelon pito on myöhemmin käytännön syistä annettu tilitoimiston tehtäväksi. Ensimmäinen painettu jäsenluettelo on jaettu jäsenille vuonna 1981. Kuudes ja samalla viimeisin painettu ja jäsenille jaettu jäsenluettelo on vuodelta 1998.

Hallituksen vuonna 1988 perustama visiotyöryhmä päätti ottaa käyt-

Pertti Larva, yhdistyksen merkin ja 50-vuotisjuhlavuoden tunnuksen isä.

töön jäsenkunnalle yhteiseksi symboliksi merkin, jonka käytöllä pyritään nostamaan yhdistyksen profilia ja tavoittamaan yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Heraldikkaa harrastava Pertti Larva innostui asiasta ja teki ehdotuksen hopeoidusta merkistä, jonka hallitus hyväksyi. Tutussa merkissä rengas kuvaa yhtenäistä jäsenkuntaa ja kirjaimet LM yhdistyksen nimeä.

Painotuotteissa merkissä käytettiin aluksi yhdistyksen silloin suosimaa ruskeaa, mutta myöhemmin väri vaihdettiin raikkaan siniseen. Rintamerkkiä käytetään mm. Luottomiesten tilaisuuksissa. Merkki jaetaan uusille jäsenille jäseneksihyväksymisen jälkeen.

KUNNIAJÄSENET

Yhdistyksen säännöt sanovat, että kunniajäseneksi voidaan valita henkilö, jolla on erityisiä ansioita yhdistyksen tarkoituksien kehittämisessä. Ehdotus kunniajäseneksi tehdään hallitukselle. Jos hallitus puoltaa ehdotusta, se esittää ehdotuksen yhdistyksen kokoukselle, joka tekee lopul-

Yhdistyksen kunniajäsenet

1967	Sylvester A. Perret
1980	Veikko Kauppi
1989	Esko Tuovinen
1996	Raimo Järvisalo
2003	Timo Mäki
2006	Mikko Parjanne

lisen päätöksen kunniajäsenyydestä. Kunniajäseniä on yhdistyksellemme valittu yhteensä kuusi.

Vuonna 1980 hallitus teki ehdotuksen Erik Winckelmannin valitsemiseksi kunniajäseneksi. Winckelmann kuoli kuitenkin ennen yhdistyksen kokousta, joten lopullista päätöstä ei ehditty tehdä.

Kunniajäsenyydellä halutaan toisaalta kiittää henkilöä hänen pitkästä ja tuloksellisesta työstään luottolalalla ja erityisesti pyyteettömästä toiminnastaan yhdistyksen hyväksi. Toisaalta on hyvä, että yhdistyk-

semme tavoitteet henkilöityvät muutamiiin esikuviiin.

KIRJEENVAIHTAJAJÄSET

Vakinaisesti ulkomailla asuva henkilö voidaan valita yhdistyksen kirjeenvaihtajajäseneksi. Ehdotus kirjeenvaihtajajäseneksi tehdään hallitukselle. Jos hallitus puoltaa ehdotusta, niin hallitus tekee esityksen ehdotuksesta yhdistyksen kokoukselle, joka tekee lopullisen valintapäätöksen.

Tämä jäsenyyssuoto on syystä tai toisesta jäänyt harvinaiseksi. Vuonna 1983 on valittu ensimmäinen ja tiettävästi ainoa kirjeenvaihtajajäsen. Hän oli luottopäällikkö Magnus Nyberg Dow Chemical Ab:sta Tukholmasta.

Kirjeenvaihtajajäsenellä on puhe-, mutta ei äänivaltaa yhdistyksen kokouksissa.

KANNATAJAJÄSENET

Kannattajajäseneksi voidaan valita kotimainen henkilö tai oikeuskel-poinen yhteisö. Valintapäätöksen tekee hallitus. Kannattajajäsenellä on puhe-, mutta ei äänioikeutta yhdistyksen kokouksissa.

Kannattajajäsenten määrä on vaihdellut eri vuosina. Eniten tällaisia jäseniä oli vuosina 1983-1984, jolloin niitä oli kaikkiaan 26.

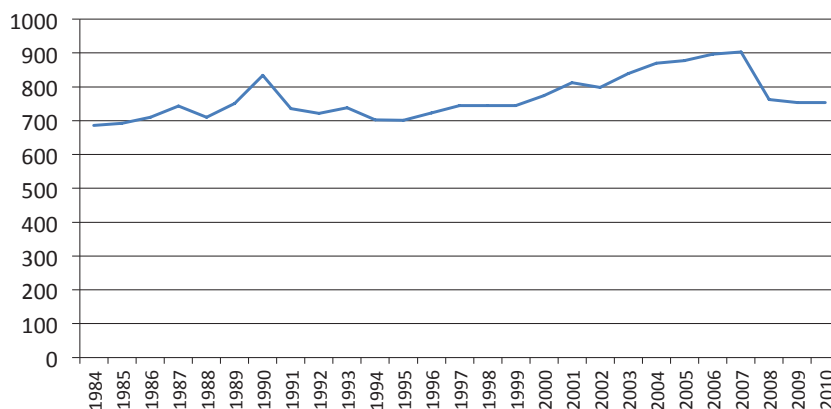
Vuoden 2010 lopussa kannattajajäseniä oli viisi. Uusin kannattajajäsen on luottotutkinnon yhteistyökumppani Markkinointi-instituutti vuodelta 2011.

Ensimmäiselle kunniajäsenellemme S.A. Perretille 20.11.1967 luovutettu kunniakirja.

Luottomiehet ry:n jäsenkehitys 1984-2010

(lähde: toimintakertomukset)
Tilanne 31.12.

Lassi Kantola ja Cingiz Safiulla

Luottolinkin juhlanumeroa varten minulla oli ilo ja kunnia haastatella vanhempia senioriluottomiehiä, jotka vaikuttivat yhdistyksessä aktiivisesti jo 1960- ja 1970-luvuilla. Molemmat herroista liittyivät yhdistykseen luottomiesuransa alkuvuosina nuorina, alle 30-vuotiaina. Kantola toimi pankkialalla, Safiulla kaupan puolella. Luottomiesten hallituksen työskentelyyn he molemmat osallistuivat 1970-luvulla.

Lassi Kantolan työnantaja oli Nordean edeltäjä PYP (Pohjoismaiden Yhdyspankki), jossa hän aloitti vuonna 1967 luottotietotutkijana edeten esimieheksi, osastopäälliköksi ja lopulta osastonjohtajaksi. Yhdistykseen liittymiseen 1968 kannusti hänen esimiehenään toiminut Guy Rask, joka piti verkostoitumista hyvin tärkeänä. Kantola oli toimenkuvansa mukaan eri luotonantajaryhmien kanssa yhteydessä päivittäin. Liikepankin toiminnassa merkittävässä asemassa oli luottotietovälitys ulkomaiden kanssa. Tarvetta tietojen hankkimiseen oli sekä heti että myös tulevaa käyttöä varten. Eri yrityksillä ja yrittäjillä oli omat tapansa ja tarpeensa asiakaskuntien ja toimialojen mukaan. Valitettavasti luottotietojen hankkiminen unohtui vielä tuohon aikaan yrityksiltä liian usein. Kantola muistuttaa, että pankki antoi tietoja kohteesta vain omille asiakkailleen toisin kuin luottotietotomistot.

Cingiz Safiulla on myös tuttu nimi kaikille vanhemman polven luottomiehille. Hän liittyi yhdistykseen välittömästi sen perustamisen jälkeen 25-vuotiaana, jolloin hän toimi Stockmannilla vanhempana luottotarkastajana. Hänen vastuualuekseen olivat pääasiassa yksityisluotot ja diplomaattiedustustot. Stockmannilla hänen lisäksi työskentelivät silloin mm. yhdistyksen kunniajäseneet, perustajajäsen S.A. Perret ja Esko Tuovinen sekä useita muita Luottomiehissä aktiivisia henkilöitä. Yritys olikin silloin varmasti aktiivisin luottomiestyönantaja. Safiulla osallistui muistinsa mukaan Suomessa ensimmäisenä käyttöön otetun vähittäisasiakkaitten amerikkalaisen mallin mukaisen luottokortti-sovellutuksen kehittämiseen. Pääkehittäjänä oli Stockmannin rahoitusosaston pääl-

Lassi Kantola

likkö Lauri Halsas.

Stockmannin jälkeen Safiulla siirtyi 1965 Siemensin palvelukseen toimien monipuolisten luottoalaan liittyvien tehtävien parissa. 1984-1986 hän työskenteli kaksi vuotta Saddam Irakissa Siemens Osakeyhtiön paikallisen tytäryhtiön hallintojohtajana ja aluejohtajana. Sinne hän ajoi 6000 km:n matkan Volvo 760:lla ja samoin paluumatkan. Pitkä työmatka! Melkoinen komennus, olihan maa silloin sodassa Iranin kanssa.

Palattuaan Lähi-idästä häntä odottivat ostotoiminnan koordinaattorin ja luottotoimiston tehtävät päätyen lopulta koko Siemens-Nixdorf-konsernin luottopäällikkyyteen.

Yhdistyksen alkuaikoina korostui pankkisektorilla laaja yhteydenpito ja kontaktipinta kenttään. Keskustelukumppanin henkilökohtainen tunteminen auttoi luottamuksellisen suhteen syntymiseen. Pitkäjänteisyys taas on hedelmällisen luottotoiminnan perusedellytys. Kantola korostaa, että yritysjohdolla pitää olla valmius hallittuihin luottotappioihin, muuten voi omaksuttu luottopolitiikka olla liian varovaista. Luottomiehet ry:n sivussa toimi mm. LAT (Luottotietojen Antajien Työryhmä), johon kuuluivat pankkien luottotieto-osastojen päälliköt ja luottotietotoimistojen toimitusjohtajat.

Safiullan mielestä 1960-luvun alussa tarve yhteydenpitoon oli pienempää, lähinnä vain tukkupuolella tunnettiin jossain määrin oman alueen kilpailijoiden luotonvalvojia. Ei haluttu paljastaa omien saatavien määrää ja laatua kilpailijoil-

Cingiz Safiulla

le. Kuitenkin mm. SSTL (Suomen Sähkötukkuliikkeitten Liitto ry) ylläpiti sen asiamiehen Gustaf Thulén kehittämää luottolistaa asiakkaita kokonaistilanteineen, erääntyneinä saatavineen ja vekseleineen. Oli olemassa myös ryhmiä, joissa luottopäälliköt saattoivat kokoontua epäsäännöllisesti tarkastelemaan riskiasiakkaitaan ja pyrkimään pelastamaan saataviaan. Safiullalle ovat perintäpuolella jääneet erityisesti mieleen Carl-Erik Lönnfors (Sähköliikkeiden Oy), Esko Salkola (Oy Philips Ab), Antti Arjanne (Hankkija), Tauno Valli (Kesko Oy) ja hyvin moni muu.

Yhteydenpidon järjestäminen helpottui yhdistyksen kautta. Menneinä vuosina kokousten kululla oli varsin vakiintunut toimintatapa. Esitelmät, paneelit, koulutusasiat, ajankohdattaiset asiat ja käynnissä olevat lainsäädäntöhankkeet olivat kokousten keskeistä antia. Vapaamuotoiset keskustelut ja uusien kontaktien solmimismahdollisuudet syntyivät ohessa kuin itsestään. Esitelmien lisäksi yritysesittelyt ja -vierailut ovat nykyään jääneet näistä perustoiminnoista niin haastateltavien kuin haastattelijan mielestä turhaan puuttumaan. Tässä terveisemme nuoremmille kollegoille!

Lassi Kantolan mukaan Luottomiehet ry:n perustamisen moottorina olivat silloiset taloudelliset ja yhteiskunnalliset muutokset maassamme. Suomessa tehtiin 1957 28%:n suurdevalvaatio viennin kilpailukyyn parantamiseksi. Sen myötä tuontikaupan säännöstelyä

purettiin merkittävästi samalla kun asuntorakentaminen oli vilkasta ja maaltamuutto taajamiin alkoi vilkastua. 50-luvun lopulla perusti Yhdyspankki osamaksutoimintaa palvelevan Osamaksu Oy:n ja muutama vuosi myöhemmin factoring- ja leasingtoimintaa harjoittavat yritykset. Nämä loivat pohjaa nykyisille rahoitusyhtiöille.

Kantolan kohdalla uusi ja varsin mielenkiintoinen ajanjakso alkoi 1971, kun sosiaalidemokraattisen vähemmistöhallituksen oikeusministeri K.J. Lång asetti Tietosuojatoimikunnan valmistelevaan luottotietolain valmistelua. Kantolan mukaan selkeän poliittiset tavoitteet halvaannuttivat luottotietotoiminnan kehitystyön vuosiksi. Alahan toimi vastuullisesti eikä akuuttia toimintatapojen muutostarvetta ollut. S.A. Perret oli jäsenenä surullisen kuuluisassa Tietosuojakomiteassa, joka jouduttiin hajottamaan riitaisuksiensa takia. Luottotieto ry:n toimitusjohtaja Veikko Kauppi (myös yhdistyksemme kunniajäsen) vaikutti juristina merkittävästi kirjoituksillaan lainvalmisteluun. Nykyistä luottotietolakia edeltävä laki tuli voimaan vasta 1980-luvulla.

Lassi Kantola haluaa mainita Luottomiehet ry:ssä hänen alkuaikoinaan vaikuttaneista henkilöistä aikaisemmin mainittujen lisäksi seuraavat: Erik Winckelman (Suomen Luotonantajayhdistys) P.E. Paul (Oy Scan-Auto Ab), Aulis Lindell (Hankkija/Oy Union-Öljy Ab), Ester ”Essi” Funck (Oy Hedengren Ab), Veikko Hietala (SKOP), A.K. Anttila (KOP), Adolf Niiranen (Oy Julius Tallberg Ab), Liisa Manninen (ent. Svinhufvud ja Kangas) (Oy Credit Ab) ja Anne Leppälä-Nilsson (Aspo Oy).

Pankkiuransa jälkeen Lassi Kantolalle on jäänyt aikaa suvun henkilöhistorian ja vanhojen tapahtumien taltiointiin. Toiseksi musiikkiperheen kuopuksena kiinnostus klassiseen musiikkiin on vain entisestään kasvanut.

Cingiz Safiulla kertoo, että matkoja tehtiin pääasiassa Ruotsiin. Myöhemmin 1980-luvulla myös meriseminaarit suuntautuivat Tukholmaan, kun varustamot ryhtyivät tekemään edestakaisia seminaariristeilyitä. Safiullan puheenjohtajakaudella hän kävi usein Englannissa ja tutustui The Institute of Credit Managementin johtoon (pj Mike Connor ja past chairman Bill Adams). Yhdistys osallistui Instituutin vuosikokoukseen Lontoon kau-

pungintalossa ja meikäläisiä pidettiin kunniavieraina. Tilaisuuden isäntänä oli yhdistyksen presidentti, Lontoon pormestari K.F. Kork. Vieraita oli noin 600 henkeä. Suomalaisille vieraille nostettiin malja ja 580 muuta vierasta joivat seisaaltaan meidän kunniaksemme. Mainittakoon, että kaikki maistoivat samasta, noin 10 litraa vetävästä hopeamaljasta. Tältä ajalta Safiullalla on tallella myös kirjallista materiaalia.

Safiulla on toiminut luennoitsijana 30 vuoden ajan sekä osallistunut Korkokirjan tekemiseen ja ehkä silloin alamme tärkeimpään uudistukseen korkolain valmisteluun. Eri-tyisen läheiset harrastukset liittyvät Mannerheimin Perinneyhdistykseen ja museoautoihin. Tänä vuonna ilmestyy hänen teoksensa Mannerheimiin liittyvistä kulkuneuvoista ja niiden taustoista, myös 4.6.1942 osalta.

Seniorikollegoilla oli todella paljon mielenkiintoista kerrottavaa. Molempien uria käytyämme läpi ei ollut yllättävää sekään, miten he kertoivat suuresti arvostavansa maamme historian suurmiestä marsalkka Mannerheimia.

Oli yhtä juhlaa olla muistiinmerkitsijänä.

Luotto- tutkinto

Koulutus alkaa 15.11.2011

Luottomiehet ry:n ja Markkinointi-instituutin kehittämä tutkinto on tarkoitettu luotonhallintaa ja perintää hoitaville tai luottoalan tietoja tarvitseville. Koulutus toteutetaan joustavasti työn ohessa. Opiskelu kestää 9 kk sisältäen 8 koulutuspäivää. Ilmoittautu 31.10.2011 mennessä: markinst.fi

Lisätietoja

- Kaisa Kässi, puh. 010 473 6349
kaisa.kassi@markinst.fi
- Liisa Tuhkanen, puh. 010 473 6434
liisa.tuhkanen@markinst.fi

Tunnistettava muutos.

markkinointi
instituutti

markinst.fi

Oppia ikä kaikki

Pitkän uran luotonvalvojana tehneenä olen usein pysähtynyt miettimään tietojärjestelmien huimaa kehitystä. Kun minut vuonna 1972 palkattiin ”Renskalle” (Oy Renlund Ab) luotonvalvojaksi, aloitin luotonvalvojan urani tekemällä trattoja ja korkolasukuja. Siihen aikaan ei tietojärjestelmistä ollut pahemmin apua minun työhöni. Ainoa apu oli siinä, että saimme viikoittain listat asiakkaiden avoimista laskuista ja listoja apuna käyttäen etsimme asiakkaat, joille lähetimme koneella kirjoitetut perintäkirjeet, kenelle soitimme ja ketä tratroitiin. Korkolaskutusta varten oli yksi ihminen, joka teki pelkästään korkolaskuja. Ensin hän kirjoitti käsin laskulomakkeelle reskontrakirjoista asiakkaan viivästyneet laskut, laski niiden korkopäivät ja korot. Sitten koko homma kirjoitettiin vielä koneella kahdelle päällekkäiselle lomakkeelle jäljentävä paperi välissä. Yhdessä korkolaskussa sivuja saattoi olla jopa toistasataa, ison rakennusliikkeen ollessa kyseessä. Oli siinä kirjoittamista. Siihen aikaan reskontrassa oli kymmenkunta ihmistä kirjassa suorituksia ja pari ihmistä selvittelemässä ja täsmäämässä tilejä. He brikkasivat suoritus suoritukset maksetut laskut, jotta saatiin selville, mitkä laskut todella ovat avoimena.

Voi sitä juhlaa kun 1970-luvun puolivälin jälkeen saimme ensimmäiset tietokoneella ajettuja perintäkirjeitä. Kirjeet tulostuivat yhtenä pötkönä jatkolomakkeelle kahtena kappaleena kalkkeripaperi välissä. Nivaska jaettiin ensin luotonvalvojitain ja jokainen käsitteli oman nippunsa: otti kalkkerin välistä jakaen asiakkaiden ja omat kappaleet toisistaan ja erotteli viivoittimella asiakkaat toisistaan. Tokihan meillä oli silloin jo käytössä punaisella leimalla varustettu uhkausteksti, jota käytimme ahkerasti ja lisäksi kirjoitimme omia terveisiä perintäkirjeisiin.

1980-luvulla homma oli jo edistynyt sen verran, että saimme ajolla perintäkirjeet asiakaskohtaisesti ja homma tuntui menevän helpolla ruttiinilla. Siksipä aloin kaipaamaan uusia haasteita ja siirryin E-Osuuskunta Eka:n palvelukseen 1984. Niitä haasteita siellä todella oli: uusi tietojärjestelmä, valtavasti uudenlaisia asiakkaita ja tulevat työtoverit lomalla. Eipä siinä muu auttanut kuin ruveta hommiin, perehtyä järjestel-

Sirpa Packalén

mään ja taloon. Jo taloon tutustuminen vei oman aikansa, kun toiminta oli niin laajaa ja asiakkaat kalankasvattajista leipomoihin ja vaatetusliikkeisiin.

Vuonna 1986 päätin kokeilla jotain muuta ja pääsinkin Kontino Oy:öön luotonvalvojaksi. Palasin kuitenkin puolen vuoden jälkeen takaisin E-liikkeen alle, Pohjanpellon Jaskalla kun sattui sopivasti vapautumaan paikka Osuuskunta Eka - Yhtymän E-tilipalvelu-osastolla. E-tilipalvelu oli Ekan luottokortti-osasto, jossa hoidettiin asiakkaiden luoton myöntäminen, käsin vietäviin ostoslipareiden tallentaminen ja luotonvalvonta. Luottokortin valmistuksen ja laskutuksen hoiti silloinen Postipankki. Aluksi kyllä tuntui siltä, että menin takapakkia tietojärjestelmissä, kun kirjoittelin taas käsin asiakkaiden nimiä ja osoitteita sekä erääntyneen saldon summia valmiiksi painettuihin perintäkirjeisiin. Osa perintäteteksteistä tuli kylä laskulle viiveiden mukaan, mutta tapauskohtaisesti laitoimme vielä henkilökohtaisen perintäkirjeen aina ennen perimistoimistolle siirtämistä. Asiakkaalle annettiin vielä mahdollisuus maksuohjelmaan. Pohjanpellon Jaakon myötävaikutuksella hankkiuduinkin tietenkin Luottomiesten jäseneksi ja pyrin käymään kokouksissakin mahdollisuuksien mukaan. Todella hyvää infoa luottoalan muutoksista Luottomiehiltä on aina saa-

nut näin enemmän ja vähemmän passiivinen jäsenkin.

Kun Eka-yhtymässä päätettiin perustaa oma yhtiö luotto- ja kanta-asiakaskorttiasioiden hoitoa varten, pääsin mukaan suunnitteluryhmään. Se oli todella mielenkiintoista, mutta raskasta aikaa. Oma työsarka kun piti hoitaa ainaisista suunnittelupalvereista huolimatta, mutta onneksi listat saattoi ottaa kotiin, kirjoitella karhut kotona ja postittaa seuraavana päivänä töissä.

Onneksi pääsin mukaan myös siksi, että sain antaa käyttäjien toiveet ja oman näkemyksen tulevassa tietojärjestelmässä. Sain paikan luottotarkastajana kun kesäkuussa 1990 perustettiin uusi yritys, Suomen Tilirahoitus Oy. Firmalle räätälöity tietojärjestelmä toimi hyvin, perintätteksti tuli laskuille viiveiden mukaisesti ja saatoin jopa kirjoittaa laskun mukaan onnittelutekstejä asiakkaiden syntymäpäivinä. Työ oli todella mielenkiintoista, mutta myös henkisesti raskasta, koska suurin osa asiakkaista oli henkilöasiakkaita.

Kuten kaikki alalla työskentelevät muistavat, poistettiin positiiviset luottotiedot, jolloin luoton myöntäminen jäi paljolti kristallipallon varaan. Kun sitten vielä myöhemmin säädettiin velkajärjestelylaki ja vj-hakemuksia alkoi tulla ovista ja ikkunoista, päätin, että nyt loppuu leikki henkilöasiakkaiden kanssa. Varsinkin kun kirjoittamillani lausumilla ei

tuntunut olevan minkäänlaista merkitystä ja melkein kaikki hakemukset tuntuivat menevän läpi 0-ohjelmalla, jopa rikosasiat!

Syksyllä 1997 Wihuri Oy haki luotonvalvoja ja päätin kokeilla onneani. Sain paikan luotonvalvonnan esimiehenä ja pääsin taas yritysasiakkaiden pariin. Uusina asioina tulivat mukaan vakuusjärjestelyt olenaisena osana luotonmyöntämistä. Wihurilla taloushallinnon järjestelmistä tuli tutuksi useampikin ennen SAP -järjestelmään siirtymistä. Vieläpä kehiteltiin Gui Systems Oy:n kanssa Perintäkarhu-ohjelman eteen luotonvalvontaohjelma, joka toimi ajantasaisena silloisen taloushallinnon järjestelmän kanssa. Näin jälkikäteen ajatellen ihmettelen, miten sitä ehtikin tekemään normaali töiden ohessa pariin - kolmeen konversioon liittyvät hommat ja vielä aina testaamaan uutta ohjelmaa.

Viimein kun SAP oli otettu käyttöön kaikkien testien jälkeen, tuntui että pääsee vihdoinkin keskittymään siihen normaalitöihin. Kiitos SAP:iin tehtyjen räätälöintien vuoksi saatoinkin olla tyytyväinen järjestelmän toiminnasta luotonvalvonnan osalta. Wihuri Oy Aarnion taloushallinnon siirryttyä Turkuun

minulle jäi ainoastaan Sportia-liiketoiminnan luotovalvonta ja pääsin normaaliin työaikaan. Kotiin mennessä kyseltiin, että mitä sinä täällä teet tähän aikaan!! Siispä piti keksiä ajankulua työn lisäksi kun viimeinenkin lapsi muutti pois kotoa. Minua oli aina harmittanut kesken jättämäni lukio, joten ilmoittauduin etälukioon ja sain valkolakkini keväällä 2006, juuri ennen seuraavaa muutosta työelämässä. Wihurille mennessäni olin merkonomi kun muut luotonvalvojat olivat yo-merkonomeja, mutta olinpa lähtiessäni ainakin merkonomi-yo. Väliäkö sen missä järjestyksessä nuo sanat kirjoitetaan! Olihan tästä aikuisopiskeluista se hyöty, että saattoi läheteillä kotitehtävät netin kautta koululle, ei olisi onnistunut kuusikymmentäluvulla!

S G Nieminen Oy:n ostettua Sportia-liiketoiminnan 2006 pakkasin taas kristallipalloni ja vaihdoin taloa asiakkaiden matkassa. Tällä hetkellä hoidan SGN Sportia Oy:n, Agritek Oy:n ja SGN Bikes Oy:n myyntireskontraa sekä luotonvalvontaa. Tietojärjestelmät auttavat työssä toisin kuin vuonna 1972, mutta siitä huolimatta tuntuu, ettei ehdi tekemään kaikkea mitä pitäisi.

Mistä se johtuu?? Olenko hidas-tunut iän myötä, onko työkuvari muuttunut merkittävästi vai tuoko yhteiskumppaneiden tietotulva lisätyötä. Toki ennen hoidin pelkästään luotonvalvontaa, mutta siitä huolimatta. Vaikka myyntireskontran ja luotonvalvonnan rutiinityöt sujuvat nopeammin nykyisessä tietoyhteiskunnassa, muut tehtävät vievät aikaa. Lama-aikoja luotonvalvojana läpikäyneenä ymmärrän vakuuksien tärkeän merkityksen sekä nopean reagoimisen yhteistyökumppaneiden tietotulvaan.

Summa summarum! Usein minulta on kysytty, miten jaksan tehdä tuollaista työtä. Olen vastannut, että asiakkaat ovat oikeasti ihan mukavia ja ymmärtävät, että en minä ihan ilkeyttäni heitä hätyytä! Olen myös jokaisessa työpaikassani saanut työskennellä mukavien työtovereiden kanssa ja saanut joitakin erittäin hyviä ystäviä pitkän työurani aikana. Hoidellaan näitä hommia niin kauan kuin on mukava tulla töihin!

Sirpa Packalén
luotonvalvoja
SGN Group Oy

Apulaisesta ammattilaiseksi

Tuuli Kumpulainen

Nykyisessä tehtävässäni myyntisaatavia vakuuttavan luotto- ja taakausvakuutusyhtiö Atradiuksen Riskinhallintajohtajana voin katsella hymyillen taaksepäin ja todeta, että

matka luottoalan ammattilaiseksi on ollut värikäs ja täynnä kiinnostavia välitappeja.

Päätymiseni luottoalalle oli alun perin sattumaa. Olin juuri valmistumassa liiketalouden tradenomiksi Haaga-Helia ammattikorkeakoulusta ja etsin vakituista työpaikkaa. Kiinnitin huomioni Manpowerin kautta ilmoitettuun työpaikkaan Atradiuksen Risk Service assistenttina ja päätin hakea työtä. Vuonna 2004 minut palkattiin Risk Service -osastolle apulaiseksi auttamaan kollegoitani, jotka arvioivat asiakkaiden luottolimiittihakemuksia suomalaisille yrityksille ja laativat strategiat Atradiuksen riskinottohalukkuudesta Suomen markkinoilla. Alussa olin osittain myös asiakaspalvelutehtävissä, neuvoen asiakkaita puhelimitse. Työtehtäviini kuului tuolloin myös kahvin keittäminen ja postissa käyminen.

Pääsin heti alusta alkaen teke-

mään myös haastavampia työtehtäviä ja minulle annettiin vastuuta, kun sitä pyysin. Liiketalouden tradenomin koulutus ja opiskeluaikani hankkimani työkokemus Aktia pankista antoivat hyvän pohjan luottoalalle. Vuoden työskenneltyäni sain omat päätösvaltuudet ja minusta tehtiin Underwriter eli luottoriskianalyttikko. Seurasin omia vastuutoimialojani kuten esimerkiksi elektroniikkasektoria ja laadin strategiat vastuuyrityksilleni.

Olen ollut pienestä pitäen innokas oppimaan uutta ja työn lisäksi minulla on yleensä vireillä erilaisia projekteja kouluttautumisesta liikuntaharrastuksiin ja erilaisiin käsitöihin, kuten esimerkiksi helmikorujen tekemiseen. Muutaman vuoden Atradiuksessa työskenneltyäni aloin miettiä, että haluaisin syventää kauppatieteiden teoreettista osaamistani. Syksyllä 2006 osallis-

tuin Atradius Academyn Amsterdammassa järjestettävään Cash Flow Analysis -koulutusohjelmaan. Tutustuin erimaalaisiin Underwriter-kollegoihini ja pääsin vaihtamaan ajatuksia yritystutkimuksesta. Hollantilainen kollegani tuntui loistavan yli muiden osaamisellaan ja tiedusteltuani hänen taustojaan sain tietää, että hän oli valmistunut kauppatieteen maisteriksi Corporate Finance pääaineenaan. Totesin mielessäni, että minunkin tulee jatkaa opintojani tullakseni mahdollisimman hyväksi työssäni.

Vuoden 2006 loppupuolella aloitin puoli vuotta kestävästä Credit Management -koulutusohjelman Turun kauppakorkeakoulussa. Ohjelma on Turun kauppakorkeakoulun ja Luottomiehet r.y:n yhdessä suunnittelema ohjelma. Kohderyhmän muodostavat luottokaupan, luotonannon ja rahoituksen sekä luotonhallinnan eri tehtävissä toimivat luotto- ja talouspäälliköt ja luotonvalvojat sekä muut luottoalan eri tehtävissä toimivat henkilöt. Ohjelmaa luotsasi tuolloin TSE exen johtaja Pirjo Vuokko. Sen lisäksi, että koulutusohjelma oli erittäin mielenkiintoinen ja lisäsi osaamistani luottoalalla, pääsin tutustumaan muihin kurssikavereihin. Mieleeni jäivät muiden muassa Duetto Groupin Anna Johansen ja OK Perinnän Sami Vesto. Näkemysten vaihtaminen eri yritysten edustajien kanssa oli kullanarvoista ja ennen kaikkea hauskaa. Credit Management -ohjelman vahvuutena oli myös se, että se on räätälöity juuri meille luottoalalla toimiville.

Sami Veston pyynnöstä päädyin Luottolinkin toimitusneuvoston jäseneksi, jossa tutustuin mukaviin toimittajakollegoihin, jotka tekevät tätä meidän yhteistä Luottolinkki – lehteämme pyyteettömästi ja pilke silmäkulmassa. Toimitusneuvoston jäsenenä pääsin käymään Tallinnassa tutustumassa paikalliseen Sampo Pankkiin. Vierailun tarkoituksena oli kuulla Viron talousnäkymistä ja Sampo Pankin toiminnasta Virossa. Halusimme myös tuoda Luottomiehet r.y:tä tutuksi lahden toisella puolella.

Koska opintoni Turun kauppakorkeakoulussa olivat vain onnistuneet kasvattamaan tiedonnläkääni, aloitin vuoden 2007 syksyllä maisteriopinnot Hankenin kansantaloustieteen laitoksella Corporate Governance pääaineenani. Työpaikallani Atradiuksessa on onnekseni suhtauduttu aina positiivisesti ja kannustavasti opintoihini ja sain neuvoteltua joustoja työaikoihini, päästäkseni osallistumaan luennoille myös päi-

väsaikaan. Corporate Governance on poikkikauppatieteellinen pääaine ja siihen sisältyy kansantaloustieteen, yritysrahoituksen, laskentatieteen, yritys juridiikan ja johtamisen opintoja, eli siis täydellinen kokonaisuus yritystutkimuksen ja riskienhallinnan näkökulmaa ajatellen. Ohjelmaa luotsaa Hankenin kansantaloustieteen professori Tom Berglund, joka toimii myös Sampo Oyj:n hallituksen jäsenenä.

Hankenin opinnoissa oli paras ta se, että koulutusohjelma on aidosti kansainvälinen. Kurssikaverini olivat Suomen lisäksi eri puolilta maailmaa. Maisteriopinnot kasvattivat teoreettista ajattelukykyäni ja tukivat samalla työtäni. Lisäksi vierailivat luennoitsijat toivat tietoa kansainvälisellä kentällä tapahtuvista trendeistä. Mieleeni jäi esimerkiksi NYSE:n (New York Stock Exchange) varatoimitusjohtaja, joka kertoi tarkemmin subprime-kriisin taustatekijöistä.

Hankenin rahoituksen tunneilla käytiin vilkasta keskustelua USA:n subprime-kriisin vuoksi ja pian sen jälkeen globaalisti levinneen finanssikriisin tiimoilta. Aluksi moni meistä luuli ehkä hieman naivistiksi, ettei kriisi koskettaisi Suomea sen kummemmin. Pian jouduimme kuitenkin muuttamaan mieltämme. Työssäni luottoriskien vakuuttajana pääsin, tai ehkä pikemminkin jouduin, seuraamaan aitiopaikalta finanssikriisin vaikutuksia Suomen kansantalouteen. Atradiuksessa reagoitiin nopeasti alati heikentyviin talouden näkymiin ja kasvavia riskejä seurattiin päivittäisellä tasolla. Jouduimme tekemään radikaaleinakin pidettyjä toimenpiteitä ja pienensimme tai

irtisanoimme limiittejä niin yrityskuin toimialakohtaisesti. Finanssikriisin aika olikin työurani haasteellisin jakso eikä haasteellisuutta vähentänyt ollenkaan se, että ylenin samoihin aikoihin Suomen underwritingin vetäjäksi eli Riskinhallinta-johtajaksi ja otin siis vastuulleni noin kolmen miljardin euron potentiaaliset riskit ja niiden hallinnan. Toisaalta kyseinen ajanjakso on ollut myös työurani mielenkiintoisin ja voin nyt kokemuksesta sanoa, että en pelästy vähästä ja että vaikeatkaan ajat eivät kestä loputtomiin.

Kaiken kaikkiaan jo kahdeksatta vuotta jatkunut työni luottoalalla Atradiuksen palkkalistoilla ei ole tuntunut lainkaan puuduttavalta eikä paikoillaan polkevalta. Olen löytänyt jatkuvasti erilaisia tapoja kehittää itseäni ja maailmantalouden muutokset ja samalla myös trendit palvelujen kehityksessä ovat uudistaneet työtäni vuosien saatossa. Yritystutkijana olen päässyt tapaamaan eri toimialojen ammattilaisia ja kartuttanut osaamistani monella eri toimialalla. Oikeastaan luottovakuuttaminen ja underwritingpuoli sisältää, ei ainoastaan luottoalaa, vaan kaikki eri toimialat, joilla asiakkaamme toimivat ja joille he myyvät.

Koulutustaustani, työkokemukseni ja alan ammattilaisten kanssa käymieni lukuisten keskusteluiden jälkeen uskaltaudun kutsumaan itseäni luottoalan ammattilaiseksi. Samaan hengenvetoon totean kuitenkin, että oppiminen jatkuu läpi elämän ja nurkan takana odottaa aina jotain uutta.

Tuuli Kumpulainen
Riskinhallinta-johtaja
Atradius

**Consista Oy:n henkilökunta onnittelee
yhdistystä ja sen jäseniä merkkipäivän
johdosta ja toivottaa
menestystä tuleville vuosille**

Aktiv Kapital - moving forward

As part of the company's strategy Aktiv Kapital divested their non-core business, third party debt collection, at the end of 2010. The deal confirms Aktiv Kapital's reinforced focus on value creation within investment and debt collection on portfolios owned by Aktiv Kapital.

Portfolio acquisition of non-performing portfolios in the financial and banking market, both in the Nordics and other geographic areas will continue to be Aktiv Kapital's core business. It confirms our strategy of maintaining and reinforcing the position as the leading investor in the non-performing loan industry. The transaction improves our already strong financial situation and enhances our financial capacity to take advantage of new attractive portfolio purchases.

**Are you looking for a partner for your non-performing portfolios?
Don't hesitate to contact us!**

➤ Heidi Piispanen
Portfolio Director Finland
heidi.piispanen@aktivkapital.fi
+358 44 524 7546

➤ Henrik Wennerholm
Director Portfolio Acquisition
henrik.wennerholm@aktivkapital.se
+46 708 61 81 66

Aktiv Kapital ASA is one of the biggest buyer of non-performing portfolios in Europe and are listed on the stock exchange market in Oslo since 1997. We own portfolios in 11 countries in Europe and Canada and we have operations in 9 countries. In Finland we are located in Helsinki. www.aktivkapital.fi

Kokoukset, retket, yritysvierailut

Yhdistyksemme tutuin toimintamuoto on ollut jäsenkokoukset, joita on yleensä ollut neljästi vuodessa. Näistä kaksi on ollut varsinaisia sääntömääräisiä kokouksia – kevätkokous ja syyskokous. Vuoden 1986 Vuoden Luottomies Jaakko Pohjanpelto kertoi puheessaan kokeneensa jokaisen yhdistyksen kokouksen pienoisseminaarina, joka ei maksa juuri mitään. Kussakin neljässä kokouksessa on ollut hyviä eri alojen asiantuntijoita pitämässä korkeatasoisia luottomiehiiä kiinnostavia esitelmiä.

Puhujina ovat olleet eri yritysten luottopäälliköitä, Vuoden Luottomiehiiä, eri järjestöjen edustajia, tietosuojaavaltuutettuja, pankinjohtajia, tuomioistuinten edustajia, ekonomisteja jne.

Kokoukset ovat enimmäkseen olleet Helsingissä, mikä on luonnollista jäsenkunnan keskittymän takia. Ensimmäinen kokous pidettiin Helsingin ulkopuolella Turussa keväällä 1991 Timo Mäen ollessa puheenjohtajana. Muutaman kerran kokous on pidetty merelläkin, viimeksi Santahaminan edustalla keväällä 2011.

Yritysvierailu Turkuun ja tutustuminen Contantin ja Maksutiedon toimintaan vuonna 1987. Vas. Martti Kuurtamo, Folke Lindström ja Sepo Kinnunen.

Kokouksen puheenjohtajana Tauno Valli ja sihteerinä Aila Oivula vuonna 1991.

Luottomiehiiä tutustumassa Sanomalaan vuonna 1986. Isäntämme eturivissä toinen oikealta opas Tuula Ebeling ja kolmas oikealta Pertti Larva.

Verlan pahvitehdasmijöön hyväksyttiin Unescon maailmanperintöluetteloon vuonna 1996.

Ensimmäinen ylimääräinen kokous pidettiin jo tammikuussa 1962. Tuntemattomasta syystä vuonna 1998 hallitus luopui järjestämästä kahta ylimääräistä kokousta, jotka pidettiin maaliskuussa ja syyskuussa. Saattaa olla niin, että kevätilmat ”söivät” maaliskuun kokouksen ja syysseminaari syyskuun kokouksen. Esitelmän tai alustuksen pitäjiä kannattaisi tulevien hallitusten kuitenkin harkita kutsuttavaksi molempiin varsinaisiin kokouksiin – kokousten vetovoiman lisäämiseksi.

Kuriositeettina voinee mainita, että kokouskutsut lähetettiin pitkään sekä suomen että ruotsin kielellä. Tästä oli päätös yhdistyksemme perustavassa kokouksessa 3.10.1961. Sääntöihin asti määräystä ei kuitenkaan tullut.

Kevätretkiä ja yritysvierailuja on tehty sekä kokousten yhteydessä että muuten. Retket ovat ulottuneet 2-3 tunnin bussimatkan päähän Helsingistä. Tähän maantieteelliseen sektoriin on tutustuttu varsin ”tiheällä kammalla”. On käyty Hangossa, Turussa, Tampereella, Nokialla, Lohjalla, Lahdessa, Porvoossa ja Kouvolassa – ainakin. Ja muutamassa näissä useampaan kertaan. Mieleenpainuvien omalla tavallaan on vierailu Kymenlaaksossa keväällä 1992. Matkan aikana näimme historiallisen Verlan puuhioketehdasmuse-

on, Woikosken kaasutehtaan, MK-perintätoimiston ja koimme hienon veneristeilyn erämaajärvellä. Ei voi muuta sanoa kuin että luottomiesten yhteenkuuluvuus kasvaa tällaisten hyvin suunniteltujen ja toteutettujen matkojen aikana.

Pääkaupunkiseudulla olemme tutustuneet moniin eri toimialojen yrityksiin. Sanoma Osakeyhtiössä olemme saaneet vierailla kahdesti. Vuonna 1986 Vantaan Martinlaaksossa ja vuonna 2000 uudessa Sanomatalossa Helsingin keskustassa.

Luottomiehet tutustuivat eduskunnan toimintaan vuonna 2005.

Hallitustyöskentely

Luottomiehet ry:n hallitus hoitaa yhdistyksen asioita. Hallituksen jäsenen toimikausi on kolme vuotta. Hallitukseen kuuluu yhdeksän jäsentä. Yhdistyksen syyskokous valitsee hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan kuten muutkin jäsenet. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan vuodeksi kerrallaan.

Rotaatio ja salkutus ovat avain-tekijöitä yhdistyksemme hallituksen tehokkaassa toiminnassa. Rotaatio tarkoittaa sitä, että hallituksen jäsenet vaihtuvat vuosittain, mutta kerrallaan vain kolme. Näin taataan uusien ideoiden tuominen hallitukseen. Toisaalta hiljaisen tiedon eli kokemuksen turvaa kuuden jäsenen jatkaminen hallituksessa.

Salkutus tarkoittaa sitä, että suurimmalla osalla hallituksen jäsenistä on nimetty ”salkku” eli vastuualue. Hallitus valitsee keskuudestaan sihteerin, rahastonhoitajan, kerhomestarin ja FECMA-vastaavan. Lisäksi yksi hallituksen jäsen valitaan koulutustoimikuntaan, yksi lakitoimikuntaan, yksi Luottolinkin toimitusneuvostoon ja yksi luottoalan neuvottelukuntaan (sääntöjen mukaan hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja).

Hallitus kokoontuu keskimäärin 10 kertaa vuodessa käsittelemään yhdistyksen asioita. Kokouspaikka vaihtelee. Yleensä kokous pidetään jonkun hallituksen jäsenen työnantajan toimitiloissa. Kevät- ja syyskokouksen, iltamien ja muiden vastaavien tilaisuuksien edellä hallitus kokoontuu yleensä tapahtumapaikan tiloissa.

Hallituksen kokouksen esityslistalta löytyy yhdistyksen taloudenpitoon, jäsenistön kouluttamiseen, luottoalan edunvalvontaan, jäsenilaisuuksien järjestämiseen sekä jäsenistöön liittyviä asioita, erityisesti jäsenhakemusten hyväksymiset.

1980-luvun loppupuolella asti käytäntönä oli, että sama puheenjohtaja toimi vain yhden vuoden (poikkeuksena Esko Tuovinen 1968 ja 1976 sekä Tauno Valli 1974-1975).

Vuodesta 1987 alkaen on mahdollisuuksien mukaan pyritty siihen, että sama henkilö toimisi puheenjohtajana kaksi kautta; harvoin kolme vuotta.

Täyden hallituskauden eli kolmen vuoden puheenjohtajia meillä on ollut kaksi: Mikko Parjanne vuosina 1987-1989 ja Tom Fagerström vuosina 1999-2001. Kahden ja kolmen vuoden puheenjohtajat ovat pääsääntöisesti olleet aktiivisimpia ja kehityshaluisimpia. Parjanteen puheenjohtajavuosilta kannattaa mainita luottotutkinnon käynnistäminen, lakitoimikunnan perustaminen ja syyssseminaarien aloittaminen. Fagerströmin puheenjohtajakaudella käynnistyi Credit Management -koulutusohjelma, yhdistyksen taloudellinen asema vankistui ja FECMA-asiaan tartuttiin tarmolla uudelleen.

Yhdistyksemme ensimmäinen naisjäsen hallituksessa oli Ester Funck vuosina 1972-1974. Ensimmäinen naispuheenjohtaja oli Liisa Svinhufvud vuonna 1982.

Mainittakoon muisto vuoden 1995 varsinaisesta syyskokouksesta Radisson SAS Hotellissa. Kokoukseen osallistui ennätyskiä hipova määrä osanottajia eli 90. Vuosiin ei yhdistyksemme uudesta puheenjohtajasta oltu jouduttu äänestämään. Puheenjohtajaksi vuodelle 1996 ehdotettiin sekä Mats Nybondasia että Jyrki Pekkala. Kummankin ehdokkaan puolesta kuultiin puheenvuoroja, minkä lisäksi ehdokkaat pitivät omat puheenvuoronsa. Puheenvuoroissa käsiteltiin mm. luottoalan ko-

Aulis Lindell

Hallituksen puheenjohtajat kautta aikojen

1962	Sylvester A. Perret
1963	A.K. Anttila
1964	Veikko Kauppi
1965	Erik Winckelmann
1966	Gustav Thulé
1967	Juhani Joenpelto
1968	Esko Tuovinen
1969	Bertel Willman
1970	Carl-Eric Lönnfors
1971	Aulis Lindell
1972	Seppo Jyrkämä
1973	Veikko Hietala
1974	Tauno Valli
1975	Tauno Valli
1976	Esko Tuovinen
1977	Antti Arjanne
1978	Cingiz Safiulla
1979	Jaakko Pohjanpelto
1980	Tom-G. Ahlroos
1981	Raimo Järvisalo
1982	Liisa Svinhufvud
1983	Risto Suviala
1984	Bengt Fagerholm
1985	Kaarlo Oksa
1986	Seppo Reimavuo
1987	Mikko Parjanne
1988	Mikko Parjanne
1989	Mikko Parjanne
1990	Thomas Feodoroff
1991	Timo Mäki
1992	Timo Mäki
1993	Helena Pahlman
1994	Anna-Maija Urpelainen
1995	Olli Kivelä
1996	Mats Nybondas
1997	Jyrki Pekkala
1998	Marja-Leena Virtanen
1999	Tom Fagerström
2000	Tom Fagerström
2001	Tom Fagerström
2002	Toni Santalahti
2003	Toni Santalahti
2004	Juuso Jokela
2005	Ulla Heikkilä
2006	Ulla Heikkilä
2007	Kristian Vuorilehto
2008	Matti Rahikka
2009	Matti Rahikka
2010	Maarit Tikka
2011	Arto Kallio

Mats Nybondas.

Jyrki Pekkala.

Tom Fagerström

kemusta ja kansainvälisyyttä. Tiukan äänestyksen jälkeen yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Mats ja varapuheenjohtajaksi Jyrki. Pekkala valittiin vuoden kuluttua pidetyssä syyskokouksessa yksimielisesti vuoden 1997 puheenjohtajaksi.

Visiotyöryhmä

Aktiivisimpien puheenjohtajien aikana on hallituksessa keskusteltu, päätetty ja kirjattu yhdistyksen strategia. Mikko Parjanteen kaudella vuoden 1988 lopulla perustettiin visiotyöryhmä, johon kuuluivat Parjanteen lisäksi Thomas Feodoroff ja Pertti Larva. Työryhmässä todettiin, että yhdistyksen nykytilannetta voidaan pitää hyvänä mm. seuraavien asioiden osalta:

- kontaktit ja asiakassuhteet lujittuvat yhdessäolossa
- jäsenlehti
- kokoukset
- tuleva luottoalan perustutkinto (LTS)
- risteilyseminaari ja
- matkat sekä kotimaassa että ulkomailla.

Nykytoiminnasta kritiikkiä saivat seuraavat asiat:

- esiintyjät ovat liian usein vain auktoriteetteja ja luennoitsijoita, joita kokouksessa ei lainkaan kuunnella
- Helsinki-keskeisyys
- korkeamman luottokoulutuksen puute esimerkiksi yliopistotasolla
- jäsenten arvostus- ja palkkavoittojen selvittäminen ja
- Luottolinkin toimitusvarmuuteen ja jatkuvuuteen liittyvät asiat.

Työryhmä löysi ison joukon kehittämisajatuksia, joista tässä muutamia:

Hallitus vuodelta 1999: vas. Sami Sairanen, Minna Ruotsalainen, Risto Kallio, Marja-Leena Virtanen, Tom Fagerström (pub. joht.), Margit Ansamaa, Lassi Karppinen ja Jussi Kattelus. Poissa Elina Vihinen.

- hallitus muodostuisi alan eri intressiryhmistä
- kokous muualla kuin Helsingissä esimerkiksi kerran vuodessa
- luottopäälliköiden ja luotonvalvojien toimenkuvien luominen; mihin asettuu organisaatiossa
- PR: esimerkiksi Vuoden Luottomiehen julkistamisen näkyvyys; muu tiedottaminen lehdistölle
- jäseniä yhdistävä rintamerkki
- osapäivätoiminen sihteeri / Luottolinkin toimitussihteeri / jäsenrekisterin hoitaja
- uusien toimikuntien perustaminen: esimerkiksi kerhotoimikunta, lakitoimikunta.

Kuten lukija huomaa, niin osa vuonna 1988 esitetyistä kehittämisajatuksista on toteutettu (hallituksen kokoonpano, rintamerkki, lakitoimikunta).

Mikko Parjanne

Strategia vuoteen 2000

Olli Kivelän puheenjohtajakaudella vuonna 1995 hallituksen jäsenet vahvistettuina toimikuntien vetäjillä laativat Luottomiehet ry:n toiminta- ja strategiasuunnitelman vuoteen 2000. Tässä otteita suunnitelmasta:

- talous ei edellytä välttämättömiä säästötarpeita; tulo-menorakenne pidetään pääpiirteittäin entisellään
- luottotutkintoa ja luottopäiviä jatketaan entiseen tapaan; luottoalan koulutus akateemiseksi oppiaineeksi korkeakouluissa/yliopistoissa
- lakitoimikuntaa ei yhdistetä luottoalan neuvottelukuntaan; hankiudutaan keskeisten lakiuudistusten lainvalmistelutyöryhmiin
- FECMA-koulutushankkeeseen osallistutaan ainakin kartoitusvaiheessa
- Luottolinkkiin hallituksen palsta toiminnasta ja ajankohtaisista hankkeista; parannetaan vaikeaselkoisten artikkelien omaksumista
- jäsenmäärää ei pyritä olennaisesti kasvattamaan
- kokousaktiivisuutta parannetaan tarjoamalla osallistujille illallinen
- asiapitoisia yrityskäyntejä lisätään ilman lystinjärjestämisvelvollisuutta
- juhlien määrää ei lisätä olennaisesti
- julkista profilia nostetaan lobbailulla ja osallistumalla alan julkiseen keskusteluun
- projekteille asetetaan selkeät vastuuhenkilöt

Toiminta-strategiasuunnitelma vuodelta 2000

Vuonna 1998 toteutetun jäsenkyselyn tulosten perusteella päätettiin yhdistyksen toiminnan painopisteiden kehittämisestä ja täsmentämisestä. Tom Fagerströmin puheenjohtajakaudella vuonna 1999 valmistui toiminta- ja strategiasuunnitelma, joka pohjautuu yhdistyksen säännöissä määriteltyyn toiminnan tarkoitukseen ja aikaisempiin toimintaa koskeviin suunnitelmiin. Tämä suunnitelma on alla mainituilta osin edelleen Luottomiehet ry:n toiminnan tärkeä työkalu.

Suunnitelman mukaan yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on edistää luottoalan tuntemusta ja kehitystä

- järjestämällä jäsenille esitelmä-, keskustelu- ja tiedotustilaisuuksia yhdistyksen toimialaan kuuluvista kysymyksistä
- seuraamalla luottoalan kehitystä ulkomailla
- harjoittamalla julkaisu-, kurssi- ja koulutustoimintaa sekä
- antamalla lausuntoja ja tekemällä luottoalan kehittämistä koskevia aloitteita.

Yhdistyksen toiminnan painopisteet ovat:

1. luottoalan kehityksen seuranta ja kehittämiseen osallistuminen
2. koulutustoiminta
3. Luottolinkki
4. jäsenistön välisen kokemusten-vaihdon edistäminen.

Sami Sairanen

Onnistunut sijoitus

Vuoden 1999 aikana todettiin, että yhdistyksen tilillä olevien varojen harkittu sijoittaminen on yhdistyksen edun ja varallisuuden hoidon kannalta järkevää ja perusteltua. Tämän johdosta toimintavuonna päätettiin sijoittaa yhdistyksen rahavaroja 100.000 mk pankkiiriliike Evlin informaatioteknologiarahastoon. Sijoituksen arvo oli vuoden lopussa 172.000 mk.

Aloite yhdistyksen varojen sijoittamisesta tuli rahastonhoitaja Sami Sairaselta. Sairanen seurasi sijoitusta päivätasolla niin, että jos sijoituksen arvo olisi laskenut yli viisi prosenttia, niin sijoitus olisi purettu.

Vuonna 2000 päätettiin purkaa tehty investointi. Sijoituksen arvo oli purkuhetkellä 190.000 mk. Hallituksen tekemän päätöksen perusteella sijoitettiin näistä yhdistyksen varoista 100.000 mk BBC Baltic States Capital -rahastoon. Tämä rahastosijoitus päätettiin myydä vuonna 2001. Sijoituksen arvo oli myytäessä 105.000 mk. Yhdistyksen sijoituksen arvo oli noussut kahdessa vuodessa lähes 100 prosenttia.

Tilitoimisto

Luottomiehet ry:n kirjanpito-, jäsenrekisteri- ja laskutustehtävät on ulkoistettu ainakin vuodesta 1987 alkaen, jolloin tehtävät siirrettiin SYP:n hoidettavaksi. Vuonna 1990 tehtävät annettiin Pressman Oy:lle, vuonna 1991 Itä-Helsingin Toimistopalvelu Oy:lle, vuonna 1999 Tre-asso Oy:lle ja vuonna 2001 Consista Oy:lle, joka toimii edelleen yhdistyksemme yhteistyökumppanina.

Strategia-2000 -työryhmä vuodelta 1995

Vuosijuhlat

Yhdistys on juhlinut toimintaansa seuraavasti:

- 10-vuotisjuhlat 04.11.1971
- 25-vuotisjuhlat 03.10.1986 Palace Hotellissa (juhlapuhuja Eero Tuomainen)
- 30-vuotisjuhlat 03.10.1991 Hotelli Strand Inter-Continentalissa (juhlapuhuja Liisa Manninen)
- 35-vuotisjuhlat 14.11.1996 Hotelli Marskissa (juhlapuhuja Jaakko Pohjanpelto)
- 40-vuotisjuhlat 30.10.2001 Hotelli Scandic Continentalissa (juhlapuhuja Raimo Sailas)

Ilon irti yhdistyksemme 40-vuotisjuhlista ottavat Niina Valtonen (vas.), Arja Fagerström, Helena Sothmann ja Kaj Grönholm.

Mukavia muistoja omalta aktiivikaudelta

Minulla oli kunnia olla yhdistyksen puheenjohtaja vuosina 1987-1989. Olin liittynyt yhdistykseen 1985, kun olin aloittanut tässä nykyisessä pitkäkestäneessä tehtävässäni. Eli silloisen Luottokontrolli Oy:n, nykyisen Suomen Asiakastieto Oy:n toimitusjohtajana.

Sain kunnian aloittaa hallitustehävän suoraan puheenjohtajana. Valinta taisi perustua myös asemaani. Meitä oli hallituksessa hieno läpileikkaus alan monipuolisesta kirjosta: sitoutuneita ja aikaansaavia ihmisiä, joilla riitti innostusta tällaiseen yhteiseen foorumiin omien päivätöiden ohessa. Isojen yritysten luottopäälliköitä, pienten yritysten palveluksessa olevia moniosaajia, pankkien, vakuutusyhtiöiden ja perintätoimistojen väkeä, talousjohtoa jne. Niin naisia kuin miehiä, vaikka yhdistyksen nimen maskuliinisuus puhutti jo silloinkin.

Itselleni puheenjohtajuus antoi mukavien kollegoiden lisäksi myös parempia eväitä varsinaiseen leipätyöhön. Tutustuminen tässä yhdistysroolissa auttoi paljon, kun tuli tarvetta saada tietoa alan haasteista ja tarpeista. Myös jälkikäteen kollegoista on ollut apua. Myös muista Luottomiesten kautta syntyneistä kontakteista

niin kokouksissa, ulkomaanmatkoilla ja neuvottelukunnassa on ollut hyötyä omien näkemyksieni avartamisessa.

Vuoteni yhdistyksen puheenjohtajana sattui aikaan, jolloin rahamarkkinat vapautuivat. Rahaa ja maksuaikaa ryhdyttiin myymään. Perintä- ja luottotietopalat muuttuivat ja kehittyivät. Tarkemmin sanottuna iso jatkuva muutos käynnistyi niistä vuosista. Jälkikäteen voi tietysti todeta, 1990-luvun alun opetusten jälkeen, että jotain luottoriskien osalta oltaisiin voitu ehkä tehdä oman puheenjohtajakauteni aikana toisin. Mutta se ei tullut silloin riittävästi mieleen, eikä tietysti ollut riittävää voimaakaan. Ajan henki oli toinen, ikuisen kasvuun ja inflaation jatkumiseen oli vahva usko.

Yhdistyksen organisaatio laajeni 1980-luvun lopulla. Kerran istuimme Vaakunassa ja yritimme laatia lausuntoa johonkin lakihankkeeseen. Asia ei ollut kenenkään osallistujan osaamisalueella. Hallituksessa ei ollut myöskään yhtään juristia. Päätimmekin perustaa yhdistykselle lakitoimikunnan, jolla oli sitten selvästi enemmän voimaa ottaa kantaa alan sääntelyyn. Timo Mäki lähti vetämään tätä aluetta, hoitikin sitä pitkään ja menestyksekkäästi. Thomas Feodoroff junaili

yhdistyksen toimiessa isäntänä ensimmäisen FECMAN seminaarin Ota-niemessä ja hän oli hyvin aktiivinen kansainvälisten kontaktien solmijana. Pekka Tiilikainen oli nähnyt haasteena luottoalan koulutuksen kehittämisen, yhdistys sai hänestä ensimmäisen koulutustoimikunnan vetäjän ja pian saatiin käyntiin yhdessä Markkinointi-instituutin kanssa Luottotutkinto. Kaikki kolme osa-aluetta näyttävät voivan hyvin ja hyödyttävän jäsenistöä ja alaa vielä nyt, yli 20 vuotta myöhemmin. Pertti Larva junaili vielä jäsenmerkin, eikä sitäkään ole tarvinnut muuttaa. Taisin kyllä aikamani kyseenalaistaa Luottoalan neuvottelukunnan olemassaolon, mutta se ei saanut kannatusta.

Mukavia ja hyödyllisiä aikoja, myös näin jälkikäteen. Hyötyä, joskus huopiakin, mutta sekin kuuluu kuvioon. Ystäviä ja tuttavuuksia, joihin on säilynyt kontakti myöhemminkin. Uskon, että yhdistyksellä on hieno tulevaisuuskin, alan merkitys vain kasvaa. Oikein hyvää jatkoa juhlivalle Luottomieheteryllle, sen nykyisille aktiiveille ja koko jäsenistölle!

Mikko Parjanne
kunniajäsen

Luottoalan neuvottelukunta

Koulutuksen järjestämisen ohella luottotietotoiminnan turvaaminen Suomessa nähtiin yhdistyksen tärkeimmiksi tavoitteiksi.

Jo toisena toimintavuotenaan 1962 Luottomiehet kiinnitti huomiota Kaupalehden ja Suomen Luottolehden julkaisemissa protestilistoissa ilmenneisiin puutteisiin. Yhdistyksemme edustaja kutsuttiin jäseneksi Kaupalehden neuvottelukuntaan. Protestilistan parantamisesta muodostuikin yhdistykselle tärkeä ja suuritoinen tehtävä.

Kuusikymmentäluvun alkupuolella todettiin luottoalan koulutuksen olevan melkein olematonta sekä Kaupakorkeakoulussa että muissa kappakoppilaitoksissa. Tästä syystä vuonna 1964 päätettiin asettaa komitea tutkimaan asiaa ja antamaan esityksen mainituille laitoksille. Näin syntyi luottotietotoiminnan edistämiskomitea, johon silloin kuuluivat yhdistyksen jäsenet A.K. Anttila puheenjohtajana, Juhani Joenpelto, Veikko Kauppi ja Erik Winckelmann. Vuonna 1966 komiteaa täydennettiin kulutusluotto-kaupan edustajalla, joksi valittiin S.A. Perret.

Luottotietotoiminnan edistämiskomitean asettaminen oli A.K. Anttilan aloite. Anttila toimi tuolloin Kansallis-Osake-Pankin luottotieto-osaston päällikkönä.

Komitea toimi vuoden 1973 loppuun, jolloin siitä muodostettiin luottotietotoiminnan neuvottelukunta, joka seurasi ja tuki valtioneuvoston asettaman tietojärjestelmäkomitean luottotietotoimiston työtä. S.A. Perret oli nimetty 26.5.1972 jaoston jäseneksi.

Vuonna 1979 neuvottelukunnan tehtäväksi määriteltiin luottotietotoiminnan tapahtumien ja kehityksen seuraaminen sekä kotimaassa että ulkomailla, lainsäädännön ja alan muun kehityksen pitkän tähtäimen suunnittelu tukeutumalla Luottotietolaitosten liittoon, Suomen Pankkiyhdistykseen ja muihin alan järjestöihin.

Nykyisen nimensä luottoalan neuvottelukunta sai sääntömuutoksessa vuonna 1983. Nimenmuutoksen taustalla oli yhdistyksen muuttunut näkemys, että neuvottelukunnan tehtäväalue on paljon laajempi kuin pelkästään luottotietotoiminta.

Luottoalan neuvottelukunnan tehtävänä on antaa yhdistyksen hallitukselle neuvoja ja asiantuntijalausuntoja

yhdistyksen toimialaan kuuluvissa asioissa. Siihen valitaan yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi vähintään viisi ja enintään yhdeksän luottoalalla ansioitunutta henkilöä.

Neuvottelukunta valitsee keskuudestaan itselleen puheenjohtajan. Näin tapahtui ensimmäisen kerran 13.6.2001. Aiempien vuonna 1983 tarkistettujen sääntöjen mukaan neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Erillisellä puheenjohtajalla halutaan vähentää hallituksen puheenjohtajan työtaakkaa ja samalla aktivoida neuvottelukunnan toimintaa.

Neuvottelukunnan toiminnan aktiivisuus on vaihdellut neuvottelukunnan puheenjohtajasta riippuen. Kokouksia on ollut vuosittain 1-3. Onpa ollut vuosia, jolloin ei ole kokoonnuttu kertakaan, edes järjestäytymiskokoukseen. Neuvottelukunnan lakkautusuhaltaan ei ole välttytty. Koska lakkauttaminen vaatii yhdistyksen sääntöjen muuttamista (jota kannattaa $\frac{3}{4}$ kokouksessa annetuista äänistä), niin hankkeeseen ei ole milloinkaan ryhdytty. Luottoalan neuvottelukunta on ainoa säännöissään nimeltä mainittu toimikunta.

Luottoalan neuvottelukunta käsittelee kokouksissaan 1980-luvun puolivälissä vireillä olevia lainsäädäntöhankkeita kuten rahoitusyhtiötoimikunnan mietintöä, ehdotusta henkilörekisterilainsäädännön (jota kannattaa $\frac{3}{4}$ kokouksessa annetuista äänistä), niin hankkeeseen ei ole milloinkaan ryhdytty. Luottoalan neuvottelukunta on ainoa säännöissään nimeltä mainittu toimikunta.

Vuonna 1989 toimintansa aloittanut lakitoimikunta aktiivisen puheenjohtajansa Timo Mäen johdolla "otti" sen roolin, joka oli tai oli ajateltu olevan luottoalan neuvottelukunnalla eli lausuntojen antamisen lainvalmistelussa oleviin luottoalan lainsäädäntöhankkeisiin.

Paras esimerkki puheenjohtajien vastakkaisesta suhtautumisesta luottoalan neuvottelukuntaan on peräkkäisiltä vuosilta 1996-1997. Vuoden 1996 puheenjohtaja Mats Nybondas ei katsonut aiheelliseksi kutsua neuvottelukuntaa koolle "yleisten linjaustarpeiden puuttuessa". Kun taas seuraavan vuoden puheenjohtajan Jyrki Pekkalan mielestä "luottoalan neuvottelukunnalla tulee olla nykyistä paremmat valmiudet tutkia itse, valmistella ja tarvittaessa ottaa painavasti kantaa erittäin lyhyessä määräajassa mihin tahansa kaupankäyntiä koskevaan asiaan,

joka valmius edellyttää muutoksia nykyisiin menettelytapoihin". Pekkalan oli monia käytännön ajatuksia uusiksi menettelytavoiksi.

Vielä hallituksen vuonna 2000 laatimassa toiminta- ja strategiasuunnitelmassa neuvottelukunnan ja lakitoimikunnan tehtävät ovat lähes samanaisesti samoja. Neuvottelukunta "osallistuu valmisteltujen lausuntojen laatimiseen" ja lakitoimikunta "valmistele lausunnot", molemmat toimikunnat hallituksen alaisina. Tarkkaan lukien lakitoimikunnalla on tässä suhteessa vahvempi rooli.

Vuonna 2009 keskusteltiin hallituksen puheenjohtajan Matti Rahikan, lakitoimikunnan puheenjohtajan Jyrki Lindströmin ja neuvottelukunnan puheenjohtajan Risto Suvialan kesken lakitoimikunnan ja neuvottelukunnan tehtävien jaosta käytännön tasolla. Luottomiehet ry:n hallituksessa jatkettiin samaa keskustelua 16.2.2010, jolloin hallitus katsoi, että luottoalan neuvottelukunta seuraa lainsäädäntöä yleisesti ja tuo esiin uusia aloitteita ja avauksia. Lakitoimikunta taas huolehtii lakialoitteita koskevien lausuntojen antamisesta.

Hallitus päätti samaisessa kokouksessa 16.2.2010, että yhdistys käynnistää lakitoimikunnan ehdotuksen mukaisesti hankkeen luottotietolain muuttamiseksi siten, että lakiin sisältyisivät säännökset myös positiivisten luottotietojen käytöstä luottotietoina. Samalla päätettiin, että hankkeen eteenpäin vieminen asetetaan luottoalan neuvottelukunnan tehtäväksi.

Yhdistyksen hallitus teki lokakuussa 2010 sekä eduskuntaan että oikeusministeriöön neuvottelukunnan valmisteleman aloitteen, että luottotietolakeja muutetaan siten, että myös positiivisten luottotietojen käyttäminen olisi mahdollista uutta kuluttajaluottoa myönnettäessä.

Neuvottelukunnan syksyllä 2010 ja keväällä 2011 eri luottolaitosten ja alan muiden toimijoiden kanssa käymien keskustelujen tuloksena saatiin aikaan merkittävä tulos, joskaan ei täysin yhdistyksen tavoitteen mittainen. Pääministeri Jyrki Kataisen 22.6.2011 hyväksyttyyn hallitusohjelmaan saatiin kirjaus: "Selvitetään positiivisten luottorekisterin järjestämistä". Tiedämme, että valtaosa hallitusohjelmaan tehdyistä aloitteista hylätään. Hallitusohjelma on hallitusta velvoittava ja sen toteutumista valvotaan.

Koulutustoiminta

Ammattitaitoisen luottohenkilöstön tarve tuli liike-elämälle 1960-luvun alkaessa yhä tärkeämmäksi. Luottoalan koulutuksen järjestäminen olikin keskeisin syy yhdistyksemme perustamiseen vuonna 1961.

Luottomiesten koulutustoiminta on koko 50 vuoden ajan ollut säännöllistä ja koko ajan kehittyvää. Alkuaikoina Luottomiesten jäsenet kävivät luennoimassa luottoasioista muiden yhdistysten järjestämällä kursseilla. Toisessa aallossa koulutus annettiin ammattimaisten koulutusyritysten hoidettavaksi. Vuonna 1989 käynnistyi Luottotutkinto yhdessä Markkinointi-instituutin kanssa. Ja viimeksi vuonna 2001 alkoi Credit Management –koulutusohjelma yhteistyössä Turun kauppakorkeakoulun Johtamiskoulutusinstituutin kanssa. Molemmat viimeksi mainitut yhteistyöhankeet jatkuvat edelleen vireinä ja Luottomiesten jäseniä kovasti kiinnostavina.

Luottomiesten toiminnan lippulainaksi uskaltaa sanoa vuodesta 1988 alkaen säännöllisesti vuosittain järjestettyä syysseminaaria, jonka nimi on ollut aluksi meriseminaari, sitten luottopäivä tai –päivät, myöhemmin laivaseminaari ja viime vuodet luottoseminaari. Syysseminaariin on osallistunut säännönmukaisesti 60-100 jäsentä eli 10 % koko jäsenkunnasta! Seminaarimaksuilla on ollut suuri merkitys yhdistyksemme talouden tasapainolle. Ajoittain on jäsenistölle lisäksi tarjottu tietoisuuksia ajankohtaisista luottoalan kysymyksistä.

Yhdistyksen kokousten yhteydessä pidetyistä esitelmistä, yritysvierailuista ja ulkomailla pidetyistä seminaareista kerrotaan muussa yhteydessä tässä juhlanumerossa.

Eri puolilla maata 1960-luvulla järjestetyt luotto- ja perintäpäivät muodostuivat luottoalan merkittäviksi koulutustapahtumiksi ja samalla myös Luottomiehet-Kreditmännin ry:n jäsenhankintatilaisuuksiksi. Olihan yhdistyksen aktiivisimmat jäsenet mukana päivien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Luotto- ja perintäpäivien käytännön järjestelyt hoiti siis yhteistyökumppanina toiminut talousalan yhdistys. Tällainen oli ennen muuta Luottomiehet ry:n perustamiseen voimakkaasti vaikuttanut Diplomi-

Esko Tuovinen kädessään lista 15 vuoden luentotilaisuuksista.

merkonomit ry. Luottomiehet ry hoiti esitelmöitsijän hankkimisen.

Yhdistyksemme perustajajäsen Esko Tuovinen ja toinen aktiivijäsen Cingiz Safiulla olivat luotto- ja perintäpäivillä esitelmöitsijöinä 15 vuoden ajan. Tuovinen kertoo, että he koettivat luennoillaan mm. vaikuttaa kuntia ja valtion viranomaisia täyttämään viivästyskoron maksuvelvollisuutensa, joka tuohon aikaan oli erittäin heikoissa kantimissa. Posiolla edelleenkin toimivan Pentik Oy:n Tuovinen muistaa paneutuneen luotonvalvontaan kursseilla harvinaisen kiitettävällä asenteella.

Suurelta osin luotto- ja perintäpäivien luentomateriaalin pohjalta ilmestyi vuonna 1970 kolmen perustajajäsenen S.A. Perretin, A.K. Anttilan ja Esko Tuovisen kirjoittama teos ”Liiketoimintakoulutusluottotoiminta”. Kirjasta otettiin aluksi 2.000 kappaleen ja myöhemmin 500 kappaleen painos. Teos oli ensimmäinen luottoalan erikoisteos Pohjoismaissa.

Jäsenistölle suunnattu huomattava koulutustilaisuus oli huhtikuusta marraskuuhun 1963 kestänyt Dun & Bradstreet Course in Credit and Financial Analysis –iltakurssisarja. Kaikkiaan 19 opintojaksoa käsittäneen kurssisarjan suoritti 28 yhdistyksemme jäsentä.

Vuonna 1971 perustettiin erilli-

nen koulutuskysymyksiin perehtyvä komitea, jonka puheenjohtajaksi tuli Juhani Laine ja muiksi jäseniksi Yngve Helvamo, Eero Laumola ja Esko Salkola. Komitea sai tehtäväkseen luottoalan koulutuksen kehittämisen. Ensiarvoisen tärkeänä pidettiin koko maan kattavan luottoalan koulutuksen ajallista koordinoitua ja pyrkimystä vaikuttaa luottoalan koulutusta järjestävien järjestöjen koulutustilaisuuksien sisältöön.

Luotto- ja perintäpäivät jatkuivat uudelleen vuosina 1973-1974 kaksipäiväisinä luotto- ja perintäseminareina Oy Rastor Ab:n kanssa, joka oli keskeytyksen jälkeen luonut yhteistoimintasopimuksen Luottomiehet ry:n kanssa.

Yhdistyksemme koulutustoiminnassa 1980-luku oli hiljaisempaa aikaa. Alkuvuodesta 1984 yhdistyksen koulutustoimikunnassa todettiin, että alan koulutuksesta oli ylitarjontaa! Vuosi 1987 oli totaalinen väli-vuosi, jolloin ei valittu koulutustoimikuntaa ollenkaan.

Luottomiehet ry:ssä oli vuosia keskusteltu luottoalan peruskoulutuksen järjestämisestä. Ensimmäiset asiaa koskevat keskustelut käytiin jo 1970-luvulla Ammattikasvatustalituksen ja Markkinointi-instituutin kanssa. Vuosien varrella oli todettu, että yhdistyksen olisi ollut työl-

listävää ryhtyä organisoimaan laajaa koulutustoimintaa.

Näin ollen oli tarkoituksenmukaista etsiä hyvää yhteistyökumppania uudelleen. Puheenjohtaja Mikko Parjanteen aktiivisen toiminnan ansiosta avattiin asiasta keskustelut Markkinointi-instituutin kanssaloppuvuonna 1987. Kun periaateratkaisu oli tehty valmisteltiin ensimmäistä tutkintoa puolentoista vuoden ajan. Työnjaoksi muodostui se, että Markkinointi-Instituutti huolehtii koulutuksen markkinoinnista ja muista käytännön järjestelyistä ja kokoaa tutkinnon yhdessä Luottomiehet ry:n ammatti-ihmisten kanssa. Valitut luottomiehet toimivat etäopettajina, luennoitsijoina ja materiaalin laatijoina.

Suurin vastuu koulutuksen käynnistämisvaiheessa oli Valtameri Osakeyhtiön luottopäällikkö Pekka Tiilikaisella. Oli määriteltävä koulutusohjelman tavoitteet, sisältö ja rakenne. Oli luettava ja hankittava alan kirjallisuutta. Oli kirjoitettava joihinkin aihealueisiin aivan uutta. ”Mitään esikuvia ei meillä ollut. Ainakaan minun tiedossani ei selaista ole. Kyllä kaikki luotiin aivan alusta”, toteaa Vuoden Luottomieheksi vuonna 1992 nimitetty Pekka Tiilikainen, joka toimi ensimmäisen vuoden myös tutkinnon yhtenä kouluttajana aiheena ”Yrityksen luottotoiminta”.

Pekka Tiilikainen

Ensimmäinen kurssi alkoi syyskuussa 1989. Ajatuksena oli, että oltaisiin tyytyväisiä 30 henkilön ilmoittautumiseen. Suureksi yllätykseksi kurssille ilmoittautui peräti 86 opiskelijaa. Niin suuri osan-

Ensimmäisen luottotutkinnon kaksi ryhmää.

Syysseminaarit

26.09.1984	Luottoalan erikoisseminaari	Helsinki	Hotelli Inter-Continental	79 os.
22.-23.09.1988	Meriseminaari	merellä	m/s Sally Albatross	62 os.
28.-29.09.1989	Meriseminaari	merellä	m/s Sally Albatross	70 os.
27.-28.09.1990	Meriseminaari	Tukholma	m/s Wellamo – Finnair	?
27.-28.11.1991	Meriseminaari	merellä	m/s Isabella	60 os.
01.-02.10.1992	Luottopäivä	Tallinna	m/s Sally Albatross	?
04.-06.10.1993	Luottopäivät	Tukholma	m/s Silja Europa	?
03.-04.10.1994	Luottopäivä	Tallinna	m/s Silja Festival	52 os.
02.-04.10.1995	Luottopäivät	Tukholma	m/s Silja Serenade	64 os.
02.-04.10.1996	Erikoisluottopäivät	Tukholma-Uppsala	m/s Silja Serenade	77 os.
01.-03.10.1997	Laivaseminaari	Tukholma	m/s Silja Serenade	?
30.09.-02.10.1998	Laivaseminaari	Tukholma	m/s Silja Serenade	80 os.
30.09.-01.10.1999	Luottoseminaari	Tallinna	Sokos Hotel Viru	67 os.
27.-29.09.2000	Laivaseminaari	Tukholma	m/s Silja Serenade	67 os.
12.-14.09.2001	Laivaseminaari	Tukholma	m/s Silja Serenade	75 os.
02.-04.10.2002	Laivaseminaari	Riika	m/s Silja Opera	90 os.
08.-09.10.2003	Laivaseminaari	Tukholma	m/s Silja Serenade – Finnair	74 os.
13.-14.10.2004	Laivaseminaari	Tukholma	m/s Silja Symphony - Finnair	101 os.
22.-23.09.2005	Luottoseminaari	Naantali	Naantalin Kylpylä	86 os.
05.-06.10.2006	Luottoseminaari	Naantali	Naantalin Kylpylä	69 os.
04.-05.10.2007	Luottoseminaari	Nokia	Kylpylahotelli Rantasipi Eden	87 os.
25.-26.09.2008	Luottoseminaari	Turku	Radisson SAS Marina Palace Hotel	91 os.
17.-18.09.2009	Luottoseminaari	Tallinna	Sokos Hotel Viru	70 os.
30.09.-01.10.2010	Luottoseminaari	Kirkkonummi	Långvik Congress Wellness Hotel	73 os.

ottajamäärä oli jaettava käytännön syistä kahteen ryhmään. Tyypillinen ensimmäisen kurssin osanottaja oli naispuolinen tavaraluotonantoa edustava luotonvalvoja, joka ei ole Luottomiehet ry:n jäsen.

Luottotutkinto kesti hieman yli vuoden. Tutkinnon suorittaneille Markkinointi-instituutti antoi todistuksen suorituksesta kurssista. Luottomiehet ry myönsi oikeuden käyttää tehtävänimikkeen yhteydessä lyhennettä LTS (luottotutkinnon suorittanut). Kaikille luovutettiin myös yhdistyksen diplomi. Parhaana tutkinnon läpäisseelle taloussih-teeri Merja Paasoselle Aro-Yhtymä Oy:stä myönnettiin yhdistyksemme puolesta stipendi. Lisäksi hänet valittiin kurssin parhaana koulutustoimikunnan jäseneksi.

Oikeusministeri Christoffer Taxell erikoisseminaarissamme 1984.

Alkuvuosina diplomit ja stipendit luottotutkinnon suorittaneille annettiin jäsenkokousten yhteydessä. Myöhemmin siirryttiin nykyiseen käytäntöön, jossa nämä tunnustukset annetaan kevätiltamissa.

Luottotutkinto on ollut oikeaan osunut ratkaisu. Se on toteutunut joka vuosi perustamisestaan lähtien. Yli 800 luottoalan ammattilaista on tähän mennessä suorittanut luottotutkinnon kuten Markkinointi-instituutin nykyinen luottotutkinnos-

ta vastaava koulutuspäällikkö Kaisa Kässi oheisessa artikkelissaan toteaa.

Syyskuussa 1984 Luottomiehet ry:n järjestämään Luottoalan erikoisseminaariin oli saatu pääpuhujaksi oikeusministeri Christoffer Taxell. Esitelmänsä alussa ministeri huomautti, että yhdistyksemme voi pyytämättäkin esittää oikeusministeriölle näkökohtia tekeillä oleviin lainsäädäntöhankkeisiin. Esitelmänsä aiheena Taxellilla oli konkurssilainsäädännön uudistus.

Ensimmäisten meriseminaariemme laiva, legendaarinen m/s Sally Albatross.

Nyt olemme saaneet ministeri Tasselin juhlapuhujaksi yhdistyksemme 50-vuotisjuhliin 11.11.2011.

Aivan vuoden 1987 lopulla päätettiin, että syyskuussa 1988 järjestetään luottoseminaari laivaristeilyn muodossa. Kahtena ensimmäisenä vuotena seminaari pidettiin legendaarisella m/s Sally Albatrossilla. Tämä alkuvuosina meriseminaariksi kutsuttu koulutustilaisuus on pidetty joka syksy syys-lokakuun vaihteessa. Osanottajamäärä on ollut korkea, jopa 100 osallistujan raja on ylittynyt kerran. Useimmiten laivakurssin kohteena on ollut Tukholma, jossa olemme olleet viimeksi vuonna 2004. Muina ulkomaan kohteita ovat olleet Tallinna, Riika ja Uppsala. Vuodesta 2005 alkaen on syysseminaari pidetty yhtä poikkeusta lukuun ottamatta kotimaan kamaralla. Tämäkin konsepti on toiminut hyvin.

Vuonna 2002 seminaarin piti olla Pietarissa. Matkalle m/s Silja Operalle oli ilmoittautunut jo 72 osanottajaa kunnes Venäjän äkisti muuttunut viisumikäytäntö pakotti Silja Linen peruuttamaan Pietarin risteilyt toistaiseksi. Pietarin sijasta risteilykohteeksi vaihtui Latvian pääkaupunki Riika. ”Ainoastaan kaksi henkilöä peruutti matkan Pietarin poisjäännin takia”, kertoo silloinen koulutustoimikunnan puheenjohtaja Timo Hulkko. Nyt juhluvuonna 2011 luottoseminaari suuntautui 15.-17.09. Pietariin m/s Princess Marialla.

Osanottajien poisjäännistä voi mainita lisäksi syksyn 1994, jolloin m/s Estonia upposi 28.09. Utön eteläpuolella. Viittä päivää myöhemmin luottomiehet lähtivät luottopäiväristeilylle kohti Tallinnaa. Vain yksi jäsenistämme peruutti matkan ja senkin vilustumisen takia.

Syysseminaarien käynnistämiseen on vaikuttanut sama mies kuin luottotutkimuksenkin syntyyn, nimittäin Pekka Tiilikainen. Pekka oli koulutustoimikunnan puheenjohtaja koko hallituskautensa eli 1988-1990. Koulutustoimikunnan työn arvoa nostaa vielä se, ettei yhdistyksellä ollut koulutustoimikuntaa edellisenä vuonna 1987 ollenkaan!

Syysseminaarin suunnittelu, valmistelu, toteutus ja jälkityöt on koulutustoimikunnan tärkein tehtävä. Seminaarin suunnittelu täytyy aloittaa jo tammi-helmikuussa, jolloin on syytä varata seminaaripaikka, olkoonpa se sitten laiva tai hotelli. Seminaarin suunnitteluprosessista on oheinen Olli-Pekka Pitkälän artikkeli. Olli-Pekka oli koulutustoimikunnan puheenjohtaja vuosina 2005-2006.

Osanottajat ovat poikkeuksetta pitäneet syysseminaarien tasosta. ”Ei

Vas. Antero Kassinen ja Antti Kejo

Vas. Mats Nybondas, Minna Ruotsalainen, Pertti Larva, Leena Rantasuo ja Juha Iskala

Tukholman seminaarin 2004 paneeli: vas. Tuula Linnainmaa, Juuso Jokela, Timo Mäki, Gunveig Planting-Visa, Pekka Nurmi ja Rauno Vanhanen. Puheenjohtajana Peter Nyman.

Ennen laivan lähtöä ehtii vielä kaupungille. Tukholman Slussenilla 2004 vas. Olli Ruotsalainen, Eero Seppä, Toni Santalahti, Jukka Lumiaho, Tero Lahti ja Vesa Lohtari.

yhtään pettymystä”, kiteyttää moniin syysseminaareihin sekä maalla että merellä osallistunut Jukka Nykänen.

Seminaarijärjestelyistä on syytä mainita perinne, josta on pidetty kiinni ensimmäisestä vuodesta 1988 alkaen. Juhlailallisella on pöydissä plaseeraus!

Luottotutkinnolle tarkoitettua jatkokoulutusta on yhdistyksen hallituksen piirissä mietitty silloin tällöin. Vasta hallituksen puheenjohtajan nuijan siirryttyä vuosiksi 1999-2001 Tom Fagerströmin käteen alkoi tapahtua. Tukholman yliopisto järjesti kesäkuussa 1999 kolmannen kansainvälisen seminaarin aiheesta ”Risk Behaviour and Risk Management”. Kolmipäiväisen seminaarin vetäjänä toimi Tukholman yliopiston kauppatieteiden professori Bo Green, joka on kehittänyt luottoalan koulutusta niin, että siitä on tullut akateeminen oppiaine Tukholman yliopistoon. Ulkomaantoimikunnan järjestämälle matkalle osallistui kahdeksan tiedonhaluista luottomiestä. Tom oli yksi heistä.

Tukholman seminaarin kokemukset kirkastivat Fagerströmin ajatuksia siitä, että aika voisi olla suotuista luottoalan koulutuksen viemiseksi Suomessakin uudelle tasolle esimerkiksi osana kaupallisen tai lainopillisen

Tukholman yliopiston seminaariin vuonna 1999 osallistuneet luottomiehet.

alan korkeakoulutasoista tutkintoa.

Lokakuussa 1999 myös Tukholman seminaariin osallistunut Risto Suviala Turussa asuvana esitti Credit Management -asian ystävälleen Turun kauppakorkeakoulun uudelle hallintojohtajalle professori Raimo Im-

moselle. Immonen lupasi keskustella aiheesta kauppakorkeakoulun Johtamiskoulutusinstituutin johtajan Pirjo Vuokon kanssa. Vuokko otti haasteen vastaan. Ja loppu on historiaa, josta Vuokko kirjoittaa oheisessa artikkelissaan.

Vuoden 2010 koulutustoimikunta vas. Jyrki Hurskainen, Arja Westerholm, Terhi Hakkarainen (puh.joht.), Tarja Mavroudis, Riitta Tuovinen ja Jussi Syrjänen. Kuvasta puuttuu Maarit Sijärvi.

Credit Management -ohjelman synty ja kehitys

Kaikki alkoi vuonna 2000. Ja alku tarvitsee aina alullepanijansa. Credit Management -ohjelman kohdalla tällainen oli Eräpäivä Oy:n toimitusjohtaja Risto Suviala, joka otti yhteyttä tuolloin Turun kauppakorkeakoulun hallintojohtajana toimineeseen profes-

Raimo Immonen

sori Raimo Immoseen ja kysyi hänen halukkuuttaan yhdessä pohtia uudenlaisen koulutusmuodon rakentamista luottoalalle. Tuon kopin Raimo Immonen otti innolla vastaan ja alkoi viedä asiaa eteenpäin Turun kauppakorkeakoulussa. Sitten mukaan yhteiseen pohdintaan tuli Luottomiehet r.y.:n silloinen puheenjohtaja Tom Fagerström. Yhdistyksen jäsenistöltä oli saatu toive kehittää luottoalan henkilöstölle korkeakoulutasoisia koulutusmahdollisuuksia. Tämän tarpeen edellä mainitut henkilöt vahvasti tunnistivat – ja mikä parasta – lähtivät hakemaan siihen ratkaisua.

Turun kauppakorkeakoulu ryhtyi sen jälkeen yhdessä Luottomiehet r.y.:n kanssa kehittämään ohjelmaa, joka sekä syventää ja päivittää luottoalan tietoja että laajentaa liiketoimintaosaamisen ja johtamisen oppeja. Nuo olivat tavoitteina ensimmäisen ohjelman suunnittelussa, ja ne ovat tavoitteina edelleen, kun tätä kirjoittaessani on juuri päättyneessä viides Credit Management -ohjelma. Totuudesta on vastannut koko ajan sama yksikkö: Turun kauppakorkeakoulun Johtamiskoulutusinstituutti, nykyiseltä nimitään TSE exe.

Itse olen ollut Credit Management -ohjelmassa mukana aika monessa roolissa. Olin Johtamiskoulutusinstituutin johtajana vuonna 2000 neuvottelemassa koulutusyhteistyöstä Luottomiehet r.y.:n kanssa. Uudenlaisesta koulutustuotteestamme innostuneena

Ensimmäisen Credit Management -koulutusohjelman suorittaneet. Pirjo Vuokko keskellä sohvalla.

kävin sitten yhdistyksen eri tilaisuuksissa kertomassa siitä, mitä olimme luomassa sekä toimin ensimmäisen ohjelman vetäjänä. Myöhemmissä ohjelmissa olen ollut sekä luennoimassa että ohjaamassa Credit Management -tutkielmia. Kaikki antoisia rooleja, sillä luottoalan ammattilaisten kanssa saa kyllä hyvää vuorovaikutusta aikaan vaikkapa keskusteltaessa siitä, mitä asiakaslähtöisyys oikeastaan tarkoittaa luottohallinnon kannalta.

Ensimmäisestä ohjelmasta lähtien Credit Management -ohjelman osallistajat ovat edustaneet perintäalan yrityksiä, luottotieto- ja luottovakuutus-alaa sekä erilaisia luotollista kauppaa käyviä yrityksiä. Koska osallistujilta on edellytetty useamman vuoden työkokemusta luottoalan esimiestehtävissä tai vaativissa asiantuntijatehtävissä, ohjelma on samalla luonut forumin hedelmälliselle kokemusten ja näkemysten vaihdolle kurssilaisten kesken. Muistan, kuinka jo ensimmäisessä ohjelmassa välillä keskusteltiin ja jaettiin kokemuksia päivän aiheesta niin vilkkaasti, että luennoitsijasta tulikin puhujan sijasta kuuntelija. Tuo on ollut myös tarkoitus: hyvän luennon tulee synnyttää vielä parempi keskustelu. Kiitos siis kaikille osallistujille ja erityisesti tuon keskustelutulvan aloittajille ja Credit Management -viestin edelleen välittäjille eli ensimmäisen ohjelman osallistujille: Kirsi, Tom, Outi, Auli, Marja, Arja, Ilona, Jouni, Riitta, Vesa ja Anni-Kaisa.

Alusta lähtien on luotettu tiettyihin jo muussakin kauppakorkeakoulun johtamiskoulutuksessa käytettyihin toteutustapoihin. Credit Management -ohjelmassa on lähiopetusjaksoja tukemassa ryhmätöitä, caseja, kirjallisuutta, tenttejä, välitehtäviä ja lopputyö. Mutta tärkeintä on tuo yllä kuvattu interaktiivisuus: yhdessä ja toisilta oppiminen.

Lopputyö on aina ollut se eniten ponnistelua vaativa osa ohjelmaa. Samalla se on antanut mahdollisuuden todella analysoida jotain omaan työhön tai yritykseen liittyvää ongelmaa ja sen ratkaisemista. Alusta asti on painotettu sitä, että lopputyön aiheen tulee olla osallistujalle ja hänen organisaatiolleen relevantti ja ratkaisua kaipaava kysymys.

Mistä siis kirjoitettiin lopputöitä kymmenen vuotta sitten – entä mistä nyt? Ensimmäisen Credit Management -ohjelman osallistajat pohtivat muun muassa luottorajaseurannan ongelmakohtia, kovenanttiehtoja, myynnin ja perinnän yhteistyön parantamista, asiakkuuksien hoitoa, ulosottouudistuksen vaikutuksia, positiivisia luottotietoja sekä perintäpalvelujen kehittämistä. Viidennen ohjelman lopputöissä pohditaan sähköistä ulosottoa, uusia tapoja arvioida luotonhakijaa, asiakastarpeiden kartoitusta, uutta työnjakoa ja roolitusta organisaatiossa, erityisiä asiakasryhmiä velallisina, luottomyyn-tiohjeen muokkaamista ja Basel III:n vaikutuksia.

Niin lopputyöaiheissa kuin koko Credit Management -ohjelman sisällöissä on siis nähtävissä koko ”morsiamen asun kirjo”:

- jotain uutta: lainsäädännön, toimintaympäristön tai oman organisaation muutoksia ja uusia haasteita
- jotain vanhaa: yritystoiminnan perustotuksia sekä johtamisen ja ihmisten käyttäytymisen lainalaisuuksia
- jotain lainattua: toisilta opittua, muualla kokeiltua, vähän tuunattuja ajatuksia ja ratkaisuja
- jotain sinistä: niitä aina tarpeellisia sinisiä ajatuksia tai arvostetun strategiakirjan mukaisesti ’sinisen meren strategiaa’.

Ja noin sen pitää ollakin. Uutta ja uusia pitää aina olla mukana, mutta se

ei koskaan saa syrjäyttää sitä, että käsitellään myös niitä perustotuksia ja lainalaisuuksia, jotka eivät muutu missään digitaalisessa, EU-sääntöjen tai toimintaympäristön muutoksissa.

Kuka sitten on kehittänyt ohjelmaa? Turun kauppakorkeakoululla on ollut suunnittelu- ja toteutusvastuu, mutta suunnittelun siemenet ovat aina tulleet alan muutoksista ja asiakkailta. Ensimmäisen ohjelman teemat luotiin tiiviisti yhdessä Luottomiehet ry:n kanssa, ja noita teemoja on muokattu ja terävöitetty matkan varrella sen mukaan, mitä uusia haasteita toimintaympäristö ja luottoala ovat kohdanneet. Osallistujilta saatu palaute on sitten lopulta vaikuttanut painotuksiin, toteutustapoihin ja kouluttajavalintoihin.

Ensimmäisen ohjelman lopussa osal-

listujilta kysyttiin, mitä he olivat erityisesti oppineet. Vastauksissa korostettiin sitä, että oli opittu ymmärtämään asioita uudella tavalla, laajemmin ja kokonaisvaltaisesti, talouden hallinnon tiedot ja taidot sekä esimiesosaaminen olivat kehittyneet ja oli myös nähty ”jatkuvan oppimisen tärkeys”. Tuo viimeksi mainittu on hyvin näkynyt siinä, että ohjelman käyneille on jäänyt oppimisen halu ja vaihde päälle. Hyvänä esimerkkinä siitä ovat ne, jotka ovat sittemmin valmistuneet Turun kauppakorkeakoulun eMBA-ohjelmasta. Oppiminen siis kannattaa aina.

Pirjo Vuokko,
dosentti
Turun kauppakorkeakoulu
Turun yliopisto

Luottotutkinto - Markkinointi-instituutin ”lempilapsi”

Luottolinkki-lehti on oivallinen historian tallentaja. Vanhoja Luottolinkki-lehtiä selaamalla saa kuvan luottoalalla tapahtuneista muutoksista ja historian kulusta. Luottolinkki on kiitettävästi tallentanut myös luottotutkinnon yli 20-vuotisen taipaleen.

On hätkähdyttävää katsoa luottotutkinnon ensimmäistä ilmoitusta Luottolinkissä (2/1991). Tuon ilmoituksen sisältö muistuttaa hämmästyttävästi tämänhetkistäkin luottotutkinnon sisältöä ja rakennetta. Tämän voi tulkita monella tavalla: luottoalan asiakokonaisuudet pysyvät samoina, luottotutkinnon suunnitteluryhmä on aikanaan tehnyt perusteellista työtä ja rakentanut kattavan sekä monipuolisen kokonaisuuden tai että luottotutkinto ei ole riittävästi seurannut aikaansa, kun sisältö on pysynyt vuodesta toiseen miltei samana jne. Teemat ja asiasisällöt ovat todellakin jokseenkin samat kuin 1990-luvun alussa. Aineistot, opettajat, oppimistehtävät ja koulutuksen jaksoitus ovat kuitenkin muuttuneet ja toivottavasti seuranneet aikaansa.

Merkittävä muutos tapahtui vuosituhannen vaihteessa, kun ”kirjeopiskelu” muuttui verkko-opiskeluksi. Silloin otettiin käyttöön Markkinointi-instituutin ensimmäinen verkko-oppimisympäristö (Edunet), joka myöhemmin muuttui Edulinkiksi ja vuonna 2010 Optimaksi. Tätä ennen etätehtävät, joita opiskelijat tekivät melkoisen määrän, kulkivat postin välityksellä moneen ot-

teeseen: opiskelijalta Markkinointi-instituuttiin, Markkinointi-instituutista tarkastavalle opettajalle, arvioituina ja kommentoituina opettajalta Markkinointi-instituuttiin ja lopulta suoritusrekisteröinnin jälkeen Markkinointi-instituutista takaisin opiskelijalle. Tämä oli aikamoinen revohka. Instituutin postituksessa saatettiin käsitellä kaikkiaan satoja vastauspapereita päivittäin. Muutoinkin verkko tarjoo aikaisempaa monipuolisempia mahdollisuuksia tiedon hakemiseen sekä erityyppisten oppimistehtävien ja verkkoaineistojen käyttöön. Tentitkin, jotka aikaisemmin pidettiin perinteisesti luokassa lyijykynä-, kumi- ja paperin netelmällä, toteutetaan nyt verkossa.

Luottotutkinnon suosio jatkuu. Yli 800 luottoalan ammattilaista on suorittanut luottotutkinnon. Tällä hetkellä noin 60 opiskelijaa on suorittamassa tutkintoa – osa marraskuussa 2010 ja osa maaliskuussa 2011 alkaneissa ryhmissä. Molemmat ryhmät valmistuvat syksyllä, toinen syys-lokakuussa ja toinen joulukuussa.

Luottomiehet ry antaa luottotutkinnon suorittaneille diplomit ja oikeudet käyttää LTS-lyhennettä nimikkeenä yhteydessä osoituksena tutkinnon suorittamisesta. Luottomiehet yleensä myös palkitsee kurssin parhaat opiskelijat.

Luottotutkinto on suunniteltu Luottomiehet ry:n kanssa ja edelleenkin Luottomiesten koulutustoimikuntaan

Kaisa Kässi

pidetään kiinteää yhteyttä, jotta tutkinnon sisältö saadaan pidetyksi ajanmukaisena. Luottomiesten aktiivisuus 1980-luvun lopulla johti siihen, että tutkinto saatiin aikaan. Ilman Luottomiesten innostusta ei oppiaineistojakaan olisi löytynyt. Ilman alkuvaiheen motivaattoreita, organisaattoreita ja puolestapuhujia ei luottotutkintoa olisi: Alkuvaiheen nimiä ovat mm. Pekka Tiilikainen, Mikko Parjanne, Reijo Aarnio, Jyrki Lindström, Vesa Kantee, Pekka Siltavuori, Risto Suviala, Tom Ahlroos, Olli Kivelä, Juha Ojajarvi, Taavi Kallankari...

Kaisa Kässi
koulutuspäällikkö
Markkinointi-instituutti

Jopa luottokonsultin naama kuluu

Kun joskus 1970-luvun loppuvuosi-
na eräänä pimeänä talvi-iltana yllät-
tään sain puhelun varatuomari Yrjö
Lehtoselta, Turusta, hämmästyin ko-
vasti. Yrjö kertoi, että hän oli järjes-
tämässä kahden päivän luottosemi-
naarin Helsingin Kalastajatorpalle ja
kysyi olisinko minä jompana kum-
pana päivänä kiinnostunut tulemaan
mukaan kertomaan Luottokunnan
luotonvalvonta- ja perintäjärjestel-
mistä. Aikaa olisi kaksi tuntia. Olin
sen verran hämmästynyt ja otettu,
että suostuin sillä seisomalla.

Olin hyvin nuorena SYP:n luotto-
tieto-osaston tutkijana, silloisen esi-
mieheni Guy Raskin ja vanhemman
kollegani Lassi Kantolan lievästä
painostuksesta liittynyt Luottomie-
het ry:n jäseneksi 1971 ja siirtynyt
SYP:stä Luottokunnan luottopäälli-
köksi vuonna 1974. Olin kuitenkin
kovin nuori vihreä kloppi, verrattu-
na muihin alan asiantuntijaluennoi-
sijoihin, kuten Raimo Järvisalo, Cin-
giz Safiulla, Jaakko Pohjanpelto ja
Esko Tuovinen. Olin siis tosi imarrel-
tu siitä, että sellainen alan guru, jona
Yrjö Lehtosta pidin, ylipäättänsä oli
tullut ajatelleeksi minua.

En siinä vaiheessa aavistanut, että
tämä oli minulle alku jollekin aivan
uudelle sivutoimelle varsinaisen päi-
vätöni ohella ja että siitä luennosta
noin 20 vuotta myöhemmin muodos-
taisi päätoimentulolähteeni.

Tämä luennointi ns. kutsuttuna
asiantuntijana jatkui yhteistyössä
maan johtavien koulutuslaitosten ja
perintätoimistojen, kuten SEFEK:n,
Markkinointi-instituutin, Contan-
tin, Intrum Justitian, Luottomie-
het ry:n risteilyseminaarien, Turun
ja Helsingin Kauppakamarien ynnä
muiden kanssa noin 20 vuotta oman
työn sivutoimena. Sinähän aikana
kokopäivätyöni ehti vaihtua Luotto-
kunnan luottopäälliköksi ABB Asea
Skandian luottopäälliköksi ja SLO
Oy:n varainhoito-osaston vetäjäksi.

Koko tuon ajan yhteistyö YL-kou-
lutuksen, sittemmin Oy Edita Ab
YL-koulutuksen ja Ritom Ky:n (mei-
dän perheen vuonna 1986 perustettu
koulutus- ja perheyhtiö) välillä säilyi
ja tiivistyi siinä määrin, että Ritom
sai luottamustehtävän suunnitella se-
minaaripäivät sekä kutsua valitse-
maansa asiantuntijat luennoimaan.
YL-koulutus vuorostaan hoiti pai-
kanvaraukset ja markkinoinnin.

Tom-G. Ahlroos

Näin pyrittiin 1980- ja 1990-lu-
vulla eri organisaatioiden yhteisvoi-
min edistämään luottoalan toimi-
joiden ammattitaitoa ja sitä kautta
myös heidän viihtyvyyttään luot-
toalalla. Hyvä niin, pahojen lama-
vuosien molemmin puolin. Toivotta-
vasti koulutus säästi monta yrittäjää
muutoin syntyneistä ylisuurista luot-
totappiosta.

Minun kohdallani työelämä otti
uuden suunnan vuonna 1997. Kes-
ki-ikäni kriisi iski, niin kuin vaimoni
Ritva asian ilmaisi. Täsmälleen sinä
päivänä kun täytin 50 vuotta lopetin
kokopäivätyöskentelyn muiden pal-
veluksessa ja ryhdyin kokopäiväy-
rittäjäksi Ritom Ky:ssä. Toimialana
laatujärjestelmien ja taloushallinnon
konsultointi sekä perintä.

Samana vuonna otti yhdistyäk-
semme nykyinen tulisielu ja Sylves-
ter Perretiin verrattavissa oleva luot-
toalan guru Risto Suviala yhteyttä
ja kyseli, jos haluaisin jatkaa hänen
jo seitsemän vuotta kestänyttä työ-
putkea Luottomiehet ry:n edustaja-
na Markkinointi-instituutin Luot-
totututkinnon etäopettajana. Tottakai
halusin ! Ensinnäkin oli suuri kun-
nia astua Riston suuriin saappaisiin
ja toisaalta tehtävä oli mainio paik-
ka luoda yhteyksiä Ritom Ky:n kon-

sultointi- ja perintätoimintaa varten.
Aihepiiri etäopetuksessa oli otsikol-
taan ”Yrityksen luottotoiminta”.

Tästä avautui 10 vuotta kestävä
työsarka, jona aikana minulla oli etu-
oikeus alalle tuleville ja jo jonkin ai-
kaa olleille, noin 500:lle ammattilai-
selle, esittää mielipiteitäni tehokkaan
luotonohjauksen hoitamiskeinoista.
Nimike ”Yrityksen luottotoiminta”
on laajasti alaa kattava. Jo 1990-lu-
vun alkuvuosina minulle oli luoton-
ohjauksen päätekijöiksi noussut Risto
Suvialan oivallus ja voimakkaasti
esiintuoma kirjallisen luottopolitiikan
tärkeys sekä toisena asiana sie-
luani hivelevä luotonvalvojan ja ve-
lallisen keskinäinen kommunikaatio
sivuilmioineen.

Näillä eväillä painettiin eteenpäin.
Uusia lakeja tuli voimaan liukuhih-
nalta, joten luentoaiheita riitti. Yh-
teistyö Markkinointi-instituutin kou-
lutuspäälliköiden kanssa oli joustavaa
ja miellyttävää. Kiitos heille siitä! Op-
pilaat olivat motivoituneita ja aktii-
visia. Nautin työskentelystä heidän
kanssaan. Ihmekö se nyt oli, olihan
valtaosa heistä ihania kauniita naisia!

Minäkin opin sinä aikana paljon,
erityisesti erään asian, jonka sattui-
neen episodin jälkeen vasta täysin ta-
jusin.

Oli nimittäin niin, että vaika
moni asia muuttui ajan kuluessa
kuten lait ja seurantajärjestelmät
raportteineen, niin velallisten käyt-
täytyminen sekä jännite myynnin
ja luotonvalvonnan välillä säilyivät
aina vain ennallaan.

Näin ollen rajjasin nämä kak-
si asiaa mukanani vuodesta toiseen,
seminaarista seminaariin, vaikka
seminaarin järjestäjä oli mikä orga-
nisaatio tahansa ja pääaihe muu kuin
juuri nämä. Osiot luottopolitiikan
tärkeydestä ja velalliskommunikoin-
nista olivat aina mukana, vieden jos-
kus jopa minunkin mielestäni liian
suuren ajan seminaaripäivästä.

Eräänä Markkinointi-instituutin
alkutaipaleen etäkurssin luentopäi-
vänä kiinnitin huomiooni erääseen
oppilaaseen, jonka olin jo muilla ai-
kaisemmilla luennoillani tavannut.
Hän oli erään maamme johtavista
puhelinoperaattorien palveluksessa
oleva tummatukkainen hyvännäköi-
nen nainen . Aina hyvin aktiivinen
ja motivoituneen tuntuinen. Esiti
hyviä kysymyksiä ja hänellä oli

aina järkeenkäypää mielipiteitä asiasta kuin asiasta. Oli ilo olla luennoimassa kurssilla missä hän interaktiivisuudellaan veti muutkin oppilaat mukaansa ja saimme hyvät keskustelut aikaiseksi. Niin kävi silloinkin ja hän selvisi muistaakseni luottotutkinnosta hyvin arvosanoin.

Meni muutama kuukausi luottotutkinnon loppumisen jälkeen ja sitten hän taas ilmestyi jollekin perintätoimiston kurssille missä olin luennoimassa. Sama toistui vielä pari kolme kertaa, oli sitten seminaarijärjestäjä kuka tahansa. Minulle kävi jo mielessä, että hän oli jollakin tavalla minun ihastunut eikä niinkään minun esittämiin lääkkeisiin luottotapoiden välttämiseksi.

Sitten tapahtui yllättävä käänne.

Oli vuosi 2006 ja olin asiantuntijaluennotsijana Edita Koulutus Oy:n taloushallinnon kurssilla VR:n koulutustiloissa Helsingin Rautatientorin laidalla.

Ja eikö vain! Samainen naisihminen oli kuuntelijana mukana. Mutta jotakin oli muuttunut. Hän oli aktiivinen niin kuin ennenkin, mutta kysymykset olivat hyvin kärkeviä ja mielipiteet suorastaan aggressiivisia.

Sitten hän yhtäkkiä kesken tunti nousi ylös ja lausui kovalla äänellä: "Aina sä Tomppa puhut samoista vanhoista asioista, esität samoja argumentteja ja kaiken lisäksi näytät samoja vanhoja muovikalvoja vuodesta toiseen. Mä en jaksa enää enkä jää kalliilla kurssimaksulla kuuntelemaan tuota sun moskaa". Hän keräsi

kurssimateriaalinsa kassiin ja marsi ulos.

Mitä tästä opimme? Juu, että Tomppa oli jo vuosien ajan sokeassa innostuksessaan tehnyt suurimman kardinaalivirheen mitä konsultti/luennotsija voi tehdä. En ollut pystynyt uusiutumaan enkä uusimaan havaintovälineitäni ajan myötä tulleiden uusien vaatimusten mukaisiksi.

Hyvät tulevat kollegat! Muistakaa, että vaikka naamanne iän myötä muuttuukin erilaiseksi ja samat probleemat on ratkaistava vuodesta toiseen, niin kuuntelijakunnan turhautumisen välttämiseksi on jatkuvasti löydettävä niihin uusia lähestymis- ja havainnollistamistapoja.

Tom-G. Ahlroos

Luottoseminaarin suunnittelu

Koulutustoimikunta aloitti vuoden 2006 luottoseminaarin suunnittelun ensimmäisessä kokouksessaan tammi-kuun puolivälissä. Kävimme läpi edellisen vuoden seminaarin osallistujapalautetta ja pidimme kehujen saanutta Naantalin Kylpylää heti alusta lähtien ykkösvaihtoehtona. Keskustelimme myös Vanajanlinnasta ja uudistetusta Kylpylähotelli Aulangosta seminaarin pitopaikkana.

Hahmottelimme myös seminaarin teemaa ja mietimme pitäisikö seminaarin painottua tietyn teeman ympärille. Ideoita paneelikeskustelusta tai väittelystä sopivan aiheen tiimoilta heiteltiin ilmaan.

Maaliskuun alkupuolella, seitsemän kuukautta ennen h-hetkeä saimme vastauksen pyytämäämme tarjoukseen Naantalin Kylpylästä. Ajankohta muuttui kaksi viikkoa suunnittelusta myöhäisempään, koska hotelli oli toivottuna ajankohtana jo täyteen varattu.

Ensimmäiset luentoideat alkoivat konkretisoitua ja ensikontaktit luennoitsijoihin otettiin. Ilahduttavan nopeassa tahdissa aloimme saada myönteisiä vastauksia ja jo vapun aikoihin suunnittelusta seitsemästä luennosta neljä oli vahvistettu. Mainittakoon, että maaliskuukokouksessa oli mukana toteutumatta jääneitä luentoaiheita kuten "kuluttajavalituslautakunnan saamat vali-

tukset luottokaupan osalta", "kuluttajamassaluottojen myöntäminen" ja "asuntoluottojen nykytilanne ja tulevaisuuden visiointia". Kenties kuulemme näistä mielenkiintoisista ajankohtaisista aiheista tulevissa seminaareissamme.

Kesäkuussa alkoi – ehkä meille itsellekin yllättäen – hahmottua, että kolme luentoaihetta seitsemästä siivuaisivat luottokauppaa ja yritystoimintaa ulkomailla ja kasvavilla markkinoilla. Sikäli oli odotettavissa siis maantieteellisesti aiempaa laajempi seminaarinäkökulma. Ehkä tämänvuotinen seminaari muistetaan tulevana vuosina informatiivisista Kiinan, Venäjän ja Etelä-Afrikan – luennoista ja ko. esitysten asiantuntijaluennotsijoista.

Iltaohjelman suunnittelu on aina mukavaa. Meillä oli rima korkealla edellisvuoden fantastisen imitaattori Jarkko Tamminen jälkeen. Aloitimme kartoituksen huhtikuussa Krisse Salmisesta, jolla seminaariajankohta oli jo tv:lle varattuna. Käyttämämme ohjelmatoimisto suositteli maailmalakin mainetta niittänyttä taikuri Robert Jägerhornia. Toisaalta meitä huvitti myös ajatus, että Fakta Homma tv-sarjasta tutut Hansu ja Pirre olisivat pyyhältäneet juhlaillallisellemme tuulipuvuissaan meitä hauskuttamaan. Valintamme kohdistui – kuten tiedämme – Robert Jäger-

horniin ja hänen MANIAMANIA – show'hun. Esitys oli maaginen napakymppi, kuten paikalla olleet luottomiehet jo tietävät. Jarkko Tamminen asettama rima oli ylitetty.

Seminaarin osanottajamäärän suhteen meillä ei ollut virallista tavoitetta. Toteutunut 69 osallistujaa on hieman vähemmän kuin parina viime vuotena. Toisaalta meillä ei ollut tällä kertaa mukana tv:stä tuttuja markkinointiapuja, kuten viime vuonna Tommy Tabermann tai aiemmin Timo Jutila ja Peter Nyman. Siitä huolimatta seminaaripalaute oli tänäkin syksynä pääosin kiittävää, saimme tuoreita ideoita ja ehdotuksia ensi vuoden seminaarin suunnittelulle. Seminaarin tuotolla katetaan yhdistyksen kuluja ja seminaarin taloudellinen tulos oli tavoitteiden mukainen.

Luottoseminaarin 2006 suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi Luottomiehet ry:n koulutustoimikunta: Tiina Björkqvist, Rainer Komi, Katja Kytäjä, Seppo Lahtinen, Riitta Nyman, Jyrki Pekkala, Olli-Pekka Pitkälä ja Outi Strengell-Hytönen.

Olli-Pekka Pitkälä
(julkaistu Luottolinkissä 4/2006)

Turun kauppakorkeakoulu
TSE exe

eMBA TURKU

A Journey Far Starts from Near

eMBA Turku – provided by **TSE executive education and development** – is a leadership development programme with international EPAS accreditation for persons with several years of experience in managerial or expert positions.

eMBA Turku is a three-year part-time programme. It deepens business competence, strengthens strategic thinking and develops visionary skills.

Next eMBA Turku starts in January 2012.

For more information on eMBA Turku and Custom Programmes, please contact

Training Manager Tiina Ruohisto
+358 40 9000 753, tiina.ruohisto@utu.fi

Marketing Manager Marika Herranen
+ 358 50 5840 778, marika.herranen@utu.fi

www.tse.fi/exe

Turun yliopisto
University of Turku

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälinen toiminta on kuulunut Luottomiesten toimintaan alusta lähtien. Vuoden 1962 puheenjohtaja Sylvester A. Perret valtuutettiin edustamaan yhdistystä eurooppalaisen osamaksujärjestön Eurofinasin yleiskokouksessa Wienissä.

Erityisesti Perret hoiti suhteita Ruotsiin yhdistyksemme perustamisesta alkaen. Olihan hänellä tiiviit henkilösuhteet Stockmannin kumppanitavarataloon Nordiska Kompanietin (NK) vuodesta 1949 alkaen. 1970-luvulta alkaen Luottomiehet tapasivat ruotsalaisia luottomiehiä laajemmin vuosittain. Joko vierailtiin Tukholmassa tai ruotsalaiset tulivat Helsinkiin. Helsingissä ruotsalaisilla oli omat isäntäyhteyksensä, jotka esittelivät omaa toimintaansa ja luotonhallintaa vierailleen. Vastaavasti toimittiin Ruotsissa.

Luottomiehet ry:n jäsenet antoivat tukholmalaisen sisarjärjestön perustamisessa asiantuntija-apua. Kreditmannasällskapet perustettiin vuonna 1968. Järjestön nimi muutettiin myöhemmin muotoon Svenska Kreditmannaföreningen i Stockholm. Sen nykyinen nimi on Svenska Kreditföreningen.

Ansoistaan suomalais-ruotsalaisen luottomiesyhteistyön hyväksi S.A. Perret valittiin 23.11.1973 Ruotsin Kreditmannasällskapetin kunniajäseneksi.

Yhdysvaltojen luottomiehiin oltiin yhteydessä 1960-luvun alusta lähtien. Vuonna 1964 yksi yhdistyksen perustajaisistä Paavo Harju kävi tutustumassa USA:ssa luottomiesten työkenttään ja perimiskäytäntöön. Matkan jälkeen hän kertoi huomioistaan yhdistyksen kokouksessa pitämässään esitelmässä.

Opintomatkat

1970-1980-luvuilla Luottomiehet tekivät opintomatkvoja eri puolille Eurooppaa, muuallekin kuin Ruotsiin. Ensimmäisen kerran yhdistyksen jäseniä (viisi henkilöä) osallistui valtuuskuntana Wienissä 1970 pidettyyn kansainväliseen luotonvalvontakongressiin.

Vuonna 1979 yhdistyksen 21 jäsentä teki tutustumismatkan Lontoseen. Matkan aikana viisi Luottomiesten jäsentä osallistui Institute of Credit Managementin juhlatilaisuuteen, Lontoon Cityn pormestarin jär-

jestämään Lord Mayor Banquetiin. Nämä viisi jäsentä arvottiin kaikkien suomalaisten osanottajien joukosta.

Vuonna 1980 järjestettiin matka Hampuriin, jossa 29 yhdistyksen jäsentä tutustui Hoechst AG:n sekä luottotieto- ja perintätoimisto Creditreformin toimintaan. Menomatalla s/s Finnjetillä pidettiin seminaari aiheesta ”Asiakasreskontran ja luotonvalvonnan kehittäminen”.

Tanskaan luotiin suhteita 1980-luvun alussa. Tuloksena tästä oli vierailu Kööpenhaminaan vuonna 1983. Matkaan osallistui 23 yhdistyksen jäsentä. Matkan aikana tutustuttiin Tanskan luottoalaan, alalla toimiviin yrityksiin ja silloiseen vuonna 1982 perustetun luottomiesyhdistyksen toimintaan.

Luottomiesten toinen matka Lontoseen suuntautui vuonna 1985. Seminaariin ja yritysvierailuihin osallistui 19 yhdistyksemme jäsentä.

Kutsu Lontoon Cityn pormestarin bankettiin.

Vierailimme myös Windsorin linnassa, joka toimii yhtenä Yhdistyneen kuningaskunnan monarkin virka-asuntona.

Yhteydet Itävallan luottoalan ammattilaisiin periytyvät jo 1960-luvulta. Luottomiesten tuorein opintomatka suuntautui Wieniin vuonna 1986. Kymmenen matkalle osallistunutta sai tietoja Suomen ja Itävallan välisestä kaupasta.

Luottomiehet ry:n liittyttyä FECMA:an vuonna 1986 ulkomaan matkat suuntautuivat eri Euroopan maissa pidettyihin FECMA:n luotoseminaareihin, joista kerrotaan jäljempänä.

Ulkomaantoimikunta

Matkojen järjestelyistä vastasi 1970-luvun lopulta lähtien kansainvälinen toimikunta, jonka nimi muutettiin myöhemmin ulkomaantoimikunnaksi. Ensimmäisen toimikunnan muodostivat Cingiz Safiulla ja Tapani Turkki. Neljännesvuosisadan toimikunnan aktiivisena vetäjänä toimi Thomas Feodoroff, joka oli puheenjohtajana vuodet 1980-2005.

Luottomiehet ry:n hallitus kartoitti ulkomaantoimikunnan tehtäviä vuonna 1984. Ulkomaantoimikunnan tuli luoda ja ylläpitää suhteita ulkomailla toimiviin vastaaviin yhdistyksiin ja järjestää tutustumiskäyntejä ko. maihin, hankkia ulkomaisia esitelmöitsijöitä, selvittää luottotietojen hankkiminen, maksu-

Banketin suomalaisvieraat: Cingiz Safiulla (2. vas.), Jaakko Pohjanpelto (4. vas.), Kaarina Thomssen (7. vas.), Tom-G. Ahlroos (8. vas.) ja Pirjo Lahti (3. oik.).

Wienin matkalla 1986 Ulla Johnsson (vas.), Anne Leppälä-Nilsson, Pertti Pennanen ja Tom-G. Ahlroos.

ehdot, korkoprosentit jne. eri maissa ja informoida jäseniä jäsenlehden välityksellä, koota kirjasto ulkomaisesta alan kirjallisuudesta tai ainakin informoida jäsenistöä alan julkaisuista sekä kerätä jäsenistöltä tietoa vastaavanlaisen yhdistystoiminnan kartoittamiseksi eri maissa.

Ulkomaantoimikunnan ja FECMA:n roolijakoa pohdittiin Luottomiesten hallituksessa vuonna 2007. Hallitus päätyi siihen, että ulkomaantoimikunnalle ei enää nykyoloissa löytynyt luontevaa roolia. Päätettiin, että toimikuntaa ei enää aseteta vuodelle 2008. Odotetaan, että yhteydet ympäröivään maailmaan hoituvat luonnollisena osana yhdistyksemme muuta toimintaa ilman erillistä toimikuntaa. Päätettiin,

että jatkossa yhteydet FECMA:an hoitaa yksi hallituksen keskuudestaan nimeämä jäsen, joka vuosina 2008-2010 oli Marika Toikka.

FECMA

Euroopan yhdyntyessä ja kansainvälisen kaupan kasvaessa nähtiin eri puolilla Eurooppaa tarve lähentää luottoalan ihmisiä toisiinsa. Englantilainen luottoalan järjestö Institute of Credit Management kutsui 27.6.1986 Windsorin Englantiin luottoalan järjestöt eri maista keskustelemaan yhteistyön tiivistämisestä ja yhteistyömuodoista. Luottomiehiä kokouksessa edustivat sen vuoden hallituksen puheenjohtaja Seppo Reimavuo ja ulkomaantoimikunnan puheenjohtaja Thomas Feodoroff.

Svenska Kreditmannaföreningens puheenjohtaja Bengt Lindberg, jolle luovutettiin Luottomiesten standardi yhdistyksemme 25-vuotisjuhlissa.

Uuden yhteistyöjärjestön perustamista kannattivat 13 maan edustajat. Järjestön nimeksi tuli Federation of European Credit Management Associations eli FECMA. Nimi oli ruotsalaisen luottomiesveteraanin Bengt Lindbergin ehdotus. Uudelle järjestölle annettiin kaksi keskeistä tehtävää: parantaa luottohallinnon asemaa eurooppalaisissa yrityksissä ja edistää vientisaatavien suojaamista. Perustavassa kokouksessa FECMA:n presidentiksi valittiin Roger Cork Englannista ja varapresidentiksi Seppo Reimavuo Suomesta. Feodoroff valittiin FECMA:n presidentiksi vuosiksi 1987-1988.

Vajaat kaksikymmentä vuotta

FECMA:n ensimmäinen puheenjohtaja Englannin Roger Cork (vas.) ja toinen puheenjohtaja meidän Thomas Feodoroff.

FECMA:n jäsenyhdistykset

	perustamisvuosi
Institute of Credit Management (Iso-Britannia)	1939
Luottomiehet-Kreditmännen r.y. (Suomi)	1961
Svenska Kreditföreningen (Ruotsi)	1968
Associazione Credit Managers Italia (Italia)	1970
Association Francaise des Managers et Conseils (Ranska)	1970
Irish Institute of Credit Management (Irlanti)	1971
Asociacion de Gerentes de Credito (Espanja)	1979
Dansk Kredit Råd (Tanska)	1985
Nederlandse Vereniging voor Credit Management (Hollanti)	1990
Malta Association of Credit Management (Malta)	2001
Verein Credit Management e.V (Saksa)	2001
Instituut voor Kredietmanagement (Belgia)	2006
Verein für Credit Management (Itävalta)	2006
Magyar Credit Management Szövetség (Unkari)	2010
The Czech Republic Association (Tšekki)	2010

myöhemmin valittiin seuraavan keran suomalainen FECMA:n presidentiksi. Tom Fagerström toimi tässä tehtävässä vuodet 2005-2006.

FECMA:n työskentelystä ja tavoitteista on ohessa Tom Fagerströmin kattava artikkeli.

Suomi ja Luottomiehety ry on saanut järjestettäväkseen FECMA:n keväisin pidettävän kansainvälisen luottoseminaarin kahdesti. FECMA:n ensimmäinen luottoseminaari pidettiin vuonna 1987 Espoon Dipolissa. Seminaarin puheenjohtajana toimi edellisenä päivänä FECMA:n presidentiksi valittu Thomas Feodoroff. Seminaarissa käsiteltiin luottoalan käytännön menetelmiä Euroopan eri maissa, kansainvälisen kaupan ongelmia ja EEC:n luottoalan säädöksiä.

Toisen kerran yhdistyksemme sai järjestettäväkseen FECMA:n seminaarin vuonna 2007. Tapahtumapaikkana oli Finlandia-talo Helsingissä. Seminaari-aiheiden painopiste oli Venäjällä ja Baltiassa. Onnistuneen seminaarin järjestelyistä vastasi Tom Fagerström.

Osa Luottomiehistä on ollut aina kiinnostunut osallistumaan yhdistyksen järjestämiin opintomatkoihin Eurooppaan. Itse seminaarien järjestelyvastuu oli siirtynyt vuodesta 1987 alkaen FECMA:lle.

Vuonna 1988 yhteensä 16 Luottomiehen matka suuntautui Irlannin pääkaupunkiin Dubliniin, joka täytti tuona vuonna pyöreät 1000 vuotta. Tätä seminaarimatkaa monet osallistujat ovat pitäneet kaikkien aikojen parhaana sekä asiasisällöltään että oheisohjelmaltaan. Samaan aikaan TV:ssä pyöri jalkapallon EM-kisat, mikä paria poikkeusta lukuun ottamatta vangitsi suomalaisryhmän vapaa-aikana hotellin aulabaarissa olevan TV:n ääreen.

Ohessa on matkalla mukana olleen Jari Nuoringon aikanaan Luottolinkissä julkaistu Dublinin matkakertomus.

Ruotsin Ackordcentralenin toimitusjohtaja Peter Smedman dublinilaisjuhlissa.

Raimo Järvisalo ja Marja-Leena Huolman Dublinissa 1988.

Seuraavana vuonna 1989 ulkomaantoimikunta järjesti matkan FECMA:n seminaariin Pariisiin. Matkalle osallistui 20 hengen delegaatio Suomesta. Luottomiehety saivat paljon kiitosta, koska olimme suurin ulkomaalainen osallistujaryhmä seminaarissa.

FECMA:n vuosien 1990-1991 luottoseminaarit peruuntuivat osanottajapulankin takia. Kuitenkin vuonna 1991 ryhmä Luottomiehiä matkasi alun perin suunnitellulle seminaari paikalle Jersey saarelle. Oma seminaarimme oli ulkomaantoimikunnan suunnittelema. Paikan päällä tutustuttiin sekä Coopers & Lybrandin että Citibankin toimintaan. Lisäksi eurooppalaista luottohallintoa verrattiin Yhdysvaltojen luottohallintoon.

Vuonna 1992 toteutui taas FECMA:n oma seminaari, tällä kertaa Saksan Kölnissä. Seminaariohjelma oli pääpiirteittäin sama, joka piti olla edellisenä vuonna Jerseyssä. Luottomiehiä oli mukana toistakymmentä.

Muutaman vuoden tauon jälkeen FECMA järjesti kaikkien aikojen suurimman luottoalan tapahtuman vuonna 1996 Brysselissä. Tähän FECMA'96 -seminariin & näyttelyyn osallistui kaikkiaan 690 luottoalan ammattilaista, joista 17 suomalaista. Sen vuoden puheenjohtajamme Mats Nybondas ja Kari Mäkipärki pitivät esitelmät Venäjän ja Baltian luottopolitiikoista. Lisäksi Luottomiehillä oli näyttelyssä oma osasto, missä jaettiin informaatiota Luottomiehety ry:stä ja luottohallinnosta Suomessa. Hotelli Palacessa, johon suomalainen delegaatio majoittui oli samaan aikaan suuret erotiikkamessut ja tietenkin messujen esiintyjät asuivat hotellissamme ja istuivat iltaa kanssamme. Ei siinä mitään.

Tukholman yliopisto järjesti ke-

säkuussa 1999 kolmannen kansainvälisen seminaarin aiheesta "Risk Behaviour and Risk Management". Seminaari pidettiin FECMA:n kokouksen yhteydessä. Kolmipäiväisen seminaarin vetäjänä toimi Tukholman yliopiston kauppatieteiden professori Bo Green, joka on kehittänyt luottoalan koulutusta niin, että siitä on tullut akateeminen oppiaine Tukholman yliopistoon. Ulkomaantoimikunnan järjestämälle matkalle osallistui kahdeksan tiedonhaluista luottomiestä.

Tukholman vuoden 1999 jälkeen yhdistyksemme ei ole järjestänyt jäsenilleen matkoja FECMA:n eikä itse järjestettyihin luottoalan seminaareihin.

FECMA Newsletter on ilmestynyt vuodesta 1995 alkaen kaksi kertaa vuodessa. Jäsentiedote on oman jäsenlehtemme Luottolinkin liitteenä, ensimmäisen kerran Luottolinkissä 2/1995.

Esko Salkola Trinity Collegen edessä Dublinissa.

FECMA - mahdollisuus hyötyä kansainvälisestä vaikutuspiiristä?

Mikä FECMA? Oletettavasti järjestö on jäänyt useammalle luottomiehelle melko tuntemattomaksi organisaatioksi. Moni saattaa pohtia, mitä mainittu kirjainyhdistelmä oikeastaan tarkoittaa ja mitä se siis edustaa. Yleiskäsityksen muodostamisen jälkeen voi vielä aiheellisesti kysyä; voisiko siitä olla jotakin hyötyä jopa ammatillisessa mielessä henkilökohdaisesti tai laajemmin kotimaisen yhdistyksemme toiminnan kannalta?

Järjestön koko toiminnan taustalla on ajatus eurooppalaisten luottoalan yhdistysten yhteisen liiton muodostamisesta. The Federation of European Credit Management Associations perustettiin vuonna 1986. Perusidean jäljet johtavat Englantiin. Nytkin jo edesmennyt Sir Roger Cork (1947-2002) toimi järjestön ensimmäisenä puheenjohtajana ja hän oli sen perusidean voimakas puolestapuhuja ja toteutusta vahvasti edistänyt henkilö. Hän oli sikäläisen luottoalan yhdistyksen (ICM: Institute of Credit Management) erittäin arvostettu jäsen. Häntä voidaan pitää varsinaisena brittiläisen Credit Management toiminnan legendana.

FECMAN tarkoituksena on alusta alkaen ollut toimia yleishyödyllisenä järjestönä, jonka jäseniä voivat olla Euroopan maissa toimivat kansalliset luottoalan yhdistykset. Se pyrkii toiminnallaan edistämään luottoalan parhaiden käytäntöjen soveltamista. Tätä tehtävää toteutetaan ensisijaisesti niin, että jäsenjärjestöille luodaan mahdollisuuksia ja puitteita tietojen jakamiseen ja kokemusten vaihtoon.

Tämän vision toteuttamisen rinnalla järjestön tavoitteena on

- edistää luottoalan ammatillista kehittämistä
- kannustaa ja kehittää luottoalan tutkimusta, opetusta ja alaa koskevan informaation tuottamista
- kannustaa noudattamaan luottoalalla korkeita eettisiä standardeja
- kannustaa kansallisten luottoalan yhdistysten perustamista niissä maissa, joissa järjestäytynyttä toimintaa ei vielä ole
- edistää eri maiden luottoalan yhdistysten hyviä suhteita ja keskinäistä ymmärrystä.

Tehtävät ja tavoitteet ovat suuressa mittakaavassa perustamishetkeen nähden täysin ennallaan ja visio tulevaisuudesta on paikkansa pitävä. Toiminta on aina ollut ja tulee jatkos-

sakin olemaan täysin riippuvaista sen jäsenyhdistysten oman osallistumisen aktiivisuudesta ja niiden panostuksista yhteisen tekemisen hyväksi. Tämä on aina ollut haasteellista. Samat lainalaisuudet toimivat tässä kuten monessa muussakin yhteydessä ja yhteistoiminnassa - osa ryhmästä toimii aktiivisesti yhteisen tavoitteen hyväksi ja osa on mukana toiminnan edistymistä katseella seuraten.

Luottomiehet ry. on järjestön perustajajäsen ja yhdistyksen edustajat olivat heti ensiaskeleista lähtien aktiivisesti mukana tässä kansainvälisessä järjestössä. Luottomiesten hallituksen puheenjohtaja Seppo Reimavuo toimi FECMAN varapuheenjohtajana 1986 - 1987. Kansainvälistä yhteistyötä luottomiehissä voimakkaasti edistänyt Thomas Feodoroff toimi FECMAN puheenjohtajana 1987 - 1988. Perustajajäsenenä Luottomiehet ovat toiminnan alusta alkaen kantaneet vastuuta järjestön toiminnan suuntaamisesta siten, että se myös hyödyttää jäsenyhdistyksiä.

Matkustaessani Luottomiesten edustajana omaan ensimmäiseen järjestön kokoukseen Tukholmassa vuonna 1999 muistan valmistautessani miettineeni, miten kokouksessa tulisi menetellä ja mitä tavoitteita tulisi asettaa. Mitään varsinaisia toimintaohjeita ei ollut. Ajattelin tuolloin - eikä näkemykseni ole muuttunut - tutkia mitä hyötyä kansainvälisestä yhteistyöstä voidaan saada omalle yhdistykselle ja sen jäsenille. Samanaikaisesti tein myös havainnon, että yhteistyöstä voi saada eniten irti vain panostamalla siihen myös itse.

Tukholman Yliopiston School of Business järjesti tuolloisen kokouksen yhteydessä peräti kolme täyttä päivää kestävä luottoalan seminaarin, johon oli hankittu arvostettuja alan asiantuntijoita maailman ympäri. Seminaarin puitteissa tutkimusnäkökulma oli luottoalan kannalta mahdollisimman laaja juridiikasta, taloustieteeseen ja riskianalyysistä käyttäytymistieteeseen saakka. Seminaaripapereista jaettiin kirjoiksi nidoitu noin 900 sivua käsittävä tietopaketti! Tämä oli loistava esimerkki erityisesti luottoalaan keskittyvästä tutkimustoiminnasta ja yliopistotasoisesta opetuksesta, joka edistää luottoalan kehittymistä sekä tutkimuskohteena että ammatillisesti työelämässä.

Seminaarissa mukana olleet Luottomiehet saivat tästä aiheen ryhtyä kehittämään koulutusohjelmaa, josta lopulta muotoutui Turun kauppakorkeakoulun Johtamiskoulutusinstituutin ja Luottomiesten suunnittelema Credit Management valmennus. Todiste hyväksi osoitautuneesta ideasta, josta muokattiin Suomen olosuhteisiin luottoalalle sopiva ja toteuttamiskelpoinen sovellus.

FECMAN toiminta on tänä päivänä jälleen aktiivisempaa kuin se on ollut vähään aikaan. Talouden taantumassa kriisistä kriisiin siirryttäessä ajat ovat otolliset luottoalan näkökulmasta. Luottohallinnon toiminnoille ja riskienhallinnalle on kysyntää. Yksittäisten yhdistysten aktiivisuus toki aina vaihtelee, mutta yleisesti voidaan todeta, että FECMAN jäsenyhdistykset ovat nykytilassa aiempaa aktiivisemmin keskinäisessä yhteydenpidossa. Järjestön hallituksella on kaksi kokousta vuosittain, mutta yhä enemmän painoarvoa on toiminnassa annettu sille, mitä tapahtuu näiden vuosittaisten kokousten välissä.

Päätettyjä asioita pyritään viemään toteutukseen kokousten välisenä aikana. Edustajilla on keskinäistä yhteydenpitoa ajankohtaisten kysymysten ratkaisemiseksi. Yhdistysten edustajat osallistuvat muiden jäsenyhdistysten järjestämiin konferensseihin ja seminaareihin kun sellaiseen ilmenee mahdollisuuksia.

FECMA:n puheenjohtaja Tom Fagerström johtamassa hallituksen kokousta.

Kestoihteena aikanaan ollut eurooppalaisen luottoalan käsikirjan ja yleisen toimintaohjeistuksen laatiminen on edennyt toteutusasteelle. Järjestön kotisivujen kautta on kaikkien avoimesti saatavilla European Credit Management Guide sekä Managing Cash Flow Guide. Tarkastelukulma on näissä käsikirjoissa yleinen, koska maaspesifeihin seikkoihin tällaisessa käsittelyssä ei voi syvemmin paneutua. Aineistosta löytyy ideoita omaan toimintaan ja aineksia toimintavertailujen tekemiseen. Järjestön web-sivujen suhteen on muutenkin tapahtunut hyvää edistymistä, sisältöön ja sivujen toimivuuteen on panostettu.

Ajatusten ja kokemusten vaihto ajankohtaisista luottoalan aiheista yksittäisten yhdistysten ja niiden jäsenten kesken on aiempaa aktiivisempaa, mutta yhteydenpitoa voisi olla laajemminkin. Periaatteessa ja käytännössä yhteydenpito voi toteutua FECMAN jäsenyhdistysten yksittäisten jäsenten välillä esimerkiksi jonkin maakohtaisen normin tai menettelytavan selvittämiseksi. FECMAN muodostama luottoalan kollegoiden muodostama henkilöverkosto on tässä suhteessa täysin hyödynnettävissämme. Käytämme ehkä 1 % tämän verkoston potentiaalista! Sosiaalinen media tarjoaa keskinäiseen yhteydenpitoon lisää mahdollisuuksia. Hyvänä esimerkkinä tästä mainittakoon LinkedIn, jonka palvelun käyttäjänä voi liittyä FECMAN ja muidenkin luottoalan ammatillisten ryhmien jäseneksi.

Eräiden jäsenmaiden osalta toiminta voi tilapäisesti passivoitua kuten esimerkiksi Norjassa on käynyt, mutta

toisaalta laajenevaa kiinnostusta toimintaa kohtaan ilmenee samanaikaisesti muualla. Espanja on tehnyt paluun järjestön aktiiviseen toimintaan ja uusina mahdollisina maina kiinnostusta jäsenyyteen on ilmennyt esimerkiksi Itävallassa, Unkarissa ja Tshekissä. Mallia yhdistystoiminnan järjestämisestä otetaan naapurimaista. FECMA on aina toivottanut uudet jäsenmaat tervetulleiksi mukaan järjestön vaikutuspiiriin. Vaikutuspiirin kasvaessa lisääntyvät myös mahdollisuudet saada vaikutteita muiden maiden luottotoiminnasta ja kunkin maan yhdistystoiminnan järjestämisestä.

Toiminnan suurin haaste on saada ihmiset osallistumaan ja antamaan panosta toiminnan hyväksi. Kyse on non-profit toiminnasta, joten motivaatiota osallistumiselle on haettava siitä, että voi tehdä jotain yhteisen hyvän eteen. Järjestön toiminnan tunnettuuden parantaminen jäsenten keskuudessa on seikka, jonka avulla kehitystä voidaan saada aikaan.

FECMAN puitteissa yhteisen näkemyksen saavuttaminen on luottokulttuurien eroavaisuuksista johtuen monissa asioissa mahdolloton ajatus, mutta jotakin yhteistä näkemystä myös löytyy, kuten vaikkapa tilintarkastuksen toteuttamisen tarpeellisuus pienissä yrityksissä ja näkemys yritysten tilintarkastuskynnyksen nostamisen haastavuudesta.

Talouselämykset vaikuttaa myös FECMAN toimintaan kahdella vastakkaisella suuntaan vaikuttavalla tavalla. Toisaalta tilanne edistää yhteisten hankkeiden toteuttamista, koska niiden tarpeellisuus nähdään selkeäm-

min ja luottotoiminnan kehittäminen on arvossaan. Toisaalta talouskriisin aikana jäsenmaiden luottoalan yhdistyksillä on tendenssi keskittyä enemmän maan sisäisiin asioihin ja aikaa yhteisille hankkeille on siten vähemmän.

Luottoalan ja sitä säätelevän lainsäädännön välityksellä kansainvälistyminen hiipii myös Luottomiehen puseroon. Euroopan yhdistymisen vaikutukset tulevat alaa säätelevän lainsäädännön välityksellä muuttamaan yhä enenevässä määrin arkiseksi todellisuudeksi. Kansainvälisen yhteistyön puitteissa keskustelujen kohteena ovat muun ohessa maksuviivedirektiivi ja sen kehittäminen, rahalaitosten toimintaa koskeva yhteiseurooppalainen sääntely, yhtenäinen euromaksualue SEPA ja talouskriisin hallinnan keinot Euroopassa.

Luottomiesten yhdistys toimii alan parhaita ammattilaisia palvelevana yhteydenpitokanavana ja verkostona ja sen tehtäviin kuuluu luottoalan kehittämisen seuranta ja tiedonvälitys. Ajankohtaisten eurooppalaisten kehityshankkeiden seuranta ja mahdollisesti jopa niihin vaikuttaminen ovat miltei itsestään selviä perusteita kansainväliseen yhteistoimintaan osallistumiselle.

FECMAN toiminta ja siihen uhrattu aika ovat helposti hyvin perusteltavissa, mutta konkreettisia tuloksia ja hyötyä toiminnasta voidaan saavuttaa vain omalla aktiivisuudella ja kovalla työllä.

www.fecma.eu

Tom Fagerström

F.E.C.M.A. 1988 Dublinissa

Oletteko valmiita 90-luvulle?

Ne yritykset jotka eivät omassa kehittymisessään ota huomioon Euroopan yhdentymistä 1992 eivät pitkällä aikavälillä tule menestymään. Tämä oli 2. kansainvälisen F.E.C.M.A.-seminarin selkeä viesti eurooppalaisille luottopäälliköille.

Kohti yhdentymistä

Yhdentymistä suunnittelevan komission Dublinin toimiston puheenjohtaja Terry Stewart selvitteli mitä kaikkea vuonna 1992 sitten itse asiassa tulee tapahtumaan. Euroopan yhdentyvä markkina-alue määritellään alueeksi, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jossa tavaroiden, ihmisten, palvelujen- ja pääomansiirrot ovat vapaita ja turvattuja. "Kun Euroopan yhteisö on suurin taloudellinen ryhmittymä kaupan ollessa 21 % maailman kaupasta Yhdysvaltain 15 %:a ja Japanin 8 %:a vastaan, on mielestäni enemmän kuin tärkeätä, että yhdentyminen toteutetaan, jotta emme jää takaa-alalle maailmankaupassa", kertoo Stewart.

Komissio perustettiin tammikuussa 1985 täyttämään sitä vaativaa tehtävää, jonka tuloksena on tarkoitus tehdä Euroopasta yhtenäinen ja vahva taloudellinen ryhmittymä maailmassa. Komission ehdotelma sisältää kolme kokonaisuutta:

- fyysisten
- teknisten ja
- rahaliikenteen rajojen poistaminen.

Erikoisuutena on se, että tämä yhdentyminen auttaa "köyhempiä" maita, kuten Portugali, Kreikka ja Irlanti, pääsemään kehityksensä samalle tasolle kuin muut jäsenmaat. Tämä tapahtuu erityisen rahaston avulla.

Punainen lanka luotonantoon

Ensimmäisen päivän viimeinen puhuja oli Touche Rossin luottopäällikkö Rory O'Farrell, joka kertoi eri tehtävistään vientisektorilla. Luennoissaan hän antoi ohjeita viennin luottopolitiikkaan. O'Farrellin mielestä vientikaupan kilpailu tulee entisestäänkin kasvamaan. Tämä tuo tullessaan hätäisiä luottopäätöksiä, jotta saataisiin paljon kauppaa. Näin ollen jokaisella, joka haluaa pitkällä aikavälillä menestyä, tulee olla punainen lanka luotonannossa, jotta toiminta ei jäisi tähdenlennon tasolle. Ne, joilla tuo punainen lanka on, ovat kilpailussa etulyöntiasemassa.

Miten sitten turvata luotonanto?

1. Riskien minimointi

- eri analyysien kautta tehokkaaseen riskien hallintaan

2. Rahankierron parantaminen

- luotettavat myynnin järjestelmät
- tehokkaat myyntiehdot
- tehokkaat perintätoimenpiteet

3. Luottotappioiden pienentäminen

- vakuutus.

"Meidän on tunnettava asiakkaamme", päätti O'Farrell luentonsa.

FECMAN uusi puheenjohtaja

Suomen Luottomiehet r.y:lle oli FECMA:n ensimmäinen seminaari Helsingissä eräänlainen "eurooppalaistumisen" rajapyykki. Tuolloin toiseksi FECMA:n puheenjohtajaksi valittiin perimistöimisto Credit-Justitia Oy:n toimitusjohtaja Thomas Feodoroff. Ansiokkaasti toiminut Feodoroff luovutti valtaoikeutensa konferenssin toisena päivänä toimituaan sitä ennen tehtävässä vuoden verran. Jokavuotinen valinta osui tänä vuonna Jim Fureylle, joidenkin

mielestä hieman yllättäenkin, sillä moni oli jo vakuuttunut O'Sullivanin valinnasta. Toisaalta Furey oli toiminut varapuheenjohtajana viime kaudella.

Puheenvuorossaan Furey kertoi FECMA:n synnystä ja yhdistyksen tarkoituksista. FECMA syntyi eri maiden myötävaikutuksella edistämään luottoalan tutkimusta, alan koulutusta ja tietoa sekä perustamaan kansallisia alan järjestöjä. Lisäksi tärkeänä tehtävänä on luoda viranomaisien ja yhdistysten välille molemminpuolista ymmärtämystä. "Olemme vasta raapaisseet jäävuoren pintaa, toivon, että tulemme kasvamaan", sanoi Furey.

Eri maiden yhdistysten esittelyssä Thomas Feodoroff kertoi, että Luottomiehet-Kreditmännens r.y. on yhdessä liikealan oppilaitoksen kanssa kehittämässä luottoalan koulutusta. Samansuuntaisia ajatuksia esitti Belgian edustaja Jean-Pierre Vandernoot. Kun Irlannin edustaja sitten kertoi, että heillä on jo ko. koulutus toiminnassa, vaihtoi yhdistyksemme puheenjohtaja Mikko Parjanne ajatuksia erään irlantilaisen koulutuksen suunnittelijan kanssa mahdollisesta yhteistyöstä..

Dublin 1000 vuotta

Tänä vuonna Irlannin pääkaupunki juhlii 1000-vuotista olemassaoloaan. Nämä Millenium-juhlallisuuudet näkyivät ja kuuluivat kaikkialla, missä tahansa liikuimmekaan.

John O'Sullivan kertoi avajaispuheessaan Dublinin historiaa, joka alkaa vuodesta 840, kun keltit perustivat pienen kaupungin Liffey-joen varrelle. Sen nimi tuolloin oli Baile Atha Cliath - aidattu kaupunki. Kun viikingit saapuivat Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja pääasiassa Tanskasta alettiin kaupunkia kutsua nimellä Dubhlin - tumma lampi - O'Sullivanin mielestä tumman, paksun Guinness-oluen kunniaksi. Todellisuudessa lampi maapohjansa vuoksi tosiaan oli tumma.

Irlantilaiset (ainakin Dublinin seudulla) ovat mukavia ihmisiä. Hotelleissa, pubeissa ja kauppoissa palvelu oli ystävällistä ja leppoisaa. Lepoisuutta kuvaa Suomen kaupallisen sihteerin kommentti lyhyellä vastaanotolla: "Irlantilaiset eivät stressaa työssään. Jos jollekin asialle tulee liian kiire, hoidetaan se stressin

välttämiseksi huomenna.”

Tällaisen konferenssimatkan jälkeen on hyvä kysyä: Mitä tästä opimme? Eurooppa yhdentyy, halusimme pa sitä tai emme. Tämä muutos tuo paljon työtä eriasteisille komiteoille eri maissa, mutta kehityksessä on viisainta olla mukana.

Yhdentyminen ei ole helppoa, sillä ensin eri maiden on sovittava noin parista sadasta kohdasta yhtenäistymissopimuksessa. Selkeitä edistysaskeleita kohti vuotta 1992 on jo kuitenkin otettu, mainittakoon esimerkiksi ECU (European Currency Unit), yhteinen valuutta, joka jo tänä päivänä pyörii valuuttalistoilla mukana.

Henkilökohtaisten suhteiden luominen

Luottolinkille antamassaan haastattelussa John O'Sullivan kertoi, että tällaisen konferenssin suurin hyöty on se, että eri maiden luottoalan ammattilaiset tapaavat ja keskusteleval ja vaihtavat kokemuksia. Hänen mie-

lestään ei saa tuijottaa pelkästään vuoteen 1992, vaan tulee rakentaa koko Euroopan luottoalaa kymmenen vuoden tähtäyksellä. ”Tässä vaativassa tehtävässä ulkomaisten kollegoiden mielipiteet ovat tervetulleita”, sanoi O'Sullivan.

Myös vastavalittu puheenjohtaja Jim Furey painotti kokemusten vaihdon tärkeyttä kommentoidessaan konferenssin hyötyjä. ”Eri maiden luottoalan erilaisuuksista keskusteleminen ja niistä oppiminen ovat tärkeämpiä kuin esitelmän aiheet”, kertoi Furey.

Mitä mieltä suomalainen delegaatio oli?

Kun matkan jälkeen pohdittiin sen parasta antia, oli vastauksina mm.

- tapaamiset uusien ihmisten kanssa, alalla tai ei, aina saa uusia ideoita ja kokemuksia
- kollegoiden tapaaminen normaalisti poikkeavissa olosuhteissa
- ulkomaalaisten systeemien mah-

dollinen sovittaminen omiin vastaaviin

- ryhmähenki, porukka pysyi hyvin koossa
- kansainvälisten yhteyksien syventyminen
- suomalaisten luottomiesten edustusjoukkueen erinomainen henki, yhteisymmärrys ja asiallisuus
- henkilökohtaiset keskustelut ulkomaisten ja miksei kotimaistenkin luottoalan ihmisten kanssa

Lähes jokaisen mielestä aiheet olivat liian tavanomaiset, todettakoon kuitenkin, että kenelläkään ei ollut mitään kertausta vastaan.

Ensi vuoden FECMA-seminaari järjestetään Ranskan Pariisissa ke-säkuussa. Luottomiehet-Kreditmän-nen r.y. järjestää tuolloin matkan sinne, joten toivomme runsasta osanottoa.

Dublinin seminaarimatalla oli mukana yhteensä 16 luottomiestä ja –naista.

Jari Nuorinko

(lyhennelmä Luottolinkistä 3/1988)

Investoi työhyvinvointiin.

Luottokunnan Virikesetelillä ruokit luovuutta ja tyydytät liikunnanhimon. www.luottokunta.fi/virikeseteli

Luottolinkki 3/2011

Luottokunta
Efficient Payments

Achieve **businessable** exchanges
with secured trade receivables.

RISKIENHALLINTA - LUOTTOVAKUUTUS - PERINTÄ

6 000 asiantuntijaamme 53 maassa tukevat liiketoimintanne maailmanlaajuisesti.

- Tietokannassamme on yli 40 miljoonaa yritystä.
- Arvioimme riskit paikallisesti ja räätälöimme ratkaisun tarpeittenne mukaan.
- Turvaamme tälläkin hetkellä yli 600 miljardin euron arvosta myyntisaatavia.

www.eulerhermes.fi

EULER HERMES

Business insured. Success ensured.

Lakitoiminta

Luottomiehet ovat jo alusta alkaen pyrkineet vaikuttamaan lausunnoilla ja kannanotoilla julkaisuihin sekä lakialoitteisiin. Vuonna 1963 yhdistys antoi ensimmäisen muistion Keskuskauppakamarille, jossa kiinnitettiin huomiota Kauppalehden ja Suomen Luottolehden julkaisemassa protestilistassa havaittuihin puutteisiin ja tehtiin ehdotuksia niiden korjaamiseksi. Keskuskauppakamarin toimenpiteet eivät tyydyttäneet yhdistystä, mutta yhdistyksen edustaja kutsuttiin jäseneksi Kauppalehden neuvottelukuntaan. Erillisiä lakiehdotuksia varten koottiin aina erik-

seen toimikunta pohtimaan kannanottoa.

Vuonna 1985 yhdistykseltä ensimmäistä kertaa pyydettiin lausuntoa. Valtiovarainministeriö pyysi lausuntoa luottokorttiyhteisötoimikunnan mietinnöstä. Siihen asti lausuntoja oli aktiivisesti annettu ilman pyytämistä.

Ratkaiseva käänne lausuntorekursseihin tapahtui vuonna 1989 Mikko Parjanteen viimeisellä puheenjohtajakaudella. Silloin aloitti toimintansa lakitoimikunta, jonka tehtävänä on antaa yhdistyksen hallitukselle lausuntoja luottoalan lainsäädäntöhankkeista. Timo

Mäki toimi alusta alkaen vuoteen 2006 asti lakitoimikunnan puheenjohtajana kaikella sillä sitoutumisella, millä asialleen omistautunut henkilö pystyy. Timon ”erikoispalvelua” olivat hänen säännölliset, lähes jokaisessa Luottolinkissä kirjoittamansa jutut ajankohtaisista luottoalan lainsäädäntöhankkeista.

Timon jälkeen toimikunnan puheenjohtajana oli Juuso Jokela vuoden 2007 loppuun. Sen jälkeen on tehtävässä ollut Jyrki Lindström, joka toimii edelleen puheenjohtajana.

Yhteiskuntasuhteiden hoitoa

Maksumoraali muuttuu hyvinvoinnin lisääntyessä

1960-luvun Suomessa oli totuttu tekemään ostokset käteisellä; sitä ennen säästettiin. Elinkeinoelämän piirissä luotto oli arkipäivää jo vuosikymmenen alussa. Tavaraluottoa käytettiin ensimmäisten luottokorttien kanssa, mutta tavallinen kansalainen osti usein päivittäistavarat ns. vastakirjalla, jonka velkasaldo maksettiin tai sitä lyhennettiin kerran kuussa. Asuntoluotto toki tunnettiin, samoin vekseli. Osamaksusopimusten yleistyminen etenkin auto- ja kodinkoneiden kaupassa synnytti tarpeen luottotietojen saamiseen. Ensimmäiset yksinomaan perintää ammattimaisesti harjoittaneet yritykset aloittivat 1960-luvun puolivälissä, jolloin luottotietotoimistot toimivat jo vakiintuneesti.

Luottotietojen ympärille Luottomiehet-Kreditmännin r.y. perustet-

tiin ja niitä koskeva lainsäädäntö oli alkuvuosina yhdistyksen keskeinen vaikuttamisen kohde.

Velaksi ostaminen yleistyi kaiken kansan piirissä 1980-luvun noususuhdanteen mukana. Seuraavan vuosikymmenen alkupuolen lama ei heti romuttanut ikimuistoista sääntöä, jonka mukaan ”kaikkihan on maksettava eikös juu, mitä tässä maailmassa velkaantuu”. Velkajärjestely- ja velkasaneerauslait säädettiin keväällä 1993, mutta niissäkin oli alun perin tavoitteena, että velallinen maksaa kykyjensä mukaan ja käyttää muun kuin välttämättömän omaisuutensa velkojen lyhentämiseen. Kun tämä tavoite ei lainkaan toteutunut tuhansien maksuohjelmien massoissa, kiristettiin saneerauslakeja ja myös ulosottolainsäädäntöä 1990-luvun puolen välin jälkeen. Siinä yhteydessä muistan oikeustieteen tohtori Risto Koulun, entisen nimismiehen, kirjoittaneen Lakimies-lehdessä julkaistussa artikkelissa, että velallisen näkökulma ja oikeustur-

Timo Mäki

va tulisi ottaa insolvenssisäännöksiä kirjoitettaessa paremmin huomioon. Tuntui kuin tästä lausahduksesta olisi ollut seurauksena patojen murtu-

minen: 1900-luvun loppu ja 2000-luvun ensimmäinen vuosikymmen on ollut yhtäjaksoista velkojan aseman heikentämistä.

Noususuhdanne ja talouden vahvistuminen ovat selittämässä sitä, että nyt on lukuisia tapauksia, joissa sama henkilö on saanut jo kolmannen kerran velkajärjestelyn kautta velkansa anteeksi, vaikka hän ei ole aikaisemmin maksuohjelmissa kyennyt lyhennyksiin. Pääministeri Matti Vanhasen molempien hallitusten aikana puuhattiin tosisaan lakia henkilökohtaisesta velkavastuusta vapauttavasta konkurssista. Yletön velallisten aseman parantamisvimma puolueissa laidasta laitaan selittyy populistisella äänestäjien miellyttämishalulla samaan tapaan kuin Kreikassa on osoittautunut menetellyn ja menetellään luultavasti vieläkin. Kolmas selitys löytyy hyvinvointiyhteiskunnan olemuksesta: jokaiselle on turvattava tyydyttävä elintaso, joka on meillä muodostunut niin korkeaksi, että keskitason tuloista ei enää voida ulosmitata mitään. Jos jotain saadaan ulosmitattua, paikkaa yhteiskunta tilanteen asumistuella ja muilla sosiaalisilla avustuksilla ja nämä vuorostaan kiristävät valtion ja kuntien taloutta äärimmilleen. Vankipäivän korkea hinta on pakottanut luopumaan sakkojen muunnosta vankeudeksi.

Monipuolista kanssakäymistä virkamiesten kanssa

Monet tärkeät päätökset uusista laeista tehdään usein ministeriöissä jo ennen valmistelutyöryhmien perustamista. Tämän vuoksi etujärjestöt panostavat epämuodolliseen vuorovaikutukseen ministeriöiden virkamiesten kanssa lakihankkeiden suunnitteluvaiheessa. Muistan tuoreena luottomiehenä joskus 1980-luvun alkupuolella ihmetelleeni, miksi Paavo ”Piippu” Hämäläinen tapasi puhua oikeusministeriöstä kaikkien ongelmien avaimena. Vakuutusalan edustajana häntä kiinnosti erityisesti ilman tuomiota ulosottokelpoisten vakuutusmaksujen perimisen sujuminen. Oikeusministeriön pieni ulosottotoimisto toimi ulosoton toiminnallisena johtoportaana ja saman talon naapurihuoneessa kirjoitettiin tarvittavat lakipykälät. Näitä mitavia saatavamassoja ei silloin eikä myöhemminkään kukaan muu saanutkaan periä sen jälkeen, kun vakuutusyhtiön oma muistutus oli vetänyt vesiperän.

Kursseilla, seminaareissa ja kokouksissa sekä erilaisissa vapaamu-

toisissakin tilaisuuksissa selviteltiin toimintatapoja puolin ja toisin. Yhteistyössä kehitettiin tietotekniikkaa ja tehostettiin perintämenetelmiä molempien osapuolten eduksi.

1990-luvun alkuun saakka hallitusohjelmat olivat summittaisia ja suuntaa-antavia. Virkamiehille jäi sen vuoksi enemmän mahdollisuuksia toteuttaa itseään ja mielikuvitustaan. Legendaarinen lainsäädäntö-osaston päällikkö Antti Kivivuori, jota pidettiin Urho Kekkosen luottomiehenä, mullistikin oikeushallintoa ja lainsäädäntöä vuodesta 1972 parin vuosikymmenen ajan. Hänen aikanaan lainvalmistelijoiden maailmankatsomuksen sanotaan muuttuneen edistykselliseksi, mikä näkyi myös lakiesityksissä. Vuonna 1991 lainvalmisteluosaston (LAVO) ylijohtajaksi nimitettiin Pekka Nurmi, joka virkaa edelleen hoitaa. Nurmi on pitänyt etäisyyttä puoluepolitiikkaan ja hoitanut leiviskäänsä korrektin virkamiesmäisesti. Monen mielestä kivivuorelainen henki on kuitenkin pysynyt vahvana osaston käytävillä ja kahvihuoneissa.

Oikeushallinto-osastolle kuuluvat tuomioistuimia ja ulosottoa koskevat resurssi- ja säädösvalmistelutehtävät. Ylijohtajana toimi Tuomo Rapola vuosina 1986-2002. Hänen aikanaan yhteistyö yhdistyksemme toimialaan kuuluvissa asioissa sujui hyvin, vaikka erityisesti yksityisen perintäalan ja ulosottolaitoksen välinen yhteiskunnallinen tehtävänjako alkoi korostua.

Rapolan jälkeen yksityinen palvelusektori joutui pahasti alakynteen virkamiesten säädösvalmistelussa verrattuna valtion perintäkoneistoon. Tämä näkyi perintätoimistoille asetettuina toiminnan rajoituksina ja perinnän kuluja koskevissa erilaisissa säädöksissä. Vapaaehtoisessa perinnässä kuluttajavelalliselta vaadittavat kulut taulukoitiin 1.5.2005 ja myöhemmin niille asetettiin myös enimmäisarajat. Nämä kulut perustuvat aiheuttamisperiaatteelle. Toisin sanoen tehty työ ja aiheutuneet kustannukset pitäisi korvata. Velallisen näkökulmasta myös tuomioistuinmaksut ja ulosottomaksut ovat perinnästä aiheutuvia kustannuksia. Maksut eivät ole riippuvaisia tehdystä työstä vaan ne on vakiintuneesti määrätty laissa ja asetuksissa, minkä vuoksi yleinen mielipide ei käsittele niitä perintäkustannuksina, vaan ne ovat tavallaan ”ylhäältä annettuja”.

Tuomioistuinmaksuja ja ulosottomaksuja valtio nostaa määräjain indeksin muutosten perusteella, mutta yksityisen perinnän kulutaulukoita ei korjata vastaavasti.

Varsinainen tehopakkaus oli Kirsiti Rissanen, joka toimi oikeusministeriön kansliapäällikkönä vuosina 1995-2007. Hän johti Ulosotto 2000-toimikuntaa ja hänen johdolla valmisteltiin mittava joukko lakeja, jotka ovat helpottaneet oleellisesti velallisen asemaa. Yksi esimerkki on saatavan lopullinen vanhentuminen, joka tiettyästi on lähiaikoina muuttumassa niin, että vanhenemisen alku lasketaan saattavan erääntymisestä eikä enää sitä koskevan maksutuomion lainvoimaiseksi tulosta. Sopimusoikeutemme perustana oleva periaate ”pacta sunt servanda” (sopimukset on pidettävä) tulee näin lopullisesti kuopatuksi.

Pyydettyjä ja pyytämättömiä lausuntoja

Yhdistys antoi aikaisemmin satunnaisesti lausuntoja yksittäisistä asioista. Vuonna 1982 valmisteltiin korkolakia, 1984 liiketoimintakieltoa ja yritysikiinnitystä, 1986 kulutusluottoja koskevaa lukua kuluttajansuojalakiin ja 1987 kauppalakia. Suuren huomion kohteena olivat luottotietoasiat vuodesta 1984 lähtien. Henkilörekisterilaki annettiin vuonna 1987 ja se tuli voimaan seuraavan vuoden alusta. Ensimmäinen tietosuojavaltuutettu Anna-Riitta Wallin aloitti tehtävässään jo syksyllä 1987.

Henkilöyhtiölainsäädännöstä laadittiin lausunto vuonna 1988 vielä projektityönä. Kun oikeusministeriö pyysi yhdistyksen kannanottoa oikeushallintokomitean kolme kirjaa käsittävästä mietinnöstä, nimesi yhdistyksen hallitus puheenjohtaja Mikko Parjanteen aloitteesta vuonna 1989 lakitoimikunnan avukseen valmistelevaan lausuntoa. Määräaika oli puolisen vuotta. Sinä aikana toimikunta kokoontui kymmenkunta kertaa ja lausuntoluonnos valmistui ajallaan. Sen jälkeen hallitus on asettanut vuosittain lakitoimikunnan valmistelevaan yhdistykseltä pyydettyjä lausuntoja luottoalaan liittyvistä lakihankkeista. Hyvin usein lausuntoja on annettu yhdistystä kiinnostavista asioista pyytämättäkin.

Myös yksittäiset jäsenet ahkeroinvat. Elokuussa 1986 pistäytyi erään perintäyhtiön edustaja ja yhdistyksemme aktiivinen jäsen Eteläesplanadi 10:ssä kyselemässä oikeusministeriön ulosottoasioista vastuussa olevalta virkamieheltä neuvoa. Yli-tarkastaja Pekka Louekoski ei osannut sanoa, onko perintäyhtiöllä lupa toimittaa vakuutusyhtiön puolesta suoraan ulosottokelpoinen vakuutusmaksu ulosottoon pakkoperin-

tää varten. Hän lupasi selvittää asiaa ja ilmoittaa kysyjälle. Luvattua vastausta ei syksyn mittaan kuulunut. Joulukuussa oikeusministeri Christoffer Taxell, ilman esittelymuistiot, lisäsi veroulosottoasetuksen 2 §:ään seuraavan 2. momentin: ”Raha- tai luottolaitos, perimisliike tai muu asiamies ei voi veron ulosottoasioissa esiintyä velkojan toimeksiannosta hakijana.” Taidatkos sen selkeämmin sanoa. Näin turvattiin vuosikymmeniksi ulosottomiehille yksinoikeus periä veronluonteisia maksuja. Hallinnon parhaita periaatteita noudattaen ujutti oikeusministeriön lainsäädäntöneuvos varmemmaksi vakuudeksi kiellon vielä veroulosottolakiin 1.3.2004 voimaan tulleen osauudistuksen yhteydessä.

Työryhmät vaikuttamisen kanavana

Noin puolet lakiesityksistä valmistellaan erityisissä työryhmissä, joissa on mukana ministeriön ulkopuolisiakin edustajia. Keskusjärjestöt pitävät näitä laajapohjaisia työryhmiä tärkeinä lobbauspaikkoina.

Joulukuussa 1993 oikeusministeriö asetti työryhmän valmistelemaan hallituksen esitystä saatavien perintää koskevaksi laiksi. Perintälakityöryhmän jäsenenä oli neljä yhdistyksemme jäsentä, joista kukin edusti omaa erityisalaansa. Mietintö jätettiin oikeusministeri Anneli Jäätteenmäelle tammikuussa 1995. Valmistelu jatkui sen jälkeen virkamiestyönä niin, että hallituksen esitys eduskunnalle annettiin vasta lokakuussa 1996. Lain käsittely eduskunnassa venyi kahden ja puolen vuoden mittaiseksi. Pääasiallinen syy oli erittäin vilkas julkinen keskustelu ulosoton ja yksityisen ammattiperinnän työnjaosta sekä perintätoimistojen valvonnan järjestämisestä.

Eduskunnan lakivaliokunta lopulta edellytti, että hallitus valmistelee ja tuo pikaisesti eduskuntaan ammatimaisen perinnän luvanvaraisuutta koskevan lain, joka hyväksyttiin syksyllä 1998. Valtion veronulosottoasiat ja kuntien rangaistuksenluonteiset suoraan ulosottokelpoiset saatavat säädettiin perintälaisissa yksinoikeudella velkojan oman perinnän jälkeen ulosoton hoidettaviksi, mikä merkitsi puolen miljoonan toimeksiannon vuosittaista vähennystä perintätoimistoilta. Molemmat lait tulivat voimaan 1.9.1999.

Perintälain osalta yhteiskunnallinen paine muistutti nykyistä tilannetta taajamien paikoituksessa, jossa

viranomaisvalvonnan riittämättömyys suorastaan huutaa avuksi yksityistä pysäköinninvalvontaa ja sitä koskevaa lainsäädäntöä.

Myöhemmin yhdistyksen jäseniä on ollut jäsenenä ja asiantuntijoina lukuisissa työryhmissä, joista merkittävimpiä lienevät olleet Ulosotto 2000-toimikunta sekä oikeudenkäyntiasiamiestä ja -avustajaa koskevien säännösten uudistamista valmistellut työryhmä.

Osallistuminen julkiseen keskusteluun

Luottotietoyhtiöiden edustajat olivat säännöllisesti lehdistössä, radiossa ja televisiossa yhdistyksemme toimintaan läheisesti liittyvissä yhteyksissä. Samoin muutamat perintäyhtiöt saivat mediassa tilaa keskeiseksi yhteiskunnalliseksi ongelmaksi muodostuneessa ylivelkaantumisen selvittelyvyöhydissä.

Oikeusministeri Johannes Koskinen oli kirjoittanut Helsingin Sanomien Vieraskynässä (su 20.5.2001) otsikolla ”Ulosoton kestolle raja” niistä lukuisista helpotuksista, joita hallitus oli tehnyt velallisten hyväksi ja kertonut valmisteltavasta ulosoton enimmäiskeston rajoittamisesta ja kaiken huipuksi jopa saatavalle säädettävästä lopullisesta vanhentumisajasta. Lakitoimikunnassa kirjoitimme Luottomiesten vastineen, joka julkaistiin HS:n Mielipidesivulla 7.6.2001 koko sivun levyisenä otsikolla ”Maksumoraaliamme ei pidä heikentää”. Puheenjohtaja Tom Fagerströmin allekirjoittamassa jutussa kysyttiin, millä oikeudella valtio antaa toisten saatavia anteeksi. Pysimme muistamaan normaalin veroa maksavan kansalaisen sietorajan. Kysyimme, mikä on hyväksyttävää niiden satojentuhansien keski- ja vähätuloisten talouksien näkökulmasta, jotka uskollisesti vuodesta toiseen maksavat asuntolainojensa korot ja lyhennykset. Koskinen perusteli kirjoituksessaan velkojen anteeksiantamista myönnettyillä 40 miljardin markan pankkituilla. Totesimme, että Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimuksen mukaan velalliset olivat vuosina 1993-99 pelkästään oikeuden päättämissä velkajärjestelyissä saaneet anteeksi 20 miljardia markkaa, minkä lisäksi tulivat monin verroin mittavammat vapaaehtoiset velkajärjestelyt.

Vastineemme herätti paljon huomiota ja sai myönteistä palautetta.

Olimme 22.5.2000 ministeri Koskinen kanssa yhteisessä keskustelussa television ”Tervo ja Päivärinta”-ohjelmassa. Muistan kysyneeni minis-

teriltä, eivätkö moninaiset limittäin ja lomittain menevät velkahelpotukset ala jo mennä ”tarta på tarta”? Hän vaikutti mielteliäältä, mutta ei vastannut. Oikeusministerinä Koskinen oli asioista perillä eikä hyväksynyt aivan hulluja esityksiä.

Yhteydenpito poliittikkoihin

Lausuntoihin panostettiin paljon työtä ja vaivannäköä, valitettavasti yleensä turhaan. Toimikunnissa ja työryhmissä saavutettiin parempia tuloksia. Myös tiedotusvälineitten kautta saatiin torjuttua pahimpia vääristelyjä ja valheitakin. Parhaat tulokset sain itse henkilökohtaisilla keskusteluilla kansanedustajien kanssa.

Ministereillä oli 1990-luvulla poliittinen sihteeri, jonka nimike muutui erityisavustajaksi. Muistan näistä tehtävistä lukuisia hyvin päteviä ja tarmokkaita henkilöitä, joista tuli myöhemmin valtiosihteereitä tai muita huippuvaikuttajia. Sitten kansanedustajatkin saivat valtion palkkaaman avustajan. Puolueiden eduskuntaryhmillä on useita sihteereitä ja asiantuntijoita. Eduskunnan virkamiehistä haluan erikseen mainita valiokuntasihteerit, jotka alansa asiantuntijoina olivat monesti suureksi avuksi.

Eduskunnan valiokunnat kuulevat lakiesityksiä käsitellessään asiantuntijoita ja erilaisia kansalaisjärjestöjä. Lakitoimikunnan puheenjohtajana kävin vuosien varrella kymmeniä kertoja erityisesti lakivaliokunnan kuultavana. Kansanedustaja Tuija Brax oli yhden vaalikauden valiokunnan puheenjohtaja. Hän oli valmis – muulloinkin kuin valiokunnassa – kuuntelemaan luottoalan edustajaa. Hänen opastuksellaan yhdistyksemme tutustui 18.5.2005 eduskunnan toimintaan. Ennen vierailua pidettiin Bottalla yhdistyksen kevätkokous, jossa hyväksyttiin lakitoimikunnan valmistelema muistio eduskunnan käsiteltävänä olleen ulosottouudistuksen III vaiheen (HE 13/2005 vp) yhteydessä huomioon otettavasta ongelmasta. Valtion velalliset perimät taulukkomaksut määräytyivät myös asiakohtaisesti eikä vain kertyvän rahasumman perusteella. Tämän vuoksi oli tavallista, että vähävaraisen henkilön palkasta ulosmitatusta summasta meni enemmän kuin puolet valtion perimismaksuihin, kun perittävänä oli paljon pieniä yksittäisiä saatavia. Esitimme maksujen kohtuullistamista.

Braxin esitellessä meille Vihreiden ryhmähuonetta ojensi yhdistyksen

Yhdistyksemme puheenjohtaja Ulla Heikkilä ojentaa eduskunnassa lakivaliokunnan puheenjohtajalle Tuija Braxille Luottomiesten muistion vuonna 2005.

puheenjohtaja Ulla Heikkilä juhlallisesti hänelle tuon lakivaliokunnalle osoitetun muistion. Lakia todella korjattiin niin, että kaikkein pienimpien taulukkomaksujen rahamääriä laskettiin oleellisesti. Korjaus oli merkittävä sen vuoksi, että valtion ulosottomaksukertymien merkittävä osa koostui juuri näistä pikkumaksuista, joita oli massoittain. Velalliset eivät koskaan saaneet tietää, kuinka yllättävältä taholta aloite tähän parannukseen tuli.

4.4.2008 annettiin hallituksen esitys (HE 32/2008 vp) markkinointia koskevan kuluttajansuojalain 2. luvun muuttamisesta. Samassa yhteydessä esitettiin perintälain 4 §:n 1 momenttiin lisättäväksi toinen virke: ”Kuluttajan kannalta sopimatomasta tai hyvän tavan vastaisesta menettelystä säädetään lisäksi kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvussa.” Esitetty perintälain muutos oli äärimmäisen huolestuttava, koska elinkeinoelämän ja kuluttaja-asiamiehen välillä oli koko 2000-luvun ollut erimielisyyksiä siitä, voiko kuluttaja-asiamies perintälain alkuperäisestä määritelmästä poiketen määritellä, mitä kulloinkin on pidettävä hy-

vän perintätavan mukaisena menettelynä. Esitetyn kuluttajansuojalain muutoksen mukaan kuluttaja-asiamies valvoisi menettelyä asiakassuhteissa, saatavien perintä mukaan luettuna. Valmistelun kestäessä luotto- ja perintäalan edustajia ei missään vaiheessa informoitu eikä heidän kantaansa kysytty.

Olin eduskunnan talousvaliokunnassa kuultavana 15.5.2008. Vastustin perintälain muutosta tarpeettomana ja puheenjohtaja Jouko Skinnari syventyi perusteellisesti esittämiini argumentteihin. Minulla oli ollut aikaisemmin tilaisuus selittää asian merkitystä sekä vastustavan kantani perusteluja muutamille eduskuntaryhmille heidän kokouksissaan. Hallituksen esitys tosin hyväksyttiin, mutta talousvaliokunnan 4.6.2008 annettuun mietintöön (TaVM 11/2008 vp) sisältyi seuraava poikkeuksellinen lausuma: ”Talousvaliokunta toteaa, että perintälakiin tehtävällä viittauksella kuluttajansuojalakiin ei asiallisesti muuteta hyvää perintätapaa koskevaa sääntelyä... Viittaussäännöksellä ei muuteta perintälain soveltamisalaa eikä kuluttaja-asiamiehen toimivaltuu-

sia. Kuluttaja-asiamies valvoo perintälain säännösten noudattamista siltä osin kuin perintä koskee kuluttajasaatavaa.”

Lopputuloksena oli sikäli merkillinen, että hyväksyessään 16.6.2008 perintälain 4 §:ään esitetyn viittauksen eduskunta samalla selitti, että viittauksella on sama merkitys kuin sitä ei olisi tehtykään. Kuluttajansuojalain 2. luvun säännöksiä olisi noudatettava perintälain rinnalla ilman viittaustakin.

Ihailen miten taitavasti Suomen Asiakastieto Oy on hoitanut omaa alaansa koskevien lakimuutosten lobbauksen. Se on ammattimiesten ja -naisten työtä. Ilokseni huomasin myös keväällä, että Luottoalan neuvottelukunta onnistui saamaan pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmaan maininnan siitä, että positiivisten luottotietojen sisällyttämistä luottotietorekistereihin selvitetään.

Timo Mäki
kunniajäsen
lakitoimikunnan puheenjohtaja
1989-2006

Voitto ei ole aina tuurista kiinni.

**Me autamme sinua
tekemään hyviä siirtoja.**

Decide with Confidence

Dun & Bradstreet Finland Oy Kumpulantie 3 00520 HELSINKI
p. 09-2534 4400 f. 09-502 2940 www.dnb.fi

Viihde ja urheilu

Iltamia 20 vuotta – eikä suotta.

*Vesa Kalapuro ja Gun Stjernberg
tanssin pyörteissä .*

Yhdistyksen vakiotapahtumiin kuuluvalla keväisellä iltamatilaisuudella on myös ollut huomaamaton syntymäpäivä viime keväänä. Iltamia on pidetty yhtäjaksoisesti 20 vuotta. Muistatko Sinä, jos olet niin ”vanha” luottomies, miten ja milloin iltamat alkoivat? Kirjoittaessani alkuperäistä iltamien historiaa muutama vuosi sitten, en muistanut silloin enkä vielääkään ilman Luottolinkkiin kirjoitettua juttua, minä vuonna ensimmäiset iltamat pidettiin. Edelleenkin muistan ennen iltamia tehdyn yrityskäynnin, iltamien pitopaikan ja ohjelmarungon.

Miten tai oikeammin miksi iltamat alkoivat? Tällä kysymyksellä vaivasin Taavi Kallankaria, joka Jari Nuoringon kanssa toimi alkuaikoina iltamien seremoniamestareina. Taavin mukaan iltamat keksittiin kun yhdistyksellä ei ollut muuta ”vapamman ohjelman” tapahtumaa ja jotakin hauskaa kaivattiin. Alkuaikoina iltamat olivat nimensä mukaisia ohjelmallisia huvitilaisuuksia illalla, pääpaino järjestäjien itse ideoimilla ja toteuttamilla ohjelmanumeroilla. Ensimmäisinä vuosina ei ollut bändiä huolehtimassa tanssittamisesta.

Ensimmäiset iltamat vietettiin keväällä 1991 yrityskäynnin jälkeen. Yhdistyksen kerhomestari Tuula Värtö oli järjestänyt tutustumiskäynnin Sinebrychoffin Hietalahden (nyt jo lopetetulle) panimolle ja sieltä siirryttiin viettämään iltamia Independent Rahoitus Oy:n tiloihin

(nykyisin talossa toimii Patentti- ja rekisterihallitus) Arkadiankadulle. Ohjelma koostui Taavi Kallankarin ja Jari Nuoringon työstämisestä sketseistä ja kisailuista. Iltamien janon sammutuksesta huolehti tietenkin päivän yrityskäynnin kohde.

Vielä kahtena seuraavana vuote-

Iltamissa Kaarle XII:ssa vuonna 2009.

na iltamia vietettiin yrityskäyntien jatkoina, vaikka osa Luottomiehistä ”joutui” tulemaan suoraan iltamiin kun yrityskäynneille eivät kaikki halukkaat mahtuneet mukaan. Vuonna 1992 oli ensin tutustumiskäynti Finnairille ja sen jälkeen alkoivat illamat Finnpapin tiloissa Etelä-Espalla lentokapteenien Kallankarin ja Nuorington vetäminä. Näissä juhlissa oli uutuus eli karaoke, joka oli silloin aika uutta Suomessa. Noista iltamista kirjoitetusta jutusta voimme lukea, että pidettiin kilpailu, jonka voittivat Päivi Kokkonen ja Rainer Saari. Seuraavana vuonna Luottomiehet vierailivat Pasilan poliisitalolla, jonne otettiin vierailijoita erittäin rajoitetusti ja niin ollen osa suostui taas tulemaan kiltisti suoraan lähe-tykseen Käpylän Työväentalolle, jossa alkoi Rescue 112 show. Hätänumerot olivat juuri muuttuneet, josta tilaisuuden ideasepät Kallankari ja Nuorinko olivat saaneet aiheen illan teemaan.

Illamat olivat siis alkuaikoina lisänumero yrityskäynnin yhteydessä eikä kuulunut yhdistyksen virallisiin tapahtumiin. Yrityskäyntejä oli järjestetty useampana vuonna aikaisemminkin, mutta ilman mitään jatkohuhlia. Iltamien ”virallistaminen” tapahtui vähitellen ja sittemmin iltamista on tullut yksi yhdistyksen tärkeimpiä ja odotetuimpia tapahtumia syyseminaarin ohella. Illamat muuttivat muutenkin Luottomiesten kalenteria. Vuoden 1994 keväällä luovuttiin tavasta antaa Luotto-

tutkinnon suorittaneiden diplomit ylimääräisen kevätkokouksen yhteydessä ja tutkinnon suorittaneet kutsuttiin iltamiin. Tämä muutos lopetti yhdistyksen ylimääräisen kevätkokouksen pitämisen, joka oli yleensä pidetty kevättalvella ennen yhdistyksen toukokuun sääntömääräistä kevätkokousta. Ylimääräisen kevätkokouksen yhteydessä oli yleensä ollut luennoitsijoita puhumassa ajankohtaisista aiheista. Ja hups, ylimääräisestä ohjelmasta eli iltamista oli tullut kiinteä osa Luottomiesten tapahtumia.

Vuonna 1994 juhlapaikkana oli Aspo Oy:n tilat Herttoniemessä ja tutkinnon suorittaneet oli siis kutsuttu ensimmäistä kertaa iltamiin. Siitä lähtien iltamien alkuosa on ollut hieman virallisempi. Tilaisuus on sittemmin alkanut aina yhdistyksen puheenjohtajan tai koulutustoimikunnan puheenjohtajan pienellä puheella ennen kuin tutkinnon suorittaneille on jaettu diplomit ja heidät on kukitettu. Tämän lyhyen virallisen osuuden jälkeen jäykkyys on kadonnut viimeistään silloin kun on päästy nauttimaan illan antimista ja tuttujen kanssa turinoinnista, ja näissä tilaisuuksissa on ilo irronnut ensikertalaisiltakin.

Vuoden 1995 illamat pidettiin Vakuutusyhtiö Pohjolan tiloissa Lönnrotinkadulla, jossa meitä ansiokkaasti luotsasi kerhomestari Jouni Suominen. Pakollisten kuviodien eli syömisen, juomien nauttimisen ja tanssimusiikin lisäksi meillä oli Tut-

tujuttu-show. Vuonna 1996 siirryttiin YIT:n talolle Pasilaan kerhomestari Juha Iskanen vetämänä. Illan tarjonta oli pastaa ja italialaisia viinejä sekä vauhdikasta musiikkia. 1990-luvun loppupuoli iltamia vietettiin YIT-talolla Pasilassa, yhtenä vuotena käytiin tutustumassa entisen Pääpostin juhlatilaan. Vuonna 2001 siirryttiin uuden kerhomestarin myötä perinteikkääseen ravintola Kaisaniemeen. Vuonna 2008 iltamien vietto siirtyi toiseen perinteikkääseen helsinkiläiseen ravintola Kalleen eli virallisemmin Kaarle XII. Iltamien kävijämäärä on pysynyt ilahduttavan korkeana, joten eiköhän jatketa hauskanpitoa. Täsmällisemmät tiedot iltamista sekä illan menuista löytyvät Luottomiesten www-sivuilta osiosta Luottolinkki, jossa ovat tallessa kaikki Luottolinkit.

Anne Björk
(alkuperäinen kirjoitus julkaistu Luottolinkissä 3/2001)

Golf

Jo vuosia luottomiesten keskuudessa puhuttiin yhteisestä golf tapahtumasta. Talvella 2004 ryhdyttiin vihdoinkin tuumasta toimeen tapahtuman järjestämiseksi.

Todettakoon tässä yhteydessä, että Luottomiesten hallitus eikä jäsenistö osallistu millään tavalla rahallisesti golf tapahtumien järjestämiseen. Siis tapahtuma ei rasita ollenkaan jäsenmaksun laskentaperusteita. Tapahtumarahoituksesta huolehtivat muuttamat tapahtumasponsorit. Pelaajat tai heidän työnantajansa maksavat osanottomaksun.

Takaisin itse asiaan. Kvartetti Kaj Grönholm, Jouni Muhonen, Kari Räsänen ja Mikko Sirkiä ryhtyivät suunnittelemaan golf tapahtumaa, johon voisivat osallistua myös aloittelijat ja muut lajista kiinnostuneet luottomiehet.

Ensimmäiseen tapahtumaan, joka pidettiin kesäkuussa 2004 Kirkkonummella Peuramaan golfkeskuksen Vanha Peura -kentällä, osallistui peräti 43 luottomiestä ja -naista - näistä itse kilpailuun 26 pelaajaa.

Golfmestaruudesta kilvoiteltiin pistebogey-pelimuodolla. Lisäksi olivat pisin avaus – ja lähimmäksi lip-pua –kilpailut. Luottomiehet ry:n kaikkien aikojen ensimmäiseksi golfmestariksi selvisi Kenneth Halin.

Kvartetti Grönholm-Muhonen-Räsänen-Sirkiä järjesti golfskat yhteensä kaikkiaan seitsemän kertaa vuosina 2004-2010. Pelit pelattiin ja pelataan jollakin pääkaupunkiseudulla tai sen läheisyydessä sijaitsevalla golfkentällä. Vuonna 2011 kisat olivat Vuosaari Golfin linkstyyppisellä kentällä. Järjestelyvastuussa olivat Ir-meli Lehmus ja Leena Nordström.

Kenneth Halin

Ensimmäisten, vuoden 2004 kisan jälkeen kisan nestori Cingiz Safiulla lausui ääneen sen, mikä kaikilla oli mielessä: ”Tapahtuma vastaa oivallisesti niitä periaatteita miksi Luottomiehet ry. perustettiin yli 40 vuotta sitten. Se vastaa ehdottomasti jatkoa!” Safi oli kisassa mukana myös kesäkuussa 2011.

Luottolinkki

Yhdistyksemme jäsenlehti Luottolinkki on Suomen ensimmäinen luottoalan artikkelilehti. Ensimmäinen numero ilmestyi 28.4.1983. Kädessänne oleva Luottolinkin Juhlanumero on järjestyksessään 118. Linkki. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Toimitusvarmuus on ollut 100 prosenttia sillä yhtään numeroa ei ole jäänyt ilmestymättä. Eikä ole kikkailtu kaksoisnumeroilla.

Luottolinkillä on ollut tähän mennessä kaikkiaan 13 päätoimittajaa. Kukin päätoimittaja on tuonut oman lisänsä lehteen ja sen uusiutumiseen. Päätoimittajan suurena apuna on aina ollut innostunut toimitusneuvosto, johon on kuulunut 4-9 yhdistyksemme jäsentä. Lisäksi Linkillä on ajoittain ollut toimitussihteeri ja valokuvaaja.

Lehden alkuvaiheet

Luottomiehet ry:n hallitus oli vuonna 1981 Raimo Järvisalon ollessa puheenjohtajana pohtinut oman lehden julkaisemista. Sen jälkeen ajatus oli saanut levätä. Heti vuoden 1983 alussa lehteä perustamaan nimettiin lehden toimituskunta, johon valittiin yhdistyksemme jäsenet Marjatta Huikarinen, Heikki Jartela, Lassi Kantola ja Risto Suviala.

Toimituskunta halusi välttää lehden muodostumista yhdistyksen hallituksen äänitorveksi ”ylhäältä alas” jäsenistöön päin. Lehden perustarkoituksiksi nähtiin toimia yhdistyksen jäsenten keskinäisenä yhdyssiteenä. Kun lehden tarkoitus oli mietitty, niin ei ollut kovin vaikea keksiä lehdelle nimeä. Ihastuimme Marjatan ehdotukseen lehden nimeksi: Luottolinkki. Nimi kuvaa lehden tehtävää toimia linkkinä jäsenten välillä – ennen kaikkea niiden jäsenten välillä, jotka eivät pääse käymään koukussa ja muissa yhdistyksen tapahtumissa.

Lehden teosta olisi tuskin tullut yhtään mitään ellemmme olisi saaneet ammattimaista apua. Ensimmäinen päätoimittaja Risto Suviala soitti Sanoma Osakeyhtiön toimittajakoulun rehtorille Antero Okkoselle. Okkonen suositteli suoralta kädeltä entistä oppilastaan Mariitta Hämäläistä, joka toimi siihen aikaan Pauligilla lehdistöpäällikkönä. Mariitan rooli lehden perustamisessa ja käynnistämässä oli aivan keskeinen. Us-

kallan sanoa, että ilman hänen apuaan Luottolinkkiä ei olisi. Mariitta loi lehden ilmeen, valitsi kirjapainon, löysi valokuvaajan ja paljon muuta.

Lehden rahoitukselle tärkeässä ilmoitushankinnassa oli alkuvuosina vaikeuksia. Ilmoituksia saatiin lähes pelkästään yhdistyksen hallituksen ja lehden toimitusneuvoston jäsenten edustamilta yrityksiltä. Lehden painos oli ja on edelleen alle 1.000 kappaleen luokkaa, minkä vuoksi yritysten mainonnasta vastaavat suhtautuvat kriittisesti lehteen ”normaalina” ilmoitusvälineenä. Kannatusilmoittelu on asia erikseen.

Seuraavan päätoimittajan Anne Leppälä-Nilssonin idea oli tuoda lehteen kirja-arvosteluja luottoalalla ilmestyneistä kirjoista. Anne arvosteli Luottolinkkiin useita teoksia. Toisena uutuuksena Anne toi lehteen luottoalan nimitysuutiset. Värit tulivat ensimmäistä kertaa lehteen numero 3/1986, tällöin etu- ja takakanteen. Numero oli samalla Luottomiehet ry:n 25-vuotisjuhlanumero. Merkittävää on, että Annen aikana juttujen hankinta jaettiin toimitusneuvoston jäsenten kesken. Toimitussihteerin tehtäviä hoiti Kari Martiala Turusta käsin.

Alusta asti hallituksen puheenjohtaja tai muu jäsen on ollut lehden toimitusneuvostossa. Tällöin hallituksen ja lehden tekijöiden yhteistyö on turvattu.

Kunniajäsen S.A. Perret soitti yleensä heti lehden ilmestymisen jälkeen päätoimittajalle ja aina löytyi myös kiitoksen sijaa. Jotkut jäsenten kirjoitukset tuntuivat harmittavan Perret’ä, mutta eihän asioista voi aina olla yhtä mieltä.

Seuraavan päätoimittajan Pertti Pennasen aikana ilmoituksia lehteen saatiin hyvin. Ilmoitushankinta oli jo vakiintuneeseen tapaan jaettu toimitusneuvoston jäsenten kesken. Pertillä oli aina yksi mainos ja yksi artikkeli varastossa siltä varalta, että joku luvattu juttu jäisi saamatta. Pertin tekemä haastattelu Kansallis-Osake-Pankin varatoimitusjohtajasta ja yhdistyksemme jäsenestä Simo Kärävästä numerossa 4/1988 on yksi parhaista Luottolinkissä julkaistuista artikkeleista. Uusina asioina lehteen saatiin mediakortti ilmoitushankintaa helpottamaan. Pertti käynnisti uutislinkin, jossa julkaistiin sellaisia luottojuttuja maaseutulehdistä, jot-

Luottolinkin päätoimittajat 1983-2011

numerot

1983	Risto Suviala
1984	Risto Suviala
1985	Risto Suviala
1986	Anne Leppälä-Nilsson
1987	Pertti Pennanen
1988 1-2	Anne Leppälä-Nilsson
1988 3-4	Pertti Pennanen (vs.)
1989	Jari Nuorinko
1990	Jari Nuorinko
1991 1	Jari Nuorinko
1991 2-4	Pertti Nykänen
1992	Pertti Nykänen
1993 1	Pertti Nykänen
1993 2-4	Mikko Kallankari
1994	Mikko Kallankari
1995	Mikko Kallankari
1996	Kai Palmén
1997	Kai Palmén
1998	Margit Ansamaa
1999	Margit Ansamaa
2000 1	Margit Ansamaa
2000 2-4	Petri Willman
2001 1-3	Petri Willman
2001 4	Anne Björk
2002	Anne Björk
2003	Anne Björk
2004	Anne Björk
2005 1	Anne Björk
2005 2-4	Risto Suviala
2006	Risto Suviala
2007 1-2	Risto Suviala
2007 3-4	Sami Vesto
2008	Sami Vesto
2009 1-2	Sami Vesto
2009 3-4	Hanna Maunu
2010	Hanna Maunu
2011	Hanna Maunu

ka eivät ylittäneet valtakunnallisten lehtien uutiskynnystä. Myös säännöllinen puheenjohtajan palsta käynnistyi Mikko Parjanteen ollessa puheenjohtaja. Päätoimittajana Pertti jäi kaipaamaan jäsenistön mielipiteitä ja keskustelua lehden sivuilla. Sama kaipuu on edelleen.

Toimitusneuvosto Tallinnassa 2007. Kuvassa viisi päätoimittajaa ja viisi Vuoden Luottomiestä. Vasemmalta Mikko Kallankari, Hanna Maunu, Risto Suviala, Anne Björk, Jukka Marttila ja Sami Vesto.

Nuorta voimaa

Edellisistä päätoimittajista poiketen seuraava päätoimittaja Jari Nuorinko oli ennen tehtävän vastaanottamista ollut luottoalalla varsin lyhyen ajan, pari vuotta. Uudenlainen lähtökohta lehden vetämisessä oli Linkille hyväksi. Myyntitehtävissä aikaisemmin oleena Jari käytti jutuissaan tuoretta kieltä. Juttuja hän teki ilmaviksi runsaalla kuvituksella. Jari oli ensimmäinen valokuvaava päätoimittaja. Kansikuvan tunnelma Dublinin matkasta vuonna 1988 numerossa 3/1988 on käsin kosketeltava. Kuva on kuitenkin Pertin päätoimittajakaudelta. Jarin linjana oli, että lehti syntyy yhteistyönä. Kullakin toimitusneuvoston jäsenellä oli omat palstat vastuullaan. Aila Oivulan mukaantulo toimitussihteeriksi toimitusneuvostoon toi lehden toimintavarmuutta. Uutena palstana Jarin aikana alkoi ilmestyä kyselytuoli, jossa haastateltiin kerrallaan yhtä yhdistyksemme jäsentä. Jäsenten aktivoinnissa osallistua Linkin tekemiseen kohtasi Jari samoja vaikeuksia kuin muutkin päätoimittajat.

Symbolina työnsä jatkajalle lehden päätoimittajana Jari luovutti seuraajalleen Pertti Nykäselälle sylin mittaisen paksun puukynän. Kynä tulee säilyttää kulloisenkin päätoimittajan työhuoneessa näkyvällä paikalla muistuttamassa ihmisiä kynän mahdollista. Pertti poikkesi siinä suhteessa edeltä-

jistään, että hän ei ollut osallistunut Luottolinkin tekemiseen ennen päätoimittajuuttaan. Hän oli siis samassa asemassa kuin lehden ensimmäinen päätoimittaja. Päätoimittajana Pertti toi lehden liiketaloudellisen näkökulman, joka oli aikaisemmin jäänyt vähemmälle huomiolle.

Kauaskantoinen oli Pertin ratkaisu kun yhdistyksen silloinen puheenjohtaja Timo Mäki ryhtyi pitämään Luottolinkissä jäsenistöä ajan tasalla luottoalan lakiuudistuksista. Timo kommentoi vuodesta toiseen ansiokkaasti luottoalan lakiuudistuksia ja on toinen pitkäaikaisista lehden lähes joka numeroon kirjoittanut yhdistyksemme jäsen.

Timo palveli kirjoituksillaan yhdistyksemme jäsenkuntaa vuodet 1991-2008. Esitän Timolle yhdistyksen puolesta tässä yhteydessä suuret kiitokset. Ilman Timon työtä ei Luottolinkki ansaitsisi sitä arvostusta, mikä lehdellä on.

Pertin jälkeen päätoimittajan saapaisiin hyppäsi Mikko Kallankari. Kansilehti alkoi saada lisää väriä ja etulehdessä oli monivärisiä ilmoituksia muutaman vuoden kadotakseen sitten myöhemmin. Mikon kauden alusta alkaen Linkillä oli toimitusneuvostossa toimitussihteerinä Siru Syrjälä. Sirun jälkeen ei lehdellä ole ollut nimettyä toimitussihteeriiä.

Uutuutena alkoi lehden liitteenä ilmestyä numerosta 2/1995 alkaen

luottoalan yhdistysten kansainvälisen kattojärjestön FECMA:n Newsletter kaksi kertaa vuodessa. Tämä on valitettavasti Luottolinkin harvoja kansainvälisiä osioita. Mikko toi lehteen kevennyksenä mm. harrastejuttusarjan, jossa yhdistyksen jäsenet kertovat omista eriskummallisista harrastuksistaan. Sarjassa on ilmestynyt mm. jutut kullankaivuusta, melonnasta, kuorolaulusta, rottalemmikeistä, rullaluistelusta ja sikareista vain muutamain mainitakseni. Suosittu horoskoopipalsta sai myös alkunsa Mikon kauden lopulla. Mikko on edelleen Luottolinkin toimitusneuvoston aktiivinen jäsen ja vastaa edelleenkin yksin ilmoitushankinnasta eli Linkin suorasta rahoituksesta.

Päätoimittajan kynään tarttui seuraavaksi Kai Palmén. Kaitsun kaudella uudistettiin koko lehden tekemisproseduuri. Seuraavan lehden suunnittelua aikaistettiin alkamaan jo ennen edellisen lehden ilmestymistä. Näin saatiin enemmän ja laadukkaampia juttuja. Taittoon kiinnitettiin huomiota niin, että jutut olisivat kohtuullisen nasevia eikä turhan pitkiä ja vaikealukuisia. Kaitsun aikana lehden teon kustannusten alentamiseksi päätettiin taiton, painamisen ja postituksen uudistamisesta, mikä toteutui konkreettisesti seuraavan päätoimittajan kaudella. Lehden ilmestymisajan kohtia järjipäristettiin.

Koko lehti sai värit

Seuraava päätoimittaja Margit Ansamaa oli ennen päätoimittajuuttaan kirjoittanut muutamia pitkiä juttuja Luottolinkkiin. Margit pienyrittäjänä halusi tuoda lehteen pienyrityksen näkökulmaa suurempien yritysten hallitsemaan yhdistykseemme. Juttuvalikoima laajeni myös varsin aisten luottoalan aiheiden ulkopuolelle; erityisesti kuluttaja-asiat olivat Margitin sydäntä lähellä. Margitin kaudella ilmestyivät Linkin sivuille ensimmäiset värikuvat. Siihen asti värejä oli ollut vain mainoksissa. Lehtemme alkoi näyttää entistä houkuttelevammalta.

Taloudellisessa mielessä tärkein asia oli edellisen päätoimittajan aikana päätetty, mutta Margitin kaudella toteutettu ”kustannusjahti”. Sen seurauksena yhdistys sai esim. alv-palautusta painotöiden osalta takautuvasti yli 50.000 markkaa. Muutenkin kustannukset putosivat huomattavasti alemmaksi kautta linjan. Lehti alkoi toimia ”omillaan”. Todettakoon tässä yhteydessä, että Luottolinkin kohta 30-vuotisesa historiassa ei tietävästi ole kenellekään maksettu kirjoituspalkkiota.

Päätoimittaja vaihtui Petri Willmaniin, jolla oli päätoimittajakokemusta opiskeluvuosiltaan. Petrin oli

helppo jatkaa edellisten päätoimittajien hyväksi koetulla linjalla.

Seuraavan päätoimittajan Anne Björkin ”juttu” on ollut Linkin runsas värikuviutus. Katsokaapa esimerkiksi lehteä numero 4/2002. Siinä on artikkelisivuilla peräti 34 värikuva! Runsaan kuvituksen salaisuutena on paitsi Annen tarmokkuus, niin myös yhdistykselle hankittu digikamera, joka on annettu toimitusneuvoston käyttöön.

Uutuutena Anne toi lehteen uusin jäsenten esittelyn, jossa uusi jäsen on vastannut muutamaa luottoalan kysymykseen.

Annen jälkeen Risto Suviala innostui uudelleen päätoimittajan tehtävästä. Risto avasi Linkissä sarjan Elämänpolku, jossa Luottomiehet ry:ssä vaikuttaneet henkilöt kertovat nykyisistä tehtävistään luottoalan ulkopuolella.

Kaksi viimeisintä päätoimittajaa Sami Vesto ja Hanna Maunu ovat määrätietoisesti noudattaneet Luottolinkin toimittamisen hyväksi koettua linjaa.

Harmaa eminenssi

Kun Luottolinkistä ja sen tekemisestä puhutaan ei voi olla mainitsematta Jukka Marttilaa. Jukka on ollut toimitusneuvostossa yhtäjaksoisesti yli 22 vuotta numerosta 1/1989 alkaen.

Huikkea juttu! Jukka hoiti vuosikaudet lehdelle niin tärkeän oikoluvun. Jatkovasti hän on kirjoittanut Linkkiin sekä nimellä että nimimerkillä.

Painotalon rooli

Luottolinkki ei ilmestyisi jäsenille, ellei yhteistyökumppanina olisi asiansa osaava painotalo. Vuodesta 1998 kumppanina on toiminut KM-Yhtymä Oy:hyn kuuluva Suomen Painotuote. Täällä hoidetaan lehtemme taitto, oikoluku, painatus ja postitus jäsenille. Painotuotteessa työskentelevän taittaja Raimo Elovaaran käsissä Luottolinkki saa visuaalisen ilmeensä. Taittaja rakentaa lehden aukeamittain, sivuittain, asemoi paikalleen kuvat ja määrittää värit. Avainasioita ovat selkeys ja luettavuus. Luottolinkin tekemisen prosessista iloineen ja suruineen on valaiseva artikkeli ”Miten Luottolinkki syntyy?” lehdesä numero 1/2002. Yhdistyksen jäsenistöltä saadun palautteen mukaan Luottolinkki luetaan yleensä samana päivänä kun se ilmestyy. Se kertoo paljon siitä, mitä annettavaa Linkillä on meille kaikille. Lehti on nykyään luettavissa myös yhdistyksemme kotisivuilla osoitteessa www.luottomiehet.fi Sieltä löytyvät kaikki Luottolinkin PDF-muodossa.

Linkin tekeminen on kivaa. Toivotavasti myös sen lukeminen.

WWW-sivut

Luottomiehet ry:llä on ollut omat www-sivut www.luottomiehet.fi tammikuusta 2001 alkaen. Käyttämien ei vaadi rekisteröitymistä eikä salasanoja, kaikilla on vapaa pääsy sivuillemme.

Jäsenyydestä kiinnostuneille sivusto tarjoaa mahdollisuuden tutustua yhdistyksen toimintaan. Myös jäsenhakemuksen täyttäminen ja lähettäminen käy helposti. Keskusteluviestin tarkoituksena on ollut käydä keskustelua netissä luottomiesten ja miksei myös ulkopuolisten kanssa. Keskustelun avauksia yritettiin muutama kymmenen kertaa, mutta kommentteja olisiko tullut vain yksi. Jäsenten passiivisuus tässä asiassa on jäänyt selittämättömäksi. Keskustelupalstaa ei enää otettu www-sivujen uuteen versioon.

Artikkelit-osio sisältää kaikki Luottolinkin numerot vuodesta 1983

alkaen joko digimuodossa tai skannattuna. Suosittelemme.

Tapahtumakalenteri kertoo sekä yhdistyksen omat tapahtumat että halukkaiden palveluntarjoajien koulutustilaisuuksia.

Vuoden 2002 alussa sivustolle otettiin uusina asioina ”tärkeät linkit” -osio, josta löytyy hyödyllisiä linkkejä luottoalaa käsitteleville kotisivuille sekä ”työpaikat” -osio, jossa alamme yritykset voivat veloituksetta ilmoittaa avoimista luottoalan työpaikoista.

Sivuston suunnitteli ja toteutti Mediasuunnittelu Seija Krogus Oy Luottomiehet ry:n työryhmän määrittelyn pohjalta.

Uusi versio

Kymmenen vuotta suunnilleen samoina pysyneet kotisivut uudistettiin visuaalisesti ja osittain myös sisällöl-

lisesti helmikuussa 2010. Uusissa sivuissa on otettu huomioon helpolukuisuus ja navigoitavuus. Uusi ominaisuus on se, että Luottomiehet pystyvät itse muokkaamaan itse sivujen rakennetta.

Uuteen versioon ei aluksi tullut avoimet työpaikat -osiota, mutta yleisön pyynnöstä se palautettiin sivuille kesäkuussa 2011.

Uuden sivuston suunnitteli ja toteutti Agileus Software Oy.

Vastuu tekstisisällön viemisestä kotisivuille on annettu Luottolinkin toimitusneuvostolle, jossa se henkilötasolla oli aiemmin Sami Vestolla ja nykyään Anne Björkillä. Sen sijaan vastuu tekstiaineiston toimitamisesta Annelle on tietolähteellä eli tiedon tuottajalla.

Luottomiehet ry 50-vuotta

Sydämelliset onnittelumme!
Soliditet

Soliditet

Pohjoismaiden johtava luottotieto- ja yritysinformaatiotalo

Maksimoi myynti - minimoi luottoriskit

- henkilöluottotiedot
- yritysluottotiedot
- luotonvalvontapalvelut
- tietokantapäivitykset
- YTJ-tietojen massapäivitykset
- yrityskohderyhmät
- kuluttajakohderyhmät
- asiakasanalyysit

www.soliditet.fi

Supporting
AAA Business
since 1908

Bisnode Finland Oy
Soliditet-liiketoiminta
Kumpulantie 3, 00520 HELSINKI
Puh. (09) 7511 9100
asiakaspalvelu@bisnode.com

Vuoden Luottomies

Idea Vuoden Luottomiehen valintaa saatiin Ruotsista vuonna 1985. Ruotsissa oli vuodesta 1973 alkaen valittu "Årets Kreditman". Tunnustuksen nimi on muutettu myöhemmin muotoon "Stora Kreditpriset".

Luottolinkissä numero 2/1985 oli seuraava ilmoitus "Yhdistyksen hallitus on päättänyt ryhtyä toimiin Vuoden Luottomiehen valitsemiseksi. Henkilön valinta tapahtuu yhteistyössä jäsenkunnan ja hallituksen kesken siten, että kukin jäsen tekee ehdotuksen Vuoden Luottomieheksi ja hallitus suorittaa ehdotusten ja oman tietämyksen pohjalta lopullisen ratkaisun."

Valintaperusteiksi Vuoden Luottomiehelle ilmoitettiin seuraavat vaatimukset, joista valittavan henkilön tulee täyttää yksi:

- henkilö on toiminut tuloksellisesti luottotehtävissä tai
- henkilö on tehnyt luottoalan innovaation tai
- henkilö on tehnyt luottoalaa tunnetuksi elinkeinoelämässä ja viranomaisien keskuudessa.

Hallituksen valinta Vuoden Luottomieheksi on julkistettu joko varsinaisessa syyskokouksessa tai syysseminaarissa.

Vuonna 1997 hallitus ei valinnut Vuoden Luottomiestä, mikä tuntui jäsenkunnasta silloin ja myös jälkeen oudolta.

Luottomiesten säännöt eivät ole esteenä Vuoden Luottomiehen valitsemiselle yhdistyksemme jäsenkunnan ulkopuolelta. Näin on meneteltykin tähän mennessä kerran – vuonna 1998. Tällöin hallitus valitsi Vuoden Luottomieheksi virkamiehen, Konkurssiasiamiehen toimiston päällikön, konkurssiasiamies Eero Lyytikäisen.

Vuonna 2000 päädyttiin jälleen harvinaiseen, mutta sitäkin oikeampaan ratkaisuun. Valinta kohdistui luotonvalvojen ammattikunnalle ja Vuoden Luottomiehen tunnustus myönnettiin ammattikuntaa hyvin edustavalle luotonvalvoja Anita Mäkelälle.

Vuoden Luottomiehet kautta aikojen:

1985	Risto Suviala
1986	Jaakko Pohjanpelto
1987	Seppo Jyrkämä
1988	Pertti Pennanen
1989	Seija Lehtonen
1990	Mikko Parjanne
1991	Thomas Feodoroff
1992	Pekka Tiilikainen
1993	Timo Mäki
1994	Petri Carpén
1995	Reijo Aarnio
1996	Sirkka Vallas
1997	ei valittu
1998	Eero Lyytikäinen
1999	Kari Mäkikärki
2000	Anita Mäkelä
2001	Kimmo Pulkkinen
2002	Leena Veikkola
2003	Anne Björk
2004	Jyrki Lindström
2005	Tom Fagerström
2006	Jukka Marttila
2007	Ulla Heikkilä
2008	Sami Vesto
2009	Kristian Vuorilehto
2010	Mikko Kallankari

1961 2011

Luottomiehet – Kreditmännens r.y.

Jaakko Pohjanpelto

Sirkka Vallas

Eero Lyytikäinen

Vuoden 1985 Luottomiehen puheenvuoro

Auktoriteetti on A ja 0

Yhdistyksen historian ensimmäinen Vuoden Luottomies-diplomi luovutettiin osastopäällikkö Risto Suvialle tunnustukseksi ansiokkaasta työstä luottoalalla. Näin puhui vasta nimitetty Vuoden 1985 Luottomies yhdistyksen syyskokouksessa 21.11.1985.

Minun on mahdotonta kuvitella toimivani luottoalalla osallistumatta Luottomiehet r.y:n toimintaan. Pidän yhdistystä ja sen jäsenkuntaa sellaisena kokemuspankkina, jonka käytöstä on välitöntä hyötyä omassa työssäni.

Luottoalan ammattitaito on teorian soveltamista käytäntöön. Teorioiden hallinnan olet saanut ammattikoulutuksessasi. Näitä valmiuksiasi olet mahdollisesti kehittänyt harjoittamalla jatko-opintoja. Ammattitaitoinen luottohenkilö olet kuitenkin vasta kun pystyt soveltamaan omaksumiasi teorioita käytännössä. Vasta kokemuksia hankkineena pystyt uskottavasti hoitamaan tehtäviäsi. Teoriatietojen ja kokemuksen yhdessä muodostama kokonaisuus tekee päätöksistäsi ja neuvoistasi uskottavia. Vain uskottavalla ammattimiehellä on auktoriteettia ja arvovaltaa niihin neuvottelukumppaneihin, joihin kulloinkin täytyy vaikuttaa. Milloin neuvottelukumppanina on myyntimies, milloin asiakas, milloin joku muu.

Teoriatietojen hankkiminen on itsesi päätettävissä, kokemustietoja voit saada muualtakin kuin omassa työssäsi. Jäsenyys luottomiesten omassa yhdistyksessä on sellainen pankkikortti olemassaolevaan kokemuspankkiin, joka ei maksa juuri mitään, mutta lahjoittaa yli 700 luottomiehen rikkaat kokemukset käyttöösi.

Reskontranhoitajien ammattiylpeyttä voidaan parantaa

Minusta tuntuu, että luotonvalvojien ja reskontranhoitajien ammattiylpeys on varsin heikko. Heidän esimiehensä – luottopäälliköt – sen sijaan ovat varsin ylpeitä ammatistaan. Syitä sii-

hen, miksi asiat ovat näin, ei ole tiedossani. Joskus reskontranhoitajien keskuudessa tapaa tarpeetonta ”heranpeloä”, jolla ei pitäisi olla enää mitään tekemistä nykyaikaisin keinoin johdetussa yrityksessä.

Yhdeksi lääkkeeksi havaitsemaani tautiin tarjoan kannustepalkkausta reskontranhoitajien ja luotonvalvojien palkitsemisessa. Jos luottohenkilön palkkaus perustuu hänen aikaansaamiinsa taloudellisiin tuloksiin, on järjestelmästä samalla hyötyä työnantajalle. Näen kannustepalkkauksen kokeilemiselle erityisiä syitä tällä hetkellä. Pitkään aikaan ei perintämenetelmissä eikä perintävälineissä ole tapahtunut mitään merkittävää kehitystä. Eikä ole näköpiirissäkään. Juuri tämän vuoksi reskontranhoitajien ja luotonvalvojien palkitsemisen riippuvuus aikaansaadusta työn tuloksesta voisi tällä hetkellä viedä perinnän kehitystä eteenpäin.

Kannustepalkkauksen mittareiden tulee olla mahdollisimman selkeitä, yksinkertaisia ja oikeudenmukaisia. Kannusteen suuruuden tulisi olla riittävä, jotta sillä olisi motivoiva vaikutus. Kannustepalkkauksen hyötynä tulee ilman muuta olla sen positiivinen vaikutus yrityksen taloudelliseen tulokseen. Lisäksi sen ohjaava vaikutus täytyy näkyä nopeasti.

Luotonvalvonnan luonteen huomioiden pidän työryhmäkohtaista kannustetta parempana ratkaisuna kuin henkilökohtaista kannustetta. Lisäksi työryhmän esimiehen tulisi päästä osalliseksi kannusteesta. Kannuste voitaisiin jakaa ryhmän jäsenille joko tasan pääluvun mukaan tai palkkojen suhteessa.

Odottelusta itsesääntelyyn

Aika ajoin nouse yleisen keskustelun kohteeksi kysymys perintätöiminnan sääntelemisestä. Viimeksi lokakuussa 1985 oikeusministeriön kansliapäällikkö Raimo Pekkanen puuttui asiaan esitelmöidessään Oy Credit Ab:n juhlaseminaarissa. Pekkanen totesi: ”Toistaiseksi ei ole ryhdytty konkreettisiin lainsäädäntötoimiin, ja toivottavaa olisikin, että perintäala voisi itsesääntelyn kautta saada aikaan sen, että kaikki alan yrittäjät noudattaisivat hyvää perintätapaa.” Ja Pekkanen päätti esitelmänsä:

Risto Suviala

”Tässä, kuten monessa muussakin yhteydessä, on pidettävä tavoitteena sitä, että tarpeelliset normit luodaan vapaaehtoisesti elinkeinoelämän itsensä piirissä, jolloin valtiovallan ei ole välttämätöntä puuttua asioiden kulkuun.”

Kun on kuullut oikeusministeriön korkeimman virkamiehen antavan näin selvän sanoman, ei johdopäätöksen tekemisessä voi olla epäselvyyttä. Se että perintätöiminnassa ei ole voitu osoittaa epäkohtia, ei estä elinkeinoelämää ryhtymästä hyvää perintätapaa koskevien ohjeiden laatimiseen. Päinvastoin. Nyt kun harjoitetussa perintätavassa ei ole moitteen sijaa, on juuri oikea aika laatia tapanormit.

Jos jääme asian kanssa odottamaan, on olemassa suuri vaara, että valtiovalta ryhtyy konkreettisiin lainsäädäntötoimiin eli perustaa työryhmän tai komitean asiaa selvittämään. Tällöin elinkeinoelämän vaikuttaminen rajoittuisi komitean jäsenyyteen ja luottomiesten vaikutusmahdollisuudet supistuisivat lausunnonantajan vähäiseen olematto- muuteen.

Toisin sanoen, luottoalan pitäisi pystyä vaikuttamaan asioiden kul-

kuun siten, että valtiovalta ei ryhdy mihinkään lainvalmistelutoimiin. Luottoalan yhdessä muun elinkeinoelämän kanssa tulee nähdäkseni ryhtyä aktiivisesti ja viipymättä luomaan hyvää perimistapaa koskevia ohjeita, jolloin - toistaakseni kanslia-päällikkö Pekkasen sanat - ”valtiovalta ei ole välttämätöntä puuttua asioiden kulkuun”.

Ruotsissa vuodesta 1974 voimassa ollut Inkassolag ja sen periaatteet sopikoot ruotsalaisille. Suomalaisessa perintäkäytännössä tuntuisi varsin oudolta sellainen tulkinta, jonka Ruotsin perimislakia valvova ”Datainspektionen” on tehnyt. Ruotsin perimislain mukaan maksuvaatimus velalliselle täytyy esittää kirjallisesti. Valvova viranomaisena on tulkinut tätä siten, että puhelimitse esitetty maksuvaatimus on kielletty, sen sijaan puhelimesta esitetty maksuhuomautus on sallittu. Maksuvaatimuksen ja maksuhuomautuksen ero piilee siinä, että maksuhuomautus ei

saa sisältää mitään uhkausta maksuajan loppumisesta. Huomautuksen yhteydessä saa todeta ainoastaan, että lasku on erääntynyt.

Tiedossani on, että Suomen Perimistoimistojen Liitto on määritellyt hyvän perimistavan, joka huolehtii sekä perimistoimiston ja päämiehen että velallisen oikeuksista ja velvollisuuksista. Sen sijaan tiedossani ei ole, kuinka tätä ns. yhdeksän kohdan ohjelmaa on noudatettu. Kun hyvän perimistavan ohjeita uudelleen ryhdytään miettimään, tulisi mielestäni tätä työtä tehdessä ottaa huomioon perimistoimistojen perinnän lisäksi myös yritysten oma perintä, joka kuitenkin muodostaa perinnän keskeisimmän osan.

Kysynnän ja tarjonnan kohtaustapa

Lopuksi haluan heittää ehkä joidenkin mielestä vallattoman ajatuksen yhdistyksemme toiminnan laajenta-

miseksi. Kun yhdistyksemme jäsenkunta on niinkin laaja kuin se on, voisi se toimia muiden tehtävien lisäksi luottoalan työnvälitystoimistona, jonne paikanvaihtoa haluavat yhdistyksen jäsenet voisivat luottamuksellisesti ilmoittautua ja josta uutta luottohenkilöä hakevat yritykset voisivat tiedustella hakijoita. Palvelu olisi maksutonta sekä jäsenille että yrityksille.

Työnvälityslain mukaan työnvälitystoiminta on luvanvaraista toimintaa. Lain toisen pykälän mukaan yhdistykselle voidaan myöntää toimilupa välittää työtä tai työntekijöitä, milloin yhdistyksellä katsotaan olevan erityiset työhönsijoitusmahdollisuudet määrättyllä alalla. Ennen kuin tällaisiin operaatioihin ryhdytään, tulisi yhdistyksen sääntöihin tehdä työnvälitystä koskeva lisäys.

Artikkeli on julkaistu Luottolinkissä 1/1986

SUOMEN PAINOTUOTE

www.painotuote.fi

tarrat | lehtiöt | folderit
esitteet | julisteet | kirjekuoret
käyntikortit | asiakaslehdet
vuosikertomukset

Suomen Painotuote tarjoaa luotettavia,
kustannustehokkaita ja kokonaisvaltaisia
graafisen alan palveluja.

Joensuu

Suomen Painotuote
Pankakoskentie 8, 80130 Joensuu
Puh. 020 7797 200
Faksi 013 6100 197

Vantaa

Suomen Painotuote
Äyritie 8, 01510 Vantaa
Puh. 020 7797 200
Faksi 09 755 4360

Soitettaessa 0207 alkuseen numeroon puhelumaksu on 8,28 snt + kiinteästä verkosta 7 snt/min
tai matkapuhelinverkosta 8,28 snt + 17 snt/min.

Luottoalan vaiheet

1950-luku

Luoton historia osoittaa, että luoton myöntämisellä on ollut kautta aikojen keskeinen markkinointia ja myyntiä piristävä vaikutus. Luoton myöntämisen avulla ostajiksi on saatu nekin yrityksen tuottamien hyödykkeiden tarvitsijat, jotka ostohetkellä eivät olisi voineet ostaa hyödykettä käteisvaroillaan.

Massatuotanto ei olisi mahdollista ilman laajoja markkinoita, suurta ostavaa yleisöä. Yleisen varallisuuden ja maksuvalmiuden taso eivät kuitenkaan aikaisemmin antaneet mahdollisuutta laajamittaiseen kestokulutushyödykkeiden käteiskauppaan.

Osamaksuluotto levisi nopeasti laajaksi kestokulutushyödykkeiden kaupankäyntitavaksi sen jälkeen kun sotien perua oleva säännöstelytalous purkaantui. Yksityisautojen yleistymisen tapahtui pitkälti osamaksukaupan varassa.

Toisen maailmansodan jälkeen pankit ryhtyivät laajamittaisesti rahoittamaan kulutusta suoraan kuluttajille annetuilla luotoilla. 1950-luvulla pankit tarkistivat kulutusluottojen vakuuskäytäntöä siten, että säännölliset tulot katsottiin riittäväksi vakuudeksi luotolle.

Kappa-Keskus (vuodesta 1969 alkaen Pukeva) Helsingin Kaisaniemenkadulla myi ensimmäisenä Suomessa vaatteita vähittäismaksulla jo vuodesta 1933 alkaen. Vähittäismaksu oli osamaksun virallinen nimi vuoteen 1966 asti.

Velkakauppaan perustamisestaan 1900-luvun alusta alkaen kielteisesti suhtautunut osuuskauppaliike muutti kantaansa luottokauppaan. Ensimmäisenä osuuskauppana osamaksun hyväksyi 1950-luvun puolivälissä pellervolainen osuuskauppa eli SOK. Kesko alkoi kehittää 1950-luvulla pääkonttorin luotto-osastoa.

Kulutusluottojen yleistymisen toi alalle myös uusia instituutioita. Osamaksukaupan yleistymisen synnytti rahoitusyhtiöitä, jotka rahoittivat tai ostivat kauppiaiden osamaksusopimuksia. Eräiden kestokulutushyödykkeiden ja toisaalta yritystoiminnan tarvitsemien pääomahyödykkeiden kaupassa yleistyi vuokraaminen (leasing) ostamisen sijasta.

Myös tililuotot olivat saaneet jalansijaa luottokaupassa. Stockmann oli 1950-luvun lopulla julkaissut rajoitetun määrän ns. tiliostokortteja – kartonkisia kortteja numeroineen, asiakkaan nimineen ja allekirjoituksineen. Nämä olivat tulevien luottokorttien edelläkävijöitä.

Luottokorttien yleistymisen merkitsi kulutusluottojen kasvua. Luottokorttitoiminnan Suomessa aloittivat öljy-yhtiöt 1950-luvun lopulla. Kuten öljy-yhtiöt rahoitusta hoitivat asianomaiset tavarantoimittajat itse kunnes vuonna 1959 liikepankit Kansallis-Osake-Pankki, Pohjoismaiden Yhdyspankki ja Helsingin Osakepankki perustivat nopeassa tahdissa omat rahoitusyhtiönsä Osaluotto Oy:n (KOP), Osamaksu Oy:n (PYP) ja Asiakasluotto Oy -Kundkredit Ab:n (HOP).

Suomessa oli kaksi merkittävää luottotietotoimistoa: Tampereella vuonna 1906 toimintansa aloittanut alun perin ruotsinkielisen pääoman piirissä syntynyt Suomen Luotonantajyhdistys ja Helsingissä vuonna 1912 toimintansa aloittanut suomenkielisen pääomapiirin perustama Luottotieto ry (alkuaan Liike-
miesten Tiedonantoyhdistys).

Yhdistysten rinnalla luottotietotalalla toimivat Pohjoismaiden Yhdyspankin ja Kansallis-Osake-Pankin luottotieto-osastot. Helsingin Osakepankki harjoitti myös luottotietotoimintaa, mutta kahta suuropankkia huomattavasti pienemmässä mittakaavassa. Muissa pankeissa toiminta oli täysin sivutoimista.

Vuosikymmenen lopulta alkaen myös perintäala oli kasvussa. Luottotietotoimintaa harjoittavan Suomen Luotonantajyhdistyksen perintätoiminnasta vastasi sen tytäryhtiö Oy Credit Ab. Kilpailijan Luottotieto ry:n perimisyksikkö Oy Luottotieto oli lakkautettu vuonna 1958, mutta sen tehtäviä jatkoi erilisessä omistuksessa ollut Asianajotoimisto Ant-Wuorinen, Kauppi & Juote.

Uutta luottoalan lainsäädäntöä

Laki asianajajista tuli voimaan 1.7.1959. Lain mukaan asianajaja on se, joka on maan yleisen asianajajayhdistyksen jäsenenä merkitty asianajajaluetteloon.

Luottomiehet – Kreditmännen r.y.

Luottoalan vaiheet

1960-luku

Poliittisesti kuohuva 1960-luku oli tapahtumarikas myös luottoalalla. Luottokauppa kasvoi vauhdilla ja alalle syntyi merkittäviä uusia toimijoita.

Tämän vuosikymmenen alusta alkaen monet yhtiöt lähtivät organisoimaan luotonvalvontaansa ja palkkasivat luotonvalvojia tai luottotarkastajia, joiksi osaa nimitettiin.

Alkuvuodesta 1960 liikepankit ja molemmat luottotietotoimistot – Suomen Luotonantajayhdistys ja Luottotieto ry. neuvottelivat osamaksukauppaan keskittyvän luottotietotoimiston perustamisesta. Liikepankkeja toimiston perustamiseen ajoi pankkien rahoitusyhtiöiden tarve saada 1950-luvulla kasvuun lähtenyt osamaksukauppa varmemmalle pohjalle. Erinäisten käänteiden jälkeen lopullinen ratkaisu saatiin aikaan Suomen Pankkiyhdistyksen avulla. Pankkiyhdistyksen toimitusjohtaja Raimo Ilaskiven johdolla käytyjen neuvottelujen tuloksena syntyi lokakuussa 1961 yksimielinen päätös osamaksukauppaan keskittyvän luottotietotoimiston perustamisesta. Yhtiön nimeksi tuli Luottokontrolli Oy. Raimo Ilaskivi oli pitkään Luottomiehet ry:n jäsen. Luottokontrollin nimi vaihtui vuoden 1988 lopulla Suomen Asiakastieto Oy:ksi ja yhtiön palveluvalikoima laajeni vuosien kuluessa nykyisiin mittoihinsa.

Lokakuussa 1961 yhdeksän päivää ennen Luottokontrollin perustamista pitkälle sama kantajoukko perusti oman yhdistyksemme Luottomiehet-Kreditmännens r.y:n, mikä on tämän julkaisun pääroolissa.

Kaikki tietävät mikä on henkilötunnus. Ensimmäinen henkilön yksikäsitteinen tunnus oli työeläkekortin numero ja sen antoi vuosina 1962–1970 Eläketurvakeskus. Myöhemmin, vuosina 1964–1970 Kansaneläkelaitos ryhtyi jakamaan omia sosiaaliturvatunnukseksi (sotu) kutsuttuja tunnuksia, joiden tiedot perustuivat väestörekisteritietoihin. Vuoden 1971 alusta, kun Väestörekisterikeskus otti käyttöön digitaalisen väestörekisterin, työeläkekor-

tin numerosta ja sotusta luovuttiin. Henkilön yksilöivän tunnuksen nimeksi tuli henkilötunnus (hetu).

Vuoden 1963 alusta Suomen markka uudistettiin siten, että siihen saakka käytössä olleen rahan 100 markkaa vastasi uutta yhtä markkaa ja siihenastinen markka yhtä penniä. Summista siis yksinkertaistettuna pudotettiin kaksi nollaa pois. Tarvitessa vanhaa markan aikaista rahaa kutsuttiin ”vanhaksi markaksi” (lyhenne vmk) ja uutta ”nykymarkaksi” (nmk).

Perintätoimiala oli kasvussa 1950-1960 -luvun vaihteesta alkaen. Turussa varatuomari Yrjö Lehtonen perusti vuonna 1966 yrityksen nimeä Contant, likeyritysten maksutieto- ja perimispalvelu, Lehtonen & Stenberg kommandiittiyhtiö. Elinkeinoinnituksen mukaisesti yhtiö harjoitti likeyritysten keskeistä tiedoitustoimintaa maksunsa laiminlyöneistä asiakkaista ja perimistöimintaa. Pankki- ja pääomasi-joittajaomistusten kautta Contant on tänään norjalaisen Lindorff-konsernin nykyinen Suomen Lindorff. Yrjö Lehtonen eriytti luottotietotoiminnan vuonna 1973 omaksi yhtiökseen Maksutieto Oy:ksi, joka ryhtyi ensimmäisenä Suomessa systemaattisesti keräämään yritysten maksuhäiriötietoja.

Eräät helsinkiläiset yritykset perustivat perintäosastoistaan vuonna 1968 Tietoperintä Oy:n. Tämäkin yhtiö harjoitti perintä- ja luottotietotoimintaa, josta jälkimmäisestä vähitellen luovuttiin. Tietoperintä hankki tiettävästi ensimmäisenä perimistöimistona käyttöönsä ATK-järjestelmän vuonna 1978. KOP:n ja SYP:n fuusion jälkiseurauksena 1990-luvulla Tietoperintä Oy:n toiminta päättyi sen myytyä liiketoimintansa Intrum Justitiale.

Nykymuotoinen yritystutkimus tuli Suomeen 1960-luvun alussa Suomen Pankin pyrkiessä saamaan pienille ja keskiuurille yrityksille rahoitusta Maailmanpankilta. Yritystutkimus levisi nopeasti myös

pankkeihin ja muihin rahoituspää-
töksiä tekeviin laitoksiin. Pankkien yhteistä yritystutkimukseen erikoistunutta Teollistamisrahastoa pidettiin alan ammattilaisten piirissä erittäin haluttuna työpaikkana.

Luottokunta syntyi vuonna 1965, kun Helsingin Aleksanterinkadun kauppiaat ja pankit halusivat tehdä maksamisesta sujuvampaa. Yhteiselle maksuvälineelle ja maksujen keskitetylle käsittelylle oli olemassa selvä tarve. Näin sai alkunsa Luottokunnan ensimmäinen tuote OK-kortti (ostokortti-köpkort). Luottokunta tunnetaan nykyään Business Eurocard -korteistaan, Lounaseteleistään, Visa-korteistaan ja Virikeseteleistään.

Vuoden 1964 alusta pankkien luottotieto-osastot ryhtyivät rajoittamaan luottotietotoimintaansa sekä perimään tiedoista maksua. Vuoden 1964 jälkeen pankit antoivat luottotietoja enää vain kirjallisen sopimuksen tehneille asiakkailleen. Poikkeuksen muodostivat ulkomaiset luottotiedot, joiden välittämisessä pankeilla oli laajan kirjeenvaihtajapankkiverkostonsa johdosta edelleen vahva asema.

1960-luvulla Suomessa kehitetty palkka pankkiin –järjestelmä lisäsi merkittävästi pankkien varainkeruuta ja samalla luotonantomahdollisuuksia. Jokaisen palkansaajan tuli avata pankkitili. Siihen asti palkka oli maksettu pussissa käteisenä ja pussi vietiin pankkiin tai sitten ei.

Makuvälineenä shekki eli kulta-aikaansa Suomessa 1960-luvun lopulla ja 1970-luvun alussa. Lukuisat yritykset maksoivat laskunsa shekillä ja saivat siten lisää maksuaikaa kun shekin vastaanottanut myyjäyritys viivytteli shekin esittämisessä pankin maksettavaksi. Shekki perustuu edelleen voimassaolevaan vuonna 1932 voimaantulleeseen shekkilakiin.

1970-luku

Asiakkaiden esimerkinomaisen perintärutiini 1960-luvun lopussa:

1. vaihe

Tiliotteet saapuvat reskontraan.

2. vaihe

Reskontra erottaa perinnästä niiden asiakkaiden tiliotteet, jotka lykkäyksen tai muun syyn takia eivät kuulu asiakkaisiin, joille lähetetään perintäkirje.

3. vaihe

Reskontra jakaa tiliotteet kolmeen luokkaan (A, B, C). A- ja B-luokassa olevat tiliotteet reskontra lähettää suoraan asiakkaille. C-luokassa olevat tiliotteet reskontra toimittaa konttoripäällikölle.

4. vaihe

Konttoripäällikkö käsittelee saamansa C-luokassa olevat tiliotteet ja määrittää perintäluokan. Menettely jatkuu kuten kohdassa 3.

Uutta luottoalan lainsäädäntöä

Vientitakuulaki tuli voimaan 1.1.1963. Lain mukaan teollisuustuotteiden viennin yhteydessä syntyvän tappionvaaran varalta voidaan myöntää valtion vientitakuu.

Laki osamaksukaupasta tuli voimaan 1.6.1966. Lailla kumottiin vuonna 1933 vähittäismaksukaupasta annettu laki. Osamaksukaupalla tarkoitetaan sellaista irtaimen esineen kauppaa, jossa hinta suoritetaan maksuerissä, joista yksi tai useampi erääntyy sen jälkeen, kun esine on luovutettu ostajalle. Lisäksi myyjä on pidättänyt itselleen joko oikeuden esineen takaisin ottamiseen, jos ostaja laiminlyö hänelle sopimukselta johtuvan velvollisuuden täyttämisen, taikka omistusoikeuden esineeseen siihen asti, kun joko koko hinta tai ainakin määrätty osa niistäkin maksueristä, jotka erääntyvät esineen luovuttamisen jälkeen, on suoritettu.

1970-lukua voidaan hyvästä syystä pitää tietosuojakeskustelun käynnistymisen vuosikymmenenä. Poliitikkojen piirissä nousi pyrkimys luottotietojen käytön rajoittamiseen. Helsingin Sanomat julkaisi maaliskuussa 1970 kaksiosaisen kirjoitusarjan, jossa vaadittiin luottotietotoimistojen kansallistamista ulkomaisen invaasion estämiseksi. Ruotsissa nimittäin oli 1960-luvun lopulla kolme luottotietotoimistoa siirtynyt amerikkalaisen Dun & Bradstreetin omistukseen. Lakivalmistelu, vaikka se ei johtaisikaan kansallistamiseen, nähtiin luottotietotalalla asiana, joka tulisi keskeyttää ennen kuin se alkaisikaan.

Pohjoismaiden Neuvoston kokouksessa vuonna 1971 Ruotsi esitti yhtenä luottotietotalaa koskevana vaihtoehtona toiminnan valtiollistamista kaikissa Pohjoismaissa. Suomessa asetettiin samana vuonna erityinen tietosuojatoimikunta. Seuraavaksi asetettiin vuonna 1972 tietojärjestelmäkomitea, jonka puheenjohtajaksi nimettiin oikeustieteen tohtori ja presidentti Urho Kekkosen kansliapäällikkö Antero Jyräki. Komiteassa oli luottotietotoimintaa käsittelevä jaosto, johon Luottomiehet ry:stä kuuluivat KOP:n johtokunnan jäsen Simo Kärävä ja Oy Stockmann Ab:n apulaisjohtaja S.A. Perret.

Tietojärjestelmäkomitean työkentely ajautui kriisiin joulukuussa 1974. Kalevi Sorsan hallitus lakkautti komitean. Luottotietolain valmistelemista jatkettiin virkamiestyönä. Lainsäädäntöneuvos Matti Savolaisen nimissä vuonna 1975 valmistunut luottotietolakiehdotus oli lopulta varsin maltillinen. Lakiehdotus ei kuitenkaan johtanut toimenpiteisiin ja asia haudattiin toistaiseksi.

Luottovakuutustoiminta alkoi Suomessa 1970-luvun alkupuolella kun Vakuutusosakeyhtiö Pohjola vakuutti Suomen Paperitehtaitten Yhdistyksen, Finnpapin ja muiden metsäteollisuusyritysten omistamien vientiyhdistysten saamia. Teollisuusvakuutus aloitti luottovakuutustoiminnan 10 vuotta myöhemmin.

Kauppaliikkeiden saatavat olivat 1970-luvulla nousseet jo niin suuriksi, että niiden oli ruvettava kiinnittämään vakavaa huomiota asiakkaidensa maksutapoihin. 1970-luvun kuluessa eräät kauppaliikkeet pitivät yllä epävirallisia ns. maksutapa-piirejä, joissa kuukausittain vaihdettiin tietoja tärkeimpien asiakkaiden maksutavoista.

Vuosikymmenen loppupuolella luottotietojen ja perinnän pitkään jatkunut symbioottinen suhde Suomessa alkoi murentua. Suomen Luotonantajayhdistyksen omistama perimistöimisto Oy Credit Ab myytiin vuonna 1977 ruotsalaiselle Jönköpings Juridiska Byrälle. Samoihin aikoihin varatuomari Veikko Kauppi osti Luottokontrollin omistuksessa olleen perimistöimisto Luottorekisteri Oy:n. Turkulainen varatuomari Yrjö Lehtosen omistama luottotietotoimisto Maksutieto Oy ja sen rinnalla toiminut perimistöimisto Contant Oy puolestaan jatkoivat kahden toimialan yhteistyötä.

Creditistä on vuosikymmenten aikana kehittynyt omistaja- ja nimenmuutosten kautta Intrum Justitia –konsernin nykyinen Suomen Intrum Justitia.

Elinkeinoelämälle yleisenä haittana todettiin olevan monien julkisten laitosten tapa vähentää käteisalennus yliaikaisesta maksusta ja toisaalta jättää maksamatta viivästyskorko myöhästyneenä maksetuista laskuista.

1970-luvun talouselämälle ja elämälle yleensäkin löi leimansa kaksi öljykriisiä. Kriisissä öljyn saatavuuden suuri väheneminen tai hinnannousu aiheuttaa taloudessa taantumaa. Ensimmäinen vuoden 1973 öljykriisi johtui siitä, että OPEC päätti vähentää huomattavasti öljyn tuotantoa. Toisen vuoden 1979 öljykriisin syynä oli Iranin vallankumous. Ensimmäisen öljykriisin positiivisena seurauksena voidaan pitää sitä, että Britannia ja Norja aloittivat laajat öljyn etsinnät Pohjanmerellä. Toisen kriisin seurauksena maakaasun ja hiilen tuotanto ja käyttö lisääntyi ja uusia ydinvoimaloita rakennettiin paljon.

Luottoalan vaiheet

1970-luku

Uutta luottoalan lainsäädäntöä

Autokiinnityslaki tuli voimaan 1.1.1973. Lailla kumottiin kiinnityksestä linja-autoon annettu laki. Uuden lain nojalla voidaan kiinnittää rahamääräisen kirjallisen sitoumuksen täyttämisen vakuudeksi autorekisterikeskuksen pitämään rekisteriin merkitty:

- 1) kuorma-auto ja linja-auto
- 2) kuorma-autoon kytkettäväksi hyväksytty perävaunu sekä
- 3) erikoisauto, traktori, moottorityökone ja moottorikäyttöinen laite.

Kirjanpitolaki tuli voimaan 1.1.1974. Lailla kumottiin vuonna 1945 annettu kirjanpitolaki. Lakia laadittaessa pidettiin tärkeänä, että ulkopuolinen tarkastelija on perillä niistä periaatteista, joita kirjanpidossa sovelletaan. Johtavaksi periaatteeksi omaksuttiin professori Martti Saarion suoriteperusteinen, meno tulon kohdalle – teorian mukainen tilinpäätös.

Vahingonkorvauslaki tuli voimaan 1.9.1974. Siihen asti yleiset vahingonkorvausoikeutta koskevat säännökset sisältyivät rikoslain 9 lukuun. Vahingonkorvauslaki sääntelee pääasiassa sopimussuhteiden ulkopuolella syntyvää korvausvelvollisuutta.

Kouvolan hovioikeus aloitti toimintansa 1.5.1978 ja **Rovaniemen hovioikeus** vuotta myöhemmin 1.5.1979. Tämän jälkeen Suomessa on yhteensä kuusi hovioikeutta. Vanhat hovioikeudet olivat ruuhkautuneet ja käsittely oli yksinomaan kirjallista. Uusien hovioikeuksien perustamisen jälkeen kaikissa hovioikeuksissa oli mahdollista ottaa käyttöön suulliset istunnot.

Kuluttajansuojalaki tuli voimaan 1.9.1978. Lain säännökset olivat todellisia uutuuksia. Muissa pohjoismaissa ei ollut vielä vastaavaa, yhtenäistä lakia kuluttajan oikeuksista kulutushyödykkeen kaupassa. Eräät uudet säännökset poikkeavat sisäl-

löltään jyrkästi aikaisemmin noudatetuista oikeusperiaatteista. Uudeksi kuluttajansuojaviranomaiseksi perustettiin kuluttaja-asiamiehen virka.

Kaupparekisterilaki tuli voimaan 1.3.1979. Kaupparekisteriin merkitään kaikki elinkeinotoimintaa harjoittavat yhtiöt, yhteisöt ja luonnolliset henkilöt. Rekisteriä pitää Patentti- ja rekisterihallitus.

Toiminimilaki tuli voimaan myös 1.3.1979. Toiminimellä tarkoitetaan nimeä, jota elinkeinonharjoittaja käyttää toiminnassaan. Yksinoikeus toiminimeen saadaan rekisteröimällä nimi kaupparekisteriin tai vakiinnuttamalla toiminimi.

Olin matkalla 1970-luvulla silloiseen kotikaupunkiini Saloon ja pysähdyin Hiidenvedellä. Presidentti Urho Kekkonen auto oli sammunut huoltoasemalle ja autonkuljettaja tuli kysymään, olisiko mahdollista päästä kyydissä Lahnajärvelle. Tämä sopi minulle oikein hyvin ja matkalla tuli juteltua yhtä ja toista. Presidentti kysyi muun muassa millä alalla nuori mies toimii. Vastasin vähän ympäröivästä, että toimin luottoalalla. Tähän presidentti totesi terävästi: ”Riskejä sisältävä elämä on rikkainta elämää.” Seuraavalla viikolla tuli upea lahjakori työpaikalle Etelärantaan.

Pertti Pennanen

Syksyllä 1970 tiedustelin esimieheittäni osastopäällikkö Kalevi Tikalta voisinko liittyä Luottomiesten jäseneksi. Pettymyksekseni hän ei ollut samaa mieltä. Luotto-alan kokemukseni oli liian vähäinen. Luultavimmin Tikan käsitys allekirjoittaneesta ei ollut riittävä, olinhan vasta puolisen vuotta laatinut luottotietoraportteja KOP:ssä hänen osastollaan.

Varsinaisesti luottoala kohdallani oli alkanut syyskuussa 1967 saman pankin Kaivopuiston konttorin vek-

seli- ja lainaosaston ainoana virkailijana. Siihen aikaan ei ollut pankkitoimihenkilöitä vaan virkailijoita.

Luvan kysyminen oli välttämätöntä, koska yhdistykseen liittymiseen tarvittiin kahden jäsenen suositus. Myöhemmin vuosina tästä käytännöstä luovuttiin, olin pyrkinytkin vaikuttamaan asiaan.

Tammikuussa 1971 sain maistaa onnen murusen, pääsin Luottomiesten jäseneksi, mikä teki nuorukaisen itsetunnolle hyvää. Yhdistyksessä oli muistaakseni satakunta jäsentä, pankkien KOP:n, SYP:n ja HOP:n luottotieto-osastoilta, Suomen Luotonantajainyhdistyksestä ja Luottotietoryöstä sekä Luottokontrollista. Runsaasti oli yritysmaailmassa taraluotto- ja perintätehtävissä toimivia henkilöitä. Varsinaisia perimistöimistöjä ei tainnut juuri olla, Creditin muistan kyllä ja myöhemmin Intrumin ”pakkaspaukkuineen”.

Yhdistyksen kokoukset olivat mukavia ja niitä oli mm. Helsinki Hotellin tiloissa työnantajan maksaessa illalliskustannukset. Fenniaankin mentiin jatkoille, omaan piikkiin. Tosin virvokkeiden tarjoajiakin onneksi oli. Luottotietotutkijan palkalla ei muuten olisi paljon riemuinnut tai remunnut. Tanssimistakin saatettiin harrastaa.

Yhtä hauskaa kuin juhliminen ja avartavampaa oli esitelmien seuraaminen. Myös vanhempien ja työelämässä hyvin kokeneiden kollegojen tapaaminen ja heidän keskustelujensa seuraaminen oli opettavaista. Eikä pelkästään omaa ammattia silmällä pitäen vaan elämää varten yleensä.

Luotto- ja perintä-alan palveluntuottajia oli hyvin vähän, joten yhdistyksen merkitys kouluttajana oli ainakin omalta kohdaltani tärkeä. Luottolinkki-lehteä ei vielä ollut.

Voidaan ajatella, että seminaaris-istuminen on yksitoikkoista, mutta tämä ei pitänyt paikkaansa. Kerran eräs vesiselvä esitelmäsihtäjä putoi suoraan vartaloin metrin korkeudelta lavalta, puisteli mekkonsa ja jatkoi luentoaan. Eräällä toisella seminaarissa häikämyrkytys oli lähellä. Edessäni istui varttuneempi daami savuketta poltellen. Eihän

1980-luku

se haitannut, mutta kun savuke paloi loppuun, uusi syttyi saman tien. Kolmessa vartissa taisi topallinen mennä ja käry oli kaamea.

Sosiaaliseen elämään kuului alkoholi ja myönnän jonkun Luottomiesten kokouksen jatkojen jälkeen saapuneeni aamulla töihin hyvillä mielin vaikka vähällä hapella. Synnintunto tihkui esiin päivän mittaan. Mutta ei sitä kauan murehdittu. Arvostetut liikemiehetkin viettivät pitkiä lounaitaan eikä niistä tehty sensaatioita. Maan tapa 1970 luvun alussa oli sellainen.

Sodan kokeneet ihmiset olivat vielä vahvasti työelämässä ja julkinen kaikenlaisista asioista nipottaminen oli vähäistä. Nykyäänhän tuskin saa aivastaa, ilman että joutuu lehden tai netin palstoille nälvittäväksi.

Mutta joku tolkkua asioiden hoitamisessa piti silti olla. Eräs tuntemani nuori yhdistyksen jäsen pääsi luottopäälliköksi ja ajautui holtittomuuteen. Parkkisakkojen takia työsuhteauto vaihdettiin mopediin. Lopulta luottopäällikkö alkoi uhkapeliharrastuksensa johdosta esiintyä Kauppalehden protestilistalla asiakkaitensa kanssa. Kun uskottavuus meni, katosi työpaikkakin.

Verkostoitumis-sanaa ei käytetty, mutta yhdistyksen merkitys oli erittäin suuri. Sen piirissä opin tuntemaan eri-ikäisiä henkilöitä, eri yrityksissä ja ammateissa, mikä oli paitsi mielenkiintoista myös kasvattavaa.

Työelämässä viihtymiseeni ja niin sanotusti menestymiseeni on Luottomiehet ry:llä oma tärkeä merkityksensä. Kiitokset teille, kollegani.

Jukka Marttila

Ulkomainen lainapääoma vapautettiin elokuussa 1987, jolloin pienet sisämarkkinayritykset ryhtyivät hankkimaan valuuttaluottoja ulkomailta. Suomen Pankki yritti hillitä rahan määrän kasvua pitämällä korot ylhäällä. Suomen korkotaso oli tuolloin toistakymmentä prosenttia, mutta Saksasta sai lainaa 5-6 prosentin korolla. Pk-yritykset eivät olleet tottuneet valuuttariskeihin ja ne luottivat keskuspankin vakuutuksiin markan arvon vakaudesta.

Tietosuojalainsäädännön tultua vuonna 1988 voimaan, jouduttiin henkilöluottorekisteristä poistamaan sinne tuolloin talletettuina olleet tiedot rekisteröityjen saamista kulutusluotoista (ns. positiiviset luottotiedot).

Uutta luottoalan lainsäädäntöä

Osakeyhtiölaki tuli voimaan 1.1.1980. Edellinen osakeyhtiölaki oli vuodelta 1895. Uusi laki perustuu pohjoismaiseen käytäntöön ja yhteistyöhön. Eräänä päätavoitteena oli osakeyhtiöitä koskevien julkisten tietojen lisääminen. Uuden lain mukaan myös yhdenmiehenyhtiöt tulivat sallituiksi.

Korkolaki astui voimaan 1.1.1983. Perusviivästyskoroksi säädettiin kiinteä 16 prosenttia. Sitä ennen viivästyskorko oli kuusi prosenttia, jos eräpäivästä oli sovittu ja muutoin viisi prosenttia yleensä haasteen tiedoksiantopäivästä lukien. Nykyiseen vaihtuvaan viivästyskorkoon siirryttiin 1.5.1995.

Yrityskiinnityslaki tuli voimaan 1.1.1986. Yrityskiinnityksestä tuli kumottua irtaimistokiinnitystä tärkeämpi vakuusmuoto. Uusi laki laajensi yritysten mahdollisuutta käyttää irtainta omaisuutta luoton vakuutena. Yrityskiinnityksellä on konkurssissa parempi etuoikeus kuin irtaimistokiinnityksellä.

Näin luottoalan ”jäkäärinä” muistan erään yksittäisen perintään liittyvän tapauksen joskus 1980-luvun alkuvuosilta.

Vaikka olinkin tuolloin Hankkijan Etelä-Suomen alueluottopäällikkönä, kantautui korviini tapahtuma, joka sattui Hankkijan Kajaanin myyntikonttorin alueella. Perintätilannehan ei sinänsä ole kovin hauska, mutta tähän liittyvä sivujuonne kylläkin.

Kyseessä lienee ollut rehuasiakas, karja- tai siipikarjatila ja laskujen maksut alkoivat viivästyä liikaa. Kun karhukirjeet eivät tuottaneet tulosta, päätti Hankkijan Kajaanin myyntikonttorin toimistopäällikkö Kinnunen mennä tapaamaan isäntäväkeä tilalle.

Ehkä asiat etenivät tähän malliin: isäntäväki näki ikkunasta kuka lähestyi pihakujaa. Ulos ei enää voinut juosta. Huono omatunto kun oli, piti löytää muuta suojaa kätkeytyä.

Kun Kinnunen astui pirttiin, siellä ei näkynyt ketään. Liedellä sen sijaan porisi pottukattila. Herrasmiehenä Kinnunen ei voinut jättää sitä kiehumään yli vaan jäi vahtimaan. Todettuaan perunat kypsiksi, hän kaatoi keitinveden pois ja siirsi kattilan kylmälle levyille. Sitä missä komerossa tai sängyn alla isäntäväki lymyi, ei Kinnunen voinut tutkia, kotietsintäluoppaa kun ei ollut. Hän palasi konttorille. Miten tämä perintäprosessi jatkossa onnistui ei ole tiedossani.

Eero Ahlajoki

Hankkijan Kouvolan myyntikonttorissa oli toimistopäällikkönä henkilö nimeltään Teuvo Jokimies. Alueella liikkui sen vuoksi suusta suuhun legenda: ensin tulee myyntimies, sitten Jokimies ja lopuksi ulosottomies.

Risto Suviala

Sallassa oli yrittäjä, joka halusi perustaa seudulle uuden kahvilan. Vain hyvä nimi piti keksiä yritykselle. Kahvilalle ehdotettiin nimeä Café Santos, jonka patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriosasto kuitenkin hylkäsi liian tavanomaisena. Tästä kahvilayrittäjä suivaantui ja päätti ehdottaa nimeä, joka taatusti erottui muista nimistä: Äteritsiputeritsipuo-lilautatsi-Baari. Nimi meni kirkkaasti läpi kaupparekisterissä.

Risto Suviala

1980-luku

Meriteollisuuden konkurssi oli selviö alusta alkaen

TEKSTI: RISTO SUVIALA

Suomen suurimmasta konkurssista on kulunut kymmenen vuotta. Tuolin Wärtsilä Meriteollisuus Oy:n hallitus päätti hakea yhtiön konkurssiin. Konkurssin välittömänä syynä oli Meriteollisuuden likviditeetti- ja rahoituskriisi.

Suomen telakkateollisuuden toimintaedellytykset heikkenivät 1980-luvun alkuvuosina. Telakoille edullinen Neuvostoliiton kauppa väheni ja telakkateollisuuden kilpailuolaja vinoutti silloisten EY-maiden tuki omille telakoilleen.

Wärtsilä ja Valmet pääsivät yhteisymmärrykseen telakka- ja paperikone-sektoreidensa uudelleenjärjestelystä. Wärtsilä suostui ottamaan telakat ja Valmet paperikoneet.

Valtioneuvosto teki kesäkuussa 1986 periaatepäätöksen toimialajärjestelyyn liittyvistä verohuojennuksista, joilla poistettiin yhtiöiltä veroseuraamukset, joita järjestelystä muutoin olisi aiheutunut. Laskennallinen vaikutus oli noin 700 miljoonaa markkaa. Eduskunta hyväksyi lakiesityksen.

Verohyöty kohdistui uuden telakkayhtiön omistajille Wärtsilälle ja Valmetille. Hallituksen päätös edellytti, että omistajayhtiöt pyrkivät välttämään irtisanomisia.

Wärtsilä Meriteollisuus Oy aloitti toimintansa vuoden 1987 alussa. Wärtsilä omisti yhtiöstä 70 prosenttia ja Valmet 30 prosenttia. Yhtiön toimitusjohtajaksi nimitettiin metsäteollisuuden saneeraajana tunnettu Pekka Laine.

Myöhemmin erittäin tappiolliseksi osoittautuneen tilauskannan Meriteollisuus otti pääosin vuonna 1987. Osa oli suoraan omistajilta siirtyneitä tilauksia, osa pitkälle neuvoteltuja projekteja, joiden lopulliset tilaus sopimukset solmittiin yhtiön toiminnan alettua.

Tappiollisiksi tiedettyjen tilaus-

sopimusten solmimisen perusteluna oli tilauskannan hankkiminen lähinnä Turun Pernon telakalle, jota lomautukset uhkasivat. Pernon telakan alasajo olisi ollut vaikeaa säädetyn verohelpotuksen ehtojen takia. Wärtsilä oli 1980-luvulla lisäksi ansainnut laivakaupoista kolme miljardia markkaa, jotka tiettävästi jäivät emo-Wärtsilälle.

Meriteollisuuden emoyhtiön Wärtsilän toimitusjohtajaksi siirtynyt Pekka Laine esitteli heinäkuussa 1989 ainakin kauppa- ja teollisuusministeri Ilkka Suomiselle ja valtiovarainministeri Erkki Liikasilälle, että telakkayhtiön tuloskehitys oli kääntynyt jyrkkään laskuun. Ilman uutta pääomaa yhtiö ajautuisi syksyllä selvitystilaan ja konkurssiin, joka vaarantaisi välittömästi yli 6.000 työpaikkaa.

Vientitakuulaitos päätti heinäkuussa 1989 keskeyttää Meriteollisuudelle myönnettyjen luottojen vakuutena olleen niin sanotun R-takuun voimassaoloajan uusien nostojen osalta kahdeksi viikoksi. Valtion toimilla suljettiin näin telakkayhtiön rakennusaikainen käyttöpääomarahaus. Valtiontilintarkastajain seuraavana vuonna antaman kertomuksen mukaan kauppa- ja teollisuusministeriö aiheutti Meriteollisuuden likviditeettikriisin.

Elokuussa 1989 Meriteollisuuden alihankkijat ryhtyivät vaatimaan eräntyneitä saataviaan. Koska emo-Wärtsilä oli sääntöjen mukaan maksaja, eivät alihankkijat osanneet vaatia aikanaan saatavilleen pankkitakauksia. Meriteollisuudella ei ollut luottotietorekisterissä maksuhäiriöitä. Vuoteen 1989 asti Suomen talouselämässä vallitsi vakaa käsitys, että ”isoa laivaa ei päästetä konkurssiin”.

Kansliapäällikkö Bror Wahlroosin johdolla ryhdyttiin ratkaisemaan telakkayhtiön rahoitusta. Neuvottelujen tuloksena Vientitakuulaitos, Val-

tiontakuukeskus, Wärtsilä, Valmet, Suomen Vientiluotto, Suomen Yhdyspankki ja Postipankki julkistivat sopimuksen, jolla turvattiin tilauskannassa ja rakenteilla olevien alusten rakennusaikainen rahoitus.

Bror Wahlroos ilmoitti Meriteollisuuden hallituksen kokouksessa lokakuussa, että rahoitussopimus on valtion osalta voimassa. Muut jäsenet ilmoittivat yhtyvänsä valtion kantaan. Sopimusluonnosta laatimassa ollut asianajaja Robert Mattson oli kuitenkin sitä mieltä, että sopimusedellytysten olennainen muutos ja oikeustoimilain kohtuussäännöstö antaisivat perusteet rahoitussopimuksen purkamiselle.

Talospoliittinen ministerivaliokunta totesi vielä 20.10.1989, että rahoitussopimus on voimassa eikä siihen tehdä muutoksia. Valtiontakuukeskus lähetti kuitenkin samana päivänä SYP:lle ja PSP:lle kirjeen, jossa se ei katsonut sopimuksen koskevan mahdollista konkurssitilannetta.

Meriteollisuuden hallituksen kokouksessa ei päästy rahoitussopimuksen soveltamisesta yhteisymmärrykseen. Kun yhtiön rahavarojen todettiin olevan lopussa ja SYP:n ja PSP:n sulkeneen yhtiön sekkitilit, päätti hallitus äänestyspäätöksellä hakea Wärtsilä Meriteollisuus Oy:n konkurssiin.

Lyhytikäisen telakkayhtiön ensimmäinen toimitusjohtaja Pekka Laine on todennut, että Meriteollisuuden alkutaipaleella moni asia arvioitiin täysin pieleen. Neuvostoliitosta ei tullut yhtään uutta tilausta. EY:n telakkatuki lähti ylöspäin. Metallin palkankorotukset kipusivat kymmenen prosentin tienoille ja inflaatio laukkasi tuplavauhtia ennakoarvioihin verrattuna.

Artikkeli on julkaistu 23.10.1999 Taloussanomissa.

1990-luku

Vuosikymmenen alussa Suomea koetteli syvä lama. Lamalla oli monta samanaikaisesti vaikuttavaa syytä:

1. Neuvostoliiton hajoamisesta johtunut itäkaupan romahdus.
2. Epäonnistunut rahamarkkinoiden säätelystä vapautuminen vuosina 1983-1991 (mm. valuttaluotot).
3. Pankkien tekemät virhearviot moral hazard -ilmiöineen.
4. Yksityisen sektorin velkaantuminen.
5. Välittömät ja välilliset työvoimakustannukset.
6. Julkisen sektorin paisuminen.

Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki oli keskeisessä osassa Suomen pankkikriisissä 1980-luvun ja 1990-luvun vaihteessa. Kriisi tuli yleiseen tietoon 19. syyskuuta 1991, kun Suomen Pankki ilmoitti, että se ottaa SKOP:n haltuunsa.

Rahoitusala koetteli vakava työmarkkinakiista juuri ennen lamaa helmikuussa 1990, jolloin alan työntekijöitä edustanut Pankkitoimihenkilöliitto aloitti lakon ja työnantajat julistivat alalle työsulun. Sopu osapuolten välille löytyi viiden viikon työtaistelun jälkeen. Jopa presidentti Mauno Koivisto oli huolissaan työmarkkinariidan vaikutuksista yrityksiin ja muuhun yhteiskuntaan. Hän kommentoi Helsingin Sanomille työtaistelun olevan kohtalokas sekä pankeille että pankkitoimihenkilöille.

Koko pankkiliikenteen keskeytyminen aiheutti todellisia maksuviivästyksiä maksukykyisille asiakkaille. Toisaalta pankkilakko kävi hyvästä selityksestä maksukyvyttömiä asiakkaiden maksuviivästyksille. Luotonantajien myyntireskontrissa erääntyneet saatavat kasvoivat huolestuttavasti samaan aikaan kuin taloudellinen lama paheni.

Kauppojen kassoilla saattoi vuonna 1991 maksaa vielä niin Suomen Yhdyspankin (SYP), Kansallis-Osake-Pankin (KOP) kuin Suomen Työväen Säästöpankin (STS) pankki-

korteilla. Ruotsalaiset kuluttajat käyttivät samaan aikaan yleisesti Nordbankenin, tanskalaiset Unibank-Unidanmarkin ja norjalaiset Christiania Bank og Kreditkassen pankkikortteja. Vain 10 vuotta myöhemmin näiden samojen pankkien asiakkaiden luotto- ja maksukortteissa oli yksi ja sama nimi: Nordea. Tämän nopean tapahtumaketjun taustalla olivat pankkitoimialan rakennemuutokset ja pankkikriisi.

Luottovakuutusliiketoiminnan kasvu ajoittui 1990-luvun alkuun kun tuotetta alettiin myydä muille kuin Pohjolan ja Teollisuusvakuutuksen avainasiakkaille.

Työnantajajärjestöt olivat vuosien varrella antaneet yrityksille suosituksia luottokaupassa suositeltavasta viivästyskorosta. Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT luopui vuonna 1993 vuonna 1989 annetusta 18 %:n viivästyskorkosuosituksesta. Päätös perustui Kilpailuviraston ja TT:n välisiin keskusteluihin.

Vuoden 1993 alussa Helsinkiin rantautui norjalainen perintätoimisto Kreditstyrning, joka toi ensimmäisenä Suomeen kautta linjan maksuttoman vapaaehtoisen perinnän. Aikaisemmin osa perintätoimistoista oli tarjonnut maksutonta vapaaehtoista perintää parhaille asiakkailleen. Maksuttomuus oli lähtöisin Norjan omasta perintäkäytännöstä.

Luottotietoyhtiö Soliditet toi keväällä 1993 ensimmäisenä Suomen markkinoille yritysten Rating-luokituspalvelun, mikä on yrityksessä työskennelleiden Kenneth Halinin ja Vesa Kalapuron Suomen oloihin suunnittelema ja tekemä.

Suomen Standardisoimisliitto myönsi marraskuussa 1993 maailman ensimmäisenä perintätoimistona ISO 9002 -sertifikaatin Intrum Justitia Oy:lle, Intrum International Oy:lle ja Justitia Jälkiperintä Oy:lle.

Oikeusministeriö asetti tammi-kuussa 1994 työryhmän valmistele-

maan ehdotusta hallituksen esitykseksi saatavien perintää koskevaksi lainsäädännöksi.

Vuosikymmeniä perintäkeinona käytetty tratta muutti muotoaan kesäkuun alussa 1995. Aluksi käytössä on kaksi erilaista trattamenettelyä. Tratan voi edelleen hoitaa pankin ja julkisen notaarin kautta. Kesäkuussa käyttöön otettu toinen tie kulkee perintätoimiston kautta. Elinkeinoelämä (Suomen Asiakastieto Oy) kehitti uuden trattamenettelyn jo ennen uuden perintälain voimaantuloa.

1990-luvun alun laman aikaiset Omaisuudenhoito-yhtiö Arsenal Oyj:lle, Arsenal-SSP:lle ja Arsenal-Sillalle siirtyneet pääoma-arvoltaan 12 miljardin markan saatavat myytiin vuonna 1999 norjalaiselle Aktiv Kapital ASA:lle ja tanskalaiselle Cargill Scandinavia A/S:lle 670 miljoonalla markalla.

Uusi tietotekniikka on mahdollistanut taloushallinnon palvelukeskusten (Shared Service Center) käyttöönoton yrityksissä ja myös julkishallinnossa. Erityisesti integroitu ERP-teknologia on ollut tämän muutoksen mahdollistaja. Yrityksen eri yksiköt ja tytäryhtiöt lopettavat koko taloushallinnon tai sen osa-alueiden pyörittämisen. Osaamiskeskus pyrkii palvelemaan yksiköitä entistä kustannustehokkaammin ja asiakaslähtöisemmin. Toiminnan kustannukset katetaan sisäisillä veloituksilla.

Valtakunnalliset ja totaaliset pankkilakot Suomessa viimeisen 50 vuoden aikana

1963	kolme päivää
1973	kaksi viikkoa
1990	viisi viikkoa
2009	kolme päivää

Lähde: Finanssialan Keskusliitto

Luottoalan vaiheet

1990-luku

Uutta luottoalan lainsäädäntöä

Yhdistyslaki tuli voimaan 1.1.1990. Sillä kumottiin vuodelta 1919 peräisin oleva yhdistyslaki. Yhdistyksen saa perustaa aatteellisen tarkoituksen yhteistä toteuttamista varten. Tarkoitus ei saa olla lain tai hyvien tapojen vastainen.

Laki takaisinsaannista konkurssipesään tuli voimaan 1.1.1992. Kun velallisen omaisuus on luovutettu konkurssiin, voidaan velallisen omaisuutta koskeva oikeustoimi tuomioistuimen päätöksellä määrätä peräytymään konkurssipesään. Takaisinsaantiperusteenä on mm. erääntyneen velan maksu, jos maksun määrää on pesän varoihin nähden pidettävä huomattavana.

Laki velkojen maksunsaantijärjestyksestä tuli voimaan 1.1.1993. Lailla kumottiin vuodelta 1868 peräisin oleva etuoikeusasetus. Uuden lain mukaan määräytyy se järjestys, jossa velkojille suoritetaan maksu konkurssissa tai ulosotossa, kun velallisen varat eivät riitä kaikkien saatavien maksamiseen.

Laki yrityksen saneerauksesta tuli voimaan 8.2.1993. Uudistuksen tarkoituksena oli luoda oikeudelliset edellytykset elinkeinon saneeraukselle ja tarpeettomien konkurssien välttämiseksi.

Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä tuli voimaan niin ikään 8.3.1993. Ylivelkaantunut henkilö saa suojaa velkojiaan vastaan tuomioistuimen päätöksellä.

Alioikeusuudistus tuli voimaan oikeudenkäymiskaaren muutoksella. Kihlakunnan- ja raastuvanoikeuksien tilalle tulivat käräjäoikeudet. Riitaisten saatavien oikeudellinen perintä muutui 1.10.1993 alkaen. Tällaiset asiat on pantava käräjäoikeudessa vireille laajalla haastehakemuksella. Riidattomien saatavien oikeudellinen perintä muuttui 1.12.1993 alkaen. Nämä asiat pannaan vireille suppealla haastehakemuksella summaarisessa menettelyssä. Samassa yhteydessä maksamismääräys- ja lainhakumenettelyt poistuivat.

Arvonlisäverolaki tuli voimaan 1.6.1994. Mm. perintäpalvelut tulivat arvonlisäverollisiksi ja niistä suoritetaan 22 %:n arvonlisävero.

Laki konkurssipesien hallinnon valvonnasta tuli voimaan 1.3.1995. Oikeusministeriössä toimii konkurssiasiamies, jonka tehtävänä on seurata ja valvoa konkurssipesien toimintaa sekä kehittää hyvää pesänhoitotapaa. Ensimmäinen konkurssiasiamies Eero Lyytikäinen sai yhdistykseltämme Vuoden Luottomiehen tunnustuksen vuonna 1998.

Viivästyskorko muuttui korkolain muutoksella 1.5.1995 alkaen vaihtuvaksi oltuaan sitä ennen kiinteä 16 %. Uusi viivästyskorko on seitsemän prosenttiyksikköä yli Suomen pankin vahvistaman viitekoron. Viitekorko oli tuolloin kuusi prosenttiyksikköä, joten viivästyskorko laski 13 %:iin.

Maakaari tuli voimaan 1.1.1997. Siinä on säännöksiä mm. kiinteistön kaupasta, lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä ja kiinteistöpanotto-oikeudesta.

Henkilötietolaki eli ns. tietosuojalaki korvasi 1.6.1999 aiemman henkilörekisterilain. Laki perustuu EU:n tietosuojadirektiiviin ja Suomen vuonna 1995 voimaan tulleen perusoikeusuudistukseen. Uusi laki lisäsi rekisteröityjen tiedonsaantioikeuksia sekä luottotietoyhtiöiden ja luottotietoja käyttävien ilmoitusvelvollisuutta.

Laki saatavien perinnästä ja laki perintätoiminnan luvanvaraisuudesta tulivat voimaan 1.9.1999. Lain mukaan perinnässä ei saa käyttää hyvän perintätavan vastaista menettelyä. Velallisen on korvattava perinnästä velkojalle aiheutuvat kohtuulliset kulut. Ammattimainen perintätoiminta on luvanvaraista lukuun ottamatta asianajotoimistojen ja aivan vähäistä toimintaa.

Laki takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta tuli voimaan 1.10.1999. Uusi laki merkitsi takaus- ja panttauslainsäädännön kokonaisuudistusta.

2000-luku

Koko elinkeinoelämä piti kuluttaja-asiamiehen hyvän perintätavan ohjeita vuodelta 2000 lainvastaisina. Kuluttaja-asiamiehen laatimissa ohjeissa on useita kohtia, jotka eivät perustu lainsäädäntöön eivätkä alan noudattamaan käytäntöön. Tämän vuoksi Suomen Pankkiyhdistys ilmoitti, että se katsoo vuonna 1992 laadittujen sekä vuosina 1993 ja 1995 tarkistettujen hyvän perintätavan ohjeiden edelleen vastaavan alalla noudatettua hyvää perintätapaa. Tähän kannanottoon yhtyivät lokakuussa 2000 Kaupan Keskusliitto, Keskuskauppakamari, Suomen Yrittäjät, Teollisuuden ja Työntekijöiden Keskusliitto sekä Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto. Järjestöt korostivat, että viranomais-tehtäviin kuuluu voimassaolevien säännösten noudattamisen valvonta. Sen sijaan hyvän tavan säännösten valmistelu on kunkin elinkeinoalan tehtävä. Asia sai sinetin kun oikeuskansleri totesi ratkaisussaan 27.6.2001, ettei kuluttaja-asiamiehen kesällä 2000 hyvää perintätapaa kuluttajaperinnässä koskeva ohjeisto ole sitova.

Kassakriisi yllätti vuonna 2000 nettiyhtiöt. Huonoin tilanne oli internetissä kuluttajille tavaroita myyvillä yrityksillä. Huonot uutiset vaikeuttivat rahoituksen saamista olivatpa tulevaisuuden näkymät kuinka ruusuiset tahansa.

Vekseli ei ole enää 2000-luvulla ollut käytössä kotimaan kaupassa. Esimerkiksi Helsingin julkinen notaari protestoi vuonna 2001 alle 10 maksamaton vekseliä. Nämä kaikki olivat syntyneet ulkomaan kaupassa. Vekselikuolemasta kertoo sekin, ettei pankeista ole enää saatavissa vekselilomakkeita. Vekselilaki on kyllä edelleen voimassa.

Maailman suurin konkurssi koettiin kun yhdysvaltalainen energiayhtiö Enron joutui konkurssiin vuoden 2001 lopulla. Taustalla oli paljastunut kirjanpitoepösten sarja. Enronin mukana kaatui myös sen tilintarkastajana toiminut, maailman suurim-

piin tilintarkastusyhteisöihin kuulunut Arthur Andersen.

Euro otettiin käyttöön tilivaluuttana 1. tammikuuta 1999 ja käteisvaluuttana kahdessatoista EU-maassa, myös Suomessa, 1.1.2002. Euron sadasosa on nimeltään sentti. Ennen euron käyttöönottoa Suomen valuutta oli markka. Yksi euro on 5,94573 markkaa.

Ensimmäinen ulkoistamisratkaisu perintäalalla tehtiin vuonna 2002 kun Suomen Posti Oyj:n luotto- ja perintäyksiköstä siirtyi viisi työntekijää vanhoina työntekijöinä Intrum Justitia Oyj:n palvelukseen ja Intrumin tiloihin.

Valtio ja Suomen Pankkiyhdistys pääsivät toukokuussa 2002 sopimukseen kuluttajien ylivelkaantumisongelman ratkaisemiseen liittyvästä laajasta toimenpidekokonaisuudesta, jolla ylivelkaantuneet pyritään saamaan takaisin aktiivitalouden piiriin. Kahden vuoden aikana pankit pyrkivät käymään läpi kaikki asiakkaanaan olevat ylivelkaantuneet henkilöt ja räätälöimään heille vapaaehtoiset maksuohjelmat. Projekti koskee ensisijaisesti niitä velallisia, joiden ylivelkaongelma on peräisin vuosien 1990-1994 väliseltä ajalta. Myöhemmin sopimukseen liittyivät Suomen Perimistöimistöjen Liitto, Aktiv Hansa Oy, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto, Vakuutusosakeyhtiö Garantia ja Finnvera Oyj. Lokakuun 2003 mennessä vain vajaa 2.000 velallista oli tehnyt vapaaehtoisen velkasovinnon.

Neuvostoliitto jäi hajotessaan vientitakuun alaista velkaa Suomelle noin 750 miljoonaa dollaria. Tämä velka pääomitettuine korkoineen lykättiin ns. Pariisin klubin perusteella Venäjän maksettavaksi vuosina 2002-2020.

Turkulainen Antti Koivisto on Suomen ja samalla koko maailman ensimmäisen tekstiviestipikalainapalvelun perustaja. Muutaman ystävän kanssa hän perusti yrityksen nimeltä Vip Finland Oy ja sille palve-

lun nimeltä Tekstivippi. Maaliskuun 18. päivä 2005 yritys myönsi ensimmäisen pikalainansa. Vuonna 2006 Tekstivipillä oli jo toistakymmentä kilpailijaa. Alkuvuonna 2011 rekisteröityjä pienlainayrityksiä oli 71.

Yhdysvaltalainen investointipankki Lehman Brothers ajautui vakaviin vaikeuksiin vuonna 2007 puhjennut subprime-kriisin vuoksi. Yhtiö haikutui 15. syyskuuta 2008 Chapter 11-menettelyn mukaiseen yrityssaneeraukseen. Lehman Brothers on suurin koskaan Chapter 11-menettelyyn haikutunut yritys. Tästä katsotaan alkaneen maailmanlaajuinen taantuma.

Uutta luottoalan lainsäädäntöä

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta eli ns. **EU:n maksuviivä-direktiivi** tuli voimaan 8.8.2000. Direktiiviä sovelletaan elinkeinonharjoittajien välisiin kaupallisiin sopimuksiin sekä viranomaisten tekemiin hankintasopimuksiin. Jäsenvaltioilla oli kaksi vuotta eli 8.8.2002 asti aikaa muuttaa lainsäädäntönsä direktiivin mukaiseksi. Ainoastaan Suomi, Ruotsi, Saksa, Ranska ja Iso-Britannia olivat määräaikaan mennessä muuttaneet lainsäädäntönsä direktiivin edellyttämällä tavalla.

Laki talous- ja velkaneuvon-nasta tuli voimaan 1.9.2000. Lain avulla halutaan varmistaa, että koko maassa on saatavilla riittävästi talous- ja velkaneuvontapalveluja. Neuvonnan keskeisenä tehtävänä on avustaa ylivelkaantuneita yksityishenkilöitä velkaongelmien hoitamisessa vapaaehtoisin sopimuksin tai velkajärjestelynä tuomioistuimessa. Kunnat ovat ensisijaisesti vastuussa palvelun tuottamisesta. Samalla talous- ja velkaneuvonnan valvonta siirtyi Kuluttajavirastolle.

Yritys- ja yhteisötietolaki astui voimaan 1.4.2001. Yritys- ja yhteisötunnus eli y-tunnus on uusi yhteinen tunnus kaikille yrityksille ja

yhteisöille. Y-tunnus korvaa kaupparekisterinumeron ja säätiönumeron.

Laki velan vanhentumisesta tuli voimaan 1.1.2004. Uuden lain mukaan velka vanhentuu kolmessa vuodessa kun aikaisemmin yritysvelat vanhentuivat 10 vuodessa ja kuluttajavelat kolmessa vuodessa. Kun velasta on annettu lainvoimainen tuomio vanhentumisaika pitenee viiteen vuoteen.

Konkurssilaki tuli voimaan 1.9.2004. Laki korvasi vuodelta 1868 periytyneen konkurssisäännön. Laki pohjautuu pitkäaikaiseen ja laajaan oikeuskäytäntöön, 1990-luvulla toteutettuihin uudistuksiin sekä konkurssiasia neuvottelukunnan hyvää pesähoitotapaa koskeviin suosituksiin.

Konkurssilaki ei aiheuttanut merkittäviä muutoksia konkurssimenettelyyn taikka velkojen tai velallisen asemaan. Raukeavien konkurssien vaihtoehtoksi tuli niin sanottu julkisselvitys, jossa konkurssi jatkuu konkurssiasiamiehen määräämän julkisselvittäjän vastuulla.

Osakeyhtiölaki astui voimaan 1.9.2006. Aiemmin voimassa ollut osakeyhtiölaki oli vuodelta 1978. Uusissa säännöksissä ilmenevät selkeästi EU-säätelyn vaikutukset. Sisällölliset muutokset ja tarkistukset keskittyvät pääasiallisesti varojenjakoon, rahoituksen ja pääomajärjestelmän uudistukseen, vastuukysymyksiin sekä yritysjärjestelyihin.

Tilintarkastuslaki tuli voimaan 1.7.2007. Uudessa laissa luovuttiin maallikkotilintarkastuksesta. Uudistuksen myötä pienet yhtiöt vapautettiin lakisääteisestä tilintarkastusvelvollisuudesta. Velvollisuus säilyi, jos yhtiöjärjestys, säännöt tai yhtiösopimus sisältävät määräyksen tilintarkastajan tai -tarkastajien valitsemisesta.

Luottotietolaki astui voimaan 1.11.2007. Laissa säännellään sekä yritysten ja niiden vastuuhenkilöiden että luonnollisten henkilöiden luottotietojen käsittelyä.

Luottoalan vaiheet

2010-luku

Brasilia, Intia ja Kiina ovat maailmantalouden uudet veturit. Suurin osa näiden maiden kasvusta ei lähimmän 10 vuoden aikana tule vielä kulutuksesta vaan enemmänkin infrastruktuurin rakentamisesta. Rakentamisen määrä on kolminkertaistunut BIC-maissa edellisen 10 vuoden aikana. Rakennusteollisuudesta Kiinasta tulee maailman johtava markkina vuoteen 2020 mennessä. Brasiliassa suurimmat rakennusprojektit liittyvät lähivuosina jalkapallon maailmanmestaruuskisoihin vuonna 2014 ja vuoden 2016 kesäolympialaisiin Rio de Janeirossa.

Kansainvälisessä kaupassa yleisesti käytettävät Kansainvälisen kaupakamarin (ICC) julkaisemat Incoterms-toimitusehdot uudistuivat ja tulivat voimaan 1.1.2011. Toimintulausekkeen avulla voidaan sopia myyjän ja ostajan välillä vaaranvastuun siirtymishetkestä, osapuolten

toimintavelvollisuudesta ja kustannusvelvollisuuksista.

Uudistettu maksuviivästysdirektiivi annettiin 16.2.2011. Direktiivin edellyttämä kansallinen lainsäädäntö on saatava voimaan 16.3.2013 mennessä. Direktiivin tarkoituksena on torjua nykyistä tehokkaammin kaupallisissa toimissa tapahtuvia maksuviivästyksiä.

Yhteisvaluutta eurolle povataan synkkää tulevaisuutta. Ålandsbankenin varainhoidosta vastaava johtaja Stefan Törnqvist ennustaa, että eurojärjestelmä hajoaa 80 prosentin todennäköisyydellä parin vuoden sisällä.

”Nyt pitää katsoa, mitä Saksa tekee. Jos Saksan pitää auttaa vielä Espanjaakin selviämään veloistaan, silloin Saksan valtionlainojen korot nousevat nykyiseltä matalalta tasol-

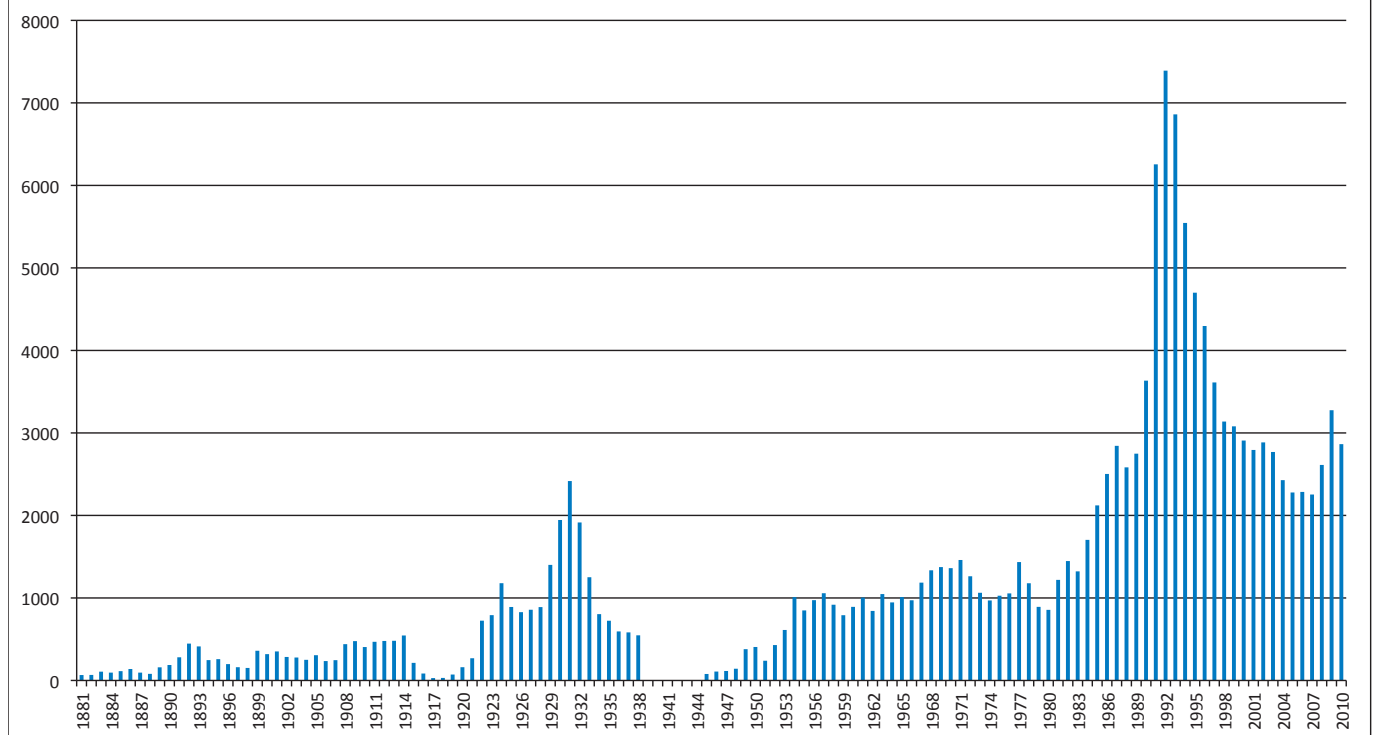
taan. Saksalaiset eivät halua sellaista tilannetta”, toteaa Törnqvist.

Euroalueeseen kuuluvat Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi ja Viro. Näiden maiden keskuspankit yhdessä Euroopan keskuspankin kanssa muodostavat eurojärjestelmän.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etlä arvioi, että kaivannaisalasta on tulossa Suomen pitkän ajan kasvuveturi, mikäli raaka-aineiden ja metallien hinnat pysyvät nykyisellä korkealla tasolla. Tutkimuslaitoksen tekemän selvityksen mukaan kaivostoiminta on kaksinkertaistumassa Suomessa kuudessa vuodessa. Uusia kaivosprojekteja ja kehityskohteita on Suomessa runsaat 40. Viimeaikaisten ja toteutettavien investointien arvoksi arvioidaan kolme miljardia euroa.

Vireille pannut konkurssit 1881-2010

Lähde: Tilastokeskus

Asiakastiedon koulutussyys 2011

Ilmoittautumiset ja lisätiedot kaikista tilaisuuksista osoitteessa
www.asiakastieto.fi/koulutus

Riskienhallinnan pysäkit

Seitsemän merkittävää pysäkkiä, joissa täytyy pysähtyä mikäli haluaa pärjätä tiukkojen tavoitteiden bisnesmaailmassa. Pysäkit kertovat käytännön tasolla yritysten luotonannon ja riskienhallinnan keskinäisistä vaikutussuhteista.

Vientikumppanin varmat taustat

Turvaa yrityksesi toiminta ulkomailla ja varmista kaupankäynti asiakkaan taustojen ennakkoselvittämisellä. Mitä kauempana markkinat ovat, sitä suuremmiksi riskit kasvavat.

Myynnin täsmätiedot

Tule oppimaan, minkä kokoiset ja ikäiset yritykset tuovat suurimman kassavirran ja miten myyntituotot jakautuvat toimialoittain. Opi myös karsimaan riskiyritykset uusasiakashankinnassa ja kohdistamaan oikeille päättäjille.

Luottotietolaki arkikäytössä

Laki asettaa aina rajat. Milloin työnantaja voi selvittää työnhakijan tai -tekijän luottotietoja? Mihin tarkoituksiin kuluttajien luottotietoja saa luovuttaa ja käyttää? Mitä henkilöluottotietojen luovuttaminen sähköisesti vaatii?

Ratkaisumyynnin workshop

Harjoituksiin perustuvassa koulutuksessa hiotaan asiakkaan ensikohtaamista ja luottamuksen synnyttämistä, johdetaan strategiasta myynnin työkalut ja keskitytään reaaliaikaisiin tietokantoihin.

Yritysanalyysin peruskurssi

Kurssi opastaa ymmärtämään tärkeimmät tunnusluvut ja arvioimaan yrityksen taloudellista tilaa tilinpäätöstietojen perusteella. Kurssi antaa hyvät taustatiedot mm. aloitteleville luotonvalvojille. Lähtötietovaatimuksena perustiedot tilinpäätöksistä.

Yritysanalyysin jatkokurssi

Tarkempi yritysanalyysi vaatii vankkaa talousalan tuntemusta ja lukuisien yksityiskohtien hallintaa. Kurssilla perehdytään syvällisemmin tilinpäätösten analysointiin ja epävarmuuskohtiin. Se on tarkoitettu taloushallinnon asiantuntijoille, ja se on oiva jatke peruskurssin käynnille.

Kilpailija-analyysin ratkaisevat arvosanat

Kilpailijoiden vahvuuksien ja heikkouksien sekä heidän strategioidensa analysointi auttaa yritystäsi asemoimaan omaa kilpailuasemaasi ja terävöittämään strategiaasi. Lisäksi alan muiden toimijoiden tarkastelu auttaa yritystäsi määrittämään oikean hintatason, kehittämistä vaativat osa-alueesi ja kilpailuetusi.

Kiinnostava yrityksen arvonmääritys

Monipuolisen arvonmäärityksen ei aina tarvitse kytkeytyä yrityskauppaan. Se nimittäin helpottaa strategista suunnittelua ja ohjaa avainalueet järjestykseen parannustarpeen mukaan. Joka vuosi.

Tulevaisuus

Kasvu hidastuu – luottovakuutuksen kysyntä kasvaa

Luottovakuutusalan kehitys on voimakkaasti sidoksissa talouden kehitykseen. Kun maailman talous kääntyy laskuun, luottovakuutuksen kysyntä kääntyy nousuun. Toisaalta samanaikaisesti myös vahinkotapausten lukumäärä ja korvaukset kääntyvät nousuun. Lamassa tai taantumassa yritysten maksukyvyttömyydet lisääntyvät.

Viimeisten kymmenen vuoden aikana, huolimatta 2008-2009 vuosien finanssikriisistä, maailmankauppa on kasvanut ripeästi, yli 65 % ja maailman teollisuustuotanto on lisääntynyt yli 30 %. Tämä on lisännyt myös luottovakuutuksen käyttöä Suomessa ja maailmalla. Luottovakuutusyhtiöiden maksutulo on lähes kaksinkertaistunut. Ala on myös keskittynyt: vuonna 1980 maailmassa oli yli 60 lähinnä paikallisesti toimivaa luottovakuutusyhtiötä. Tänä päivänä kolme suurta hallitsevat 85 % maailmanmarkkinasta.

Luottovakuutusyhtiöiden tulevaisuudennäkymät ovat tällä hetkellä hyvät. Kreikan lähiaikoina toteutuva maksukyvyttömyys yhdessä Yhdysvaltojen taantumalla ja Kiinan inflaatio-ongelmien kanssa johtaa maailmantaloudessa pitkään, lähes 10 vuoden hitaan kasvun aikaan. Kasvun hidastuminen ja rahoitusmarkkinoiden tiukentuminen aiheuttavat ongelmia monelle velkaantuneelle yritykselle, joka ei vielä ole ehtinyt toipua edellisestäkään taantumasta. Yrityskanta Suomessa jakaantuu entistä selvemmin hyviin ja huonoihin yrityksiin. Muutokset yrityksen taloudellisessa tilanteessa ja asemassa voivat tapahtua todella nopeasti. Maksukyvyttömyyksien, sekä konkurssien että yritys-saneerausten, määrä tulee pysymään useita vuosia nykyisellä korkealla tasolla. Paluuta vuoden 2008 finanssikriisistä edeltävälle tasolle ei ole näkyvissä lähivuosina. Vuoteen 2021 mennessä tilanne on kuitenkin jo rauhoittunut, mutta useamman vuoden ankeat ajat tulevat aiheuttamaan monia yllättäviä-

kin konkurssseja sekä Suomessa että ulkomailla. Erona aiempiin vuosiin on, että nämä ikävät yllätykset tulevat yhä useammin kuin salama kirkkaalta taivaalta. Suomalaisten yritysten riskitietoisuus on korkealla tasolla ja yhä useampi yritys on huolestunut asiakaskuntansa taloudellisesta tilanteesta. Kasvava osa näistä huolestuneista yrityksistä turvautuu luottovakuutusyhtiöiden riskienhallintapalveluihin ja vakuutusuojaan. Pienet ja keskisuuret yritykset joutuvat yhä useammin hakemaan kasvua vientimarkkinoilta, kotimaan talouskasvun jäädessä vaatimattomaksi. Mitä kauempaa Suomesta toimitaan, sitä tärkeämpää on varmistaa kauppakumppanien luotettavuus. Kansanvälisen kilpailun kiristytessä myös suomalaiset yritykset joutuvat ottamaan suurempia riskejä kuin ennen. Riskimaihinkin joudutaan myymään avoimella tililuotolla ja ostajien vaatimat maksuajat ovat entistä pidempiä. Tämä näkyy myös luottovakuutusten kysynnän lisääntymisenä. Jos ennen Kreikan kriisiä luottovakuutusta pidettiin tyypillisesti suuryritysten vakuutuksena, niin nyt erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset ostavat luottovakuutusuojaasiakkaidensa maksukyvyttömyyden varalta. Luottovakuutusyhtiöiden yhä laajentuvat kansainväliset verkostot pystyvät tässä auttamaan suomalaisia yrityksiä yhä paremmin. Tietojen ja valvonnan lisäksi ne tarjoavat myös vakuutusturvan ostajan maksujen laiminlyönnin varalta. Suomi lähestyy Keski-Euroopan maita luottovakuutuksen penetraatiossa. Luottovakuutuksesta tulee yleinen maantapa, kuten tilanne on jo tänä päivänä esimerkiksi Saksassa.

Markkinoiden paine ja kysynnän kasvu pakottavat luottovakuutusyhtiöt myös aktiiviseen tuotekehitykseen. Eri toimialoille kehitetään omia erilaistettuja tuotteita ja palveluita, jotka entistä paremmin vastaavat yritysten muuttuvia tarpeita. Pienille ja keskisuurille yrityksille on suunnitel-

tu omia erityistuotteita ja -palveluita. Yksityisten luottovakuutusyhtiöiden ja valtiollisten palveluntarjoajien, kuten Finnveran tarjoamat eriytyvät ja valtiolliset takuulaitokset keskittyvät pitkän maksuajan projektien turvaamiseen sekä kaikkein heikoimpien riskivaltioiden takuisiin.

Luottovakuutuksen rinnalla myös muiden luottohallinnon palveluiden kysyntä lisääntyy. Maksuvalmiuden kiristytessä pitkittyvän taantumun seurauksena yritykset haluavat yhä useammin rahat käteen heti luottomyynnistä. Tämä lisää erilaisten las-
kujen rahoitus- ja ostopalveluiden kysyntää. Luotonhallinnan palveluiden kokonaismarkkinat kasvavat 10 vuodessa merkittävästi.

Timo Nisumaa
maajohtaja
Euler Hermes Luottovakuutus

Rahoitustoiminta 10 vuoden päästä?

Asiakkaat arvostavat tänä päivänä rahoitusta hankkiessaan helpoutta, nopeutta ja joustavuutta. Erityisesti näin on kuluttaja-asiakkaiden ja pienyritysten kanssa. Henkilökohtainen palvelu varsinkin suuremmissa hankinnoissa on arvossaan ja tärkeää. Laadukas henkilökohtainen rahoituspalvelu on usein arvostetumpaa kuin viimeisen päälle tingattu hinta.

Kuinka 10 vuoden kuluttua? Kestokulutushyödykkeiden ja käyttöomaisuuden omistamisen tärkeys vähenee edelleen, erilaisten sähköisten rahoitusinstrumenttien ja –mahdollisuuksien tarjonta lisääntyy. Maksetaan käytöstä ja nautintaoikeudesta, ei omistamisesta.

Vaihdettavuus ja joustavuus lisääntyy, rahoitussopimuksesta alkaa tulla entistä enemmän vaihdon väline - kuten raha. Rahoituksia voidaan siirtää verkossa henkilöltä toiselle ja siirtoja voidaan tehdä yksinkertaisimmillaan ilman rahoituslaitoksien tai muiden välittäjien apua. Rahoitussopimuksia voi-

daan listata kuin arvo-osuustilin osakkeita tänä päivänä. Rahoitussopimuksia voidaan vaihtaa tai myydä kesken sopimuskauden. Myydään, ostetaan ja vaihdetaan rahoitussopimuksia, oli valuutta meillä täällä Pohjolassa sitten euro, markka tai kenties kruunu. Kaikessa kaupankäynnissä päätään nostava ekologisuus tulee vaikuttamaan myös rahoitustoimintaan ohjaamalla sitä kestävämmälle pohjalle verojen tai maksujen kautta. Facebook-tyyppinen peukutaminen tai huuto.net-tyyppinen positiivinen kaupankäyntipalaute on ollenainen osa kaupankäyntiä.

Rahoitusammattilainen ei enää – valitettavasti – kohtaa asiakasta kasvokkain yhtä usein kuin ennen. Kaikenlaisen automaation ja sähköisten palveluiden jatkuva kehitys johtaa useimpien kestokulutushyödykkeiden, käyttöomaisuuden sekä myös palvelujenkin rahoitustarjonnan lisääntymiseen ja luottopäätösprosessien automaatioon.

Jyrki Kataisen ykköshallituksen v. 2011 alulle sysäämän positiivisen luottotietorekisterin siivittämänä Suomesta on tullut automaattisten rahoituspäätösten mallimaa Euroopassa.

Olli-Pekka Pitkäjärvi
Credit Manager
Scania Finans AB

Miten luottotietoala kehittyy seuraavan 10 vuoden aikana

Onneksi olkoon sekä Luottomiehille että luottotietotoiminnalle muutoin. Molemmilla on hieno ja pitkä historia, enkä näe suuria murheita jatkossakaan.

Luottotietojen kysyntä tulevaisuudessa tulee kasvamaan monestakin eri syystä; transaktioiden määrä kasvaa ja myyjä sekä ostaja kohtaavat kasvokkain entistä harvemmin jolloin luotettavan informaation merkitys korostuu. Lisäksi kuluttajat oppivat käyttämään informaatiota paremmin ja sitä on myös oltava tarjolla missä vain ja milloin vain. Kysyntä on siis kunnossa.

Aiemmin tuotteet ovat olleet datakeskeisiä, mikä on luontevaa koska datan puuttuminen ja sen saaminen ovat olleet pääongelma. Luottotietoyhtiölle on riittänyt, että se pysyy tämän ongelman poistamaan eli tuomaan datan tarjolle. Nyt tämä ”ongelma” on väistymässä ja olemme siirtymässä aikaan, jolloin dataa erilaisista lähteistä, erilaisessa muodossa on tarjolla liikaakin. Tuotetarjonnan datakeskeisyys muuttuu

analytiikkakeskeiseksi. Luottotietoyhtiön on löydettävä se asiakkaalle relevantti data ja sisältö.

Toimialan lainlaajalle tuleva vuosikymmen tulee olemaan haastava jakso. Paine kasvaa yksityisyyden lisäämiseksi, datan väärinkäytön poistamiseksi ja toisaalta läpinäkyvyys sekä avoimuus lisääntyvät. Onkin vaikea kuvitella että (luotto) markkinoiden toimivuus paranisi tiedonkulkua vähentämällä. Päätökset informaation luovuttamisesta siirtyvätkin enemmän lainlaajalta kuluttajalle ja luultavaa onkin, että ns. positiiviset luottotiedot tavalla tai toisella työntyvät luottopäätösten tekoon entistä enemmän. Tämä osaltaan myös vähentää velkaongelmia; mitä avoimempi ja läpinäkyvämpi informaatio, sen vähemmän arvauksia ja utopioita tarvitaan.

Luottotietoalan perustulevaisuus näyttää siis mielestäni hyvältä ja siihen on oltava tyytyväinen. Hyvin monella muulla toimialalla tulevaisuus on utuisempaa. Vaikka meillä näkyvät tästä eteenpäin ovat sel-

vemmät, tulee kuitenkin muistaa, että toimialan kehittyminen haluttuun suuntaan on viime kädessä meistä alan toimijoista itsestämme kiinni.

Juha Airaksinen
toimitusjohtaja
Bisnode Yhtiöt

Hyvä paha pikavippi - Vuonna 2020 tunnustettu rahoitusmuoto

Taloustutkimuksen viime vuonna tekemän tutkimuksen mukaan seitsemän prosenttia suomalaisista on jossain elämänsä vaiheessa hakenut pienlainaa elämän erilaisia ja hyvinkin arkisia tilanteita varten. Tämä tarkoittaa satojatuhania täysi-ikäisiä, omista asioistaan itsenäisesti päättäviä suomalaisia. Vastoin yleistä harhakäsitystä, keskimääräinen asiakkaamme on 37-vuotias, vakituisesti työssäkäyvä, keskituloinen ja raha-asiansa moitteettomasti hoitanut henkilö.

Pikavipit eli pienet vakuudettomat kulutusluotot ovat saaneet viime vuosina paljon median huomiota osin syyttä ja osin syytää. Iältään varsin nuorella kuluttajien palvelumuodolla on aina kasvukipuja eri sidosryhmien suuntaan hakiessaan selkeää ja hyväksyttyä toimintamallia. Viimeisimmät luotonantajia koskevat lainsäädännölliset muutokset kuten luotonantajarekisteröinti ovat olleet tervetulleita suitsimaan palveluntarjoajien nopeaa kasvua.

Pienlainojen tarjoaminen verkossa on ylivertainen palvelukonsepti luotonhakijan kannalta; sopiva rahoitus on haettavissa aina silloin, kun asiakkaalle sopii. Ei ajanvarausta ja rahoitusneuvojan tapaamisen odottelua, ei tarvetta takaajille tai vakuuksille, hinnoittelu on täysin läpinäkyvää ilman euriboreja ja luottopäätöksen sekä rahat saa tilil-

le tarvittaessa muutamassa minuutissa.

Asiakkaamme ovat erittäin tyytyväisiä tarjoamiimme rahoituspalveluihin; viime vuoden aikana käsitelimme asiakkailtamme alle kymmenen reklaamaatiota. Myönnettyyn lähes 300 000 pienlainaan nähden määrä on todella pieni ja samaa luokkaa, ellei jopa parempi kuin monella pankilla tai muulla suurella kuluttajien palveluntarjoajalla.

Seuraavan kymmenen vuoden aikana pienlainojen tarjoajat tulevat löytämään oman hyväksytyin paikkansa pankkien ja rahoitusyhtiöiden puristuksessa. Pienlainatoimiala palvelee juuri niitä ihmisiä, jotka pankit usein unohtavat palvelutarjoomassaan. Yhtiöistä 10 rahoituksellisesti sekä liiketoiminnallisesti vahvinta toimijaa tulevat kasvamaan tulevina vuosina pienempien toimijoiden kustannuksella ja markkinakasvua nopeammin. Pienlainayhtiöiden määrä tulee pysymään noin 60 yhtiössä, joista noin puolet tekevät luotonantoa ammattimaisesti, kannattavasti ja pitkäjänteisesti. Erot toimijoiden välillä kasvavat tulevien vuosien aikana entisestään, osittain johtuen lainsäädännön täsmentymisestä, mutta myös käytettävissä olevien resursien eroista. Panostukset luottoriskien hallintaan ja asiakaskohtaisen riskin tarkempaan analysointiin tulevat koro-

Uskon, että vuonna 2020 olemme saaneet myös Suomeen nykyisen luottotietorekisterin sijaan positiivisen rekisterin Ruotsin ja useiden muiden EU:n vanhojen jäsenmaiden tapaan. Positiivinen luottorekisteri tarkoittaisi sääntillisesti luottonsa hoitavalle kuluttajalle parempia luottoehtoja. Näin myös ohjattaisiin ihmisiä hoitamaan raha-asioitaan entistä paremmin ja suunnittelemaan omaa taloudenhallintaa pitkäjänteisemmin.

Jouni Hintikka,
toimitusjohtaja
Risicum Oyj

LUOTTOMIESTEN TAPAHTUMAKALENTERI 2011

20.10. Syyskokous

11.11. Luottomiesten 50-vuotisjuhla

Ovatko luottoriskisi balanssissa?

Viime vuodet ovat osoittaneet että globalisoituneessa maailmassa taloudellisten riskien ennustaminen on mahdotonta. Miksi et varautuisi tilanteeseen parhaalla mahdollisella tavalla?

Kun tase on balanssissa myös myyntisaatavat on suojattu. Avullamme voit kasvattaa myyntiä sekä etabloitua uusille markkinoille ja samalla vähentää riskiä. Tuloksena on täydellinen tasapaino.

Tiesitkö, että suomalaisten yritysten luottotappiot vuonna 2010 olivat yhteensä n. 3,5 miljardia euroa vuodessa? Se on keskimäärin 1,9 % yritysten liikevaihdosta.

Kiinnostuitko? Käy osoitteessa www.atradius.fi, soita (09) 6811 240 tai lähetä yhteystietosi osoitteeseen asiakaspalvelu.fi@atradius.com yhteydenottoamme varten.

Määräävätkö perintäyhtiöt tulevaisuudessa kulutuksen tason

Viime vuosina velkojan asemaa on heikennetty niin poliittisin kuin lainsäädännöllisin keinoin. Esimerkkinä voidaan mainita mm. velkajärjestelyä tai saatavan lopullista vanhentumista koskevat lainsäädännölliset muutokset. Kaavailtavat muutokset huonontavat entisestään velkojan asemaa ja niiden seurauksena veloista on tullut kauppatavaraa. Velkojen aktiiviset jälkimerkit mahdollistavat sen, että luotonmyöntäjät kykenevät arvioimaan luottotappioriskinsä paremmin kuin aikaisemmin.

Positiivista luottorekisteriä koskevassa keskustelussa on esitetty vahvoja argumentteja sekä puolesta että vastaan erityisesti vastuullisen luotonmyöntöpolitiikan osalta. Ajatus on sinänsä hyvä, mutta se ei välttämättä ole kovinkaan toimiva käytännössä. Osa luotonmyöntäjistä on ratkaissut asian siten, että he myyvät saatavansa jo niiden syntyessä omalle perintäkumppanille minimoiden luottotappioriskinsä. Perintäyhtiön asema lähenee luotonmyöntäjää ja tämän päätöksentekoa sekä kantaa riskin saatavasta sen syntymisestä lähtien.

Tulevaisuudessa luotonmyöntäjät siirtävät luottomyöntämisen riskit perintäkumppanilleen ja perintäyhtiös-

tä tulee osaltaan luottopäätöksentekijä luotonmyöntäjän ohella. Riskin saatavasta kantaa perintäyhtiö. Velkojan asiakasrakenne on riippuvainen perintäkumppanin taidosta arvioida riskejä. Tässä kohtaan valitettavasti asiakaskin on ulkoistettu, joka ei välttämättä ole paras tai kestävin ratkaisu.

Velkojat, jotka toimivat markkinoilla, jossa asiakasrakenne perustuu ns. kestovelkasuhteeseen, saattaa tällaisessa mallissa joutua tulevaisuudessa mielenkiintoiseen asemaan. Ovatko heidän asiakassaatavatkin kauppatavaraa?

Pohtiessani nykyisten perintäyhtiöiden tulevaisuutta, pitää miettiä asiakassuhteen ulkoistamisen vaikutuksia ja sitä, mitä toimeksiantajamme todellakin haluavat. Vastaukseni ja näkemykseni omaan kysymykseeni on, että tällä hetkellä asiakkaita ulkoistetaan, mutta niin ei tapahdu enää tulevaisuudessa. Asiakkaita on rajoitettu määrä ja niistä halutaan pitää kiinni. Näin ollen tullaan jossakin kohtaa ottamaan askel taaksepäin, luotonmyöntäjät huolehtivat saatavastaan tiettyyn pisteeseen ja siirtävät ne normaaliin perintään tai myyvät saatavansa.

Positiivisen luottorekisterin järjestäminen on sekä kuluttajien, yritysten

että velkojen kannalta paras ratkaisu. Velkoja voi keskittyä asiakassuhteen jalostamiseen ja perintäyhtiö voi hoitaa ammattitaidolla oman osa-alueensa. Varmaa on, että aina joku jättää maksumatta.

Kennet Kronman
hallituksen puheenjohtaja
OK Perintä Oy

Konekaupalla vuoteen 2020

Näin konekaupan edustajana suhtaudun tulevaisuuteen luottavaisesti. Konekaupalla on Suomessa hyvät tulevaisuuden näkymät. Vaikka Suomessa infrastruktuuri muun muassa tieverkon ja isojen asuinalueiden osalta on valmis, sen ylläpitämisessä riittää työsarkaa, koska suurin osa infrarakentamisesta on tehty 1960-luvulla. Lisäksi uusia isoja asuinalueita rakennetaan kymmenille tuhansille ihmisille. Näillä työmailla tarvitaan koneita.

Tulevaisuudessa konekauppa siirtynee yhä enemmän nettiin. Koneyrittäjäsukupolvien ero on nähtävissä jo nyt, nuorempi sukupolvi hyödyntää konehankinnoissaan nettiä sujuvammin

kuin vanhempi yrittäjäsukupolvi. Konekauppaan tuo haastetta se, että koneyrittäjät voivat nykyään ostaa koneet suoraan maailmalta käyttämättä lainkaan väliportaana tukkuri. Kotimaisen tukkurin vahvuutena on rahoituksen järjestäminen koneyrittäjälle, yleensä maailmalta koneita ostettaessa vain käteinen on käypä maksuväline. Toisaalta tukkuri pystyy kilpailemaan nettikauppiaiden kanssa henkilökohdaisilla suhteilla, jotka merkkimyyjä pystyy asiakkaaseen rakentamaan.

Luotonvalvonnan näkökulmasta tarkasteluna yhä kiihtyvä erilaisten taloushallinnon toimintojen ulkoistaminen tullee aiheuttamaan jonkin verran

Maaret Toivonen

haasteita esimerkiksi perehdyttämisen osalta. Reskontran siirto ulkopuolisuudelle palvelukeskukselle ei kuitenkaan muuta yrityksen luottopolitiikkaa. Palvelukeskuksissa hoidetaan perustyötä eli suoritusten kirjaamista ja liikemaksujen palautuksia. Näissä ulkoistamisissa palvelukeskuksen henkilökunnan perehdyttäminen nousee erittäin tärkeään rooliin, jotta asiakas ei huomaa toiminnon tapahtuvan varsinaisen yrityksen ulkopuolella. Uskon, että luottopäätökset ja luotonvalvonta tulee edelleen säilymään yrityksen omalla toimintona. Toisaalta perintä tulee siirtymään entistä enemmän varsinaisille perintäyrityksille.

Taloushallinnon rutiinien ulkoistaminen kustannuksiltaan halvempiin

maihin saattaa aiheuttaa esimerkiksi tavarantoimittajan myyntisaamisten kiertonopeuden hidastumista. Laskutus ei olekaan enää niin ripeää, kun aiheet kiertelevät eri maihin ja mahdollisesti sieltä postitetaan Suomeen.

Tämä on jo nähtävissä, mutta näiden yksinkertaisten töiden ulkoistaminen tulee kiihtymään tulevina vuosina. Valitettavasti myyntisaamisten kiertoaika tulee siis pidentymään ja suomalaisista tulee yhdyntävässä maailmassa enemmän "eurooppalaisia" laskun maksajia. Uskon, että suomalaisten "kättä päälle" -sopimukset eivät ole enää voimassa.

Kaupan koventunut kilpailu tulee lähentämään myynnin ja luotonhallinnon henkilöstön yhteistyötä, ym-

märretään molemmiin puolin, miten tärkeää on selvittää asiakkaan luottokelpoisuus ja näin varmistaa rahojen kotiutus. Myyjä oppii ajattelemaan luottollisesti ja luottohenkilö kaupallisesti. Suomalaisetkin oppivat tarkistamaan ostajan tai myyjän luottotiedot jo etukäteen ja tekemään sitovia sopimuksia luottotiedot huomioiden. Vaikka maailma muuttuu ja yhdyntyy niin vanha totuus siitä, että kauppa on kotona vasta kun rahat on kotiutettu, pätee edelleenkin.

Maaret Toivonen
luottopäällikkö
Konekesko Oy

Maksu- ja luottokortit vuonna 2020 - kohti digitaalista mobiililompakkoa

Maailmassa tehdään maksukortteilla joka sekunti yli 10.000 maksutapahtumaa, ja viime vuonna kortteilla maksettiin yli 6.000 miljardilla eurolla. Suomessa korttimaksujen arvo on jo yli kaksinkertainen käteismaksuihin verrattuna. Suomalaiset ovatkin todellista korttikansaa, sillä meillä tehdään korttimaksuja asukasta kohti enemmän kuin missään muualla maailmassa.

Muovikortti on kehittynyt runsaan viidenkymmenen vuoden elinkaarensa aikana pienin ulkoisin askelin, mutta toki isommin teknisillä uudistuksilla. Aluksi kortilla oli ainoastaan kohokirjoitettu kortinhaltij-

jan ja kortin tiedot. Kortille lisättiin 1970-luvulla magneettijuova, joka mahdollisti automaattisen tapahtumakäsittelyn. Viime vuosina kortteihin on tullut myös EMV-siru, joka parantaa olennaisesti turvallisuutta sekä mahdollistaa erilaisten sovellusten hyödyntämisen. Seuraavaksi yleistyvät etäluettavat kortit, jotka nopeuttavat maksutapahtumaa ja soveltuvat erityisesti arvoltaan pienien ostoihin.

Kortin taustalla oleva maksujärjestelmä (esim. Visa tai MasterCard) on keskeisessä roolissa maksamisessa, ja korttia voidaankin pitää eräänlaisena avaimena maksujärjestelmän käytölle.

Kun maksut tapahtuvat bitteinä, on osapuolten välisen luottamuksen oltava kunnossa. Maksujärjestelmän tulee turvata maksutapahtuman luotettavuus ja eheys niin, ettei ulkopuolisilla ole siihen pääsyä. Maksutapahtuman on oltava kiistämätön kaikille osapuolille ja maksuhetkellä pitää myös voida varmistua myyjän ja ostajan aitoudesta. Kortinhaltijan todentamisen osalta on vuosien varrella ollut lukuisia pilottihankkeita, joilla on testattu erilaisia biometrisia tunnistajia. Sormenjäljillä tai silmän iiriksen tunnistamisella tapahtuvaan todentamiseen taitaa kuitenkin mennä vielä jonkin aikaa.

Maksaminen tulee muuttumaan lähivuosina ainakin siten, että korttien rinnalle tulee uusia maksujär-

jestelmän käyttöavaimia. Erilaisia mobiilimaksamisen pilotteja on jo vuosien ajan toteutettu ympäri maailmaa, mutta kuluva vuosikymmen on se, jolloin kännykkämaksaminen vihdoinkin tekee läpimurron. Olemmekin hyvää vauhtia matkalla kohti digitaalista mobiililompakkoa, jolloin maksukortit muuttuvat aineettomiksi ja muuttavat kännykkään.

Verkkokaupan volyymi on ollut viime vuosina rajussa kasvussa, ja kortti on erinomainen väline maksaa ostokset myös verkossa. Verkkokaupassa onkin tällä hetkellä korttimaksamisen suurin kasvupotentiaali. Verkkokauppa näyttää toisaalta myös alueelta, jossa uudet toimijat ja täysin uudenlaiset maksuinnovaatiot voivat nopeastikin valata alaa.

Setelit ja kolikot ovat jo nyt muuttuneet korttien myötä biteiksi. Korttimaksamisen kehityksessä aivan ratkaisevaa on asiakkaan käyttökäytännön kehitys. Vain sellaiset innovaatiot, jotka luovat arvoa asiakkaalle voivat menestyä. Asiakkaat arvostavat jatkossakin maksujärjestelmiä, jotka ovat helppokäyttöisiä, turvallisia, tehokkaita ja mahdollistavat heidän ostovoimansa käytettävyyden missä ja milloin vain.

Petri Carpen
varatoimitusjohtaja
Luottokunta

Mediatiedot 2011

Julkaisija Osoite:

Luottomiehet-Kreditmännens ry
PL 891, 00101 Helsinki

Toimitus Päätoimittaja: Puhelin: Telefax: e.mail:

Hanna Maunu
050 568 7695
(09) 502 2940
hanna.maunu@bisnode.com

Ilmoitustilan myyjä Jäsenrekisterin ylläpito Puhelin: Fax:

Mikko Kallankari, 044 3217787
Consista Oy
(09) 622 5715
(09) 622 5725
luottomiehet@consista.fi

Paino Yhteyshenkilö: Osoite: Puhelin: Telefax:

KM-Yhtymä Oy Suomen Painotuote
Pia Huovinen
Äyritie 8 A, 01510 Vantaa
040 563 7911
(09) 7594 6202
pia.huovinen@painotuote.fi
www.painotuote.fi
Raimo Elovaara
KM-Yhtymä Oy Suomen Painotuote
050 323 8066
raimo.elovaara@painotuote.fi
aineisto-pc@painotuote.fi
aineisto-mac@painotuote.fi

Aineistotiedustelut:

Aineisto-osoite:

Ilmoitushinnat

Ilmoituskoko	Mustavalkoinen	4-värinen
Keskiaukeama	1010 €	1350 €
Takakansi* + s.2. ä	600 €	940 €
1/1 muut sivut	450 €	790 €
1/2 sivu	250 €	590 €
1/4 sivu	170 €	510 €

* Takakannen yläreunassa 30 mm korkea valkoinen osoitekenttäalue

Tekniset tiedot

Lehden koko:	A4
Painopinta-ala:	210 x 297 mm
Palstojen määrä:	3 kpl
Palstan leveys:	1 p 55 mm, 3 p 180 mm
Aineistot:	Tiedostoina
Ohjelmat:	Kaikki taitto- ja grafiikkaohjelmat

Maksuosoite Maksun saaja: Pankkiyhteys:

Luottomiehet ry
Luottomiehet
IBAN FI3420891800073866
BIC NDEAFIHH

Reklamaatit

Ilmoitusten painoasua koskevat reklamaatit 7 vrk:n kuluessa lehden ilmestymisestä kirjallisena.

Ilmoitusten peruuttaminen:

Viimeistään 14 vrk ennen aineistopäivää.
Myöhemmin peruutetuista laskutetaan 50% hinnasta.

Ilmestymispäivät Nro

Aineisto	Ilmestyy
21.11.2011	15.12.2011

ISSN 1457-7909

Luottolinkki

LUOTTOMIEHET - KREDITMÄNNENS RY:N JÄSENLEHTI

Eikö raha ropise yrityksenne kassaan?

Svea suojaa saatavanne

Svea Rahoitus & Perintä tarjoavat
joustavat ja tehokkaat ratkaisut
Sinun liiketoimintasi parhaaksi.

LASKUJEN MYYNTI

nopeuttaa rahankiertoa, helpottaa
uusia investointeja ja tasapainottaa
kassavirtaa. Rahoituspalvelun edut:
Parempi maksuvalmius, varmuutta kassan
hallintaan, pienemmät luottoriskit ja
vähemmän hallinnollista työtä!

PERINTÄPALVELU

antaa aikaa ydinbisnekselle, pienentää
myyntisaamisia ja vähentää hallinnollisia
tehtäviä.

**OTA YHTEYS AMMATTILAISIIMME,
KARTOITETAAN YHDESSÄ PARHAAT RATKAISUT!**

SVEA

RAHOITUS & PERINTÄ

Helsinki • Sastamala

• Puh. (09) 4242 3080 • myynti@svea.fi • www.svea.fi

Miten tietosuoja kehittyi seuraavan 10 vuoden aikana

Tietosuoja tulee kokemaan suurimman ja kattavimman muutoksensa sitten sen lanseeraamisen. Käsitteellisesti aletaan vahvemmin painottaa henkilöiden oikeutta käyttää omaa itsemääräämisoikeuttaan osana perusoikeusjärjestelmää. Toisaalta tietosuoja ja yksityiselämän suoja niitä vahvistavan Lissabonin sopimuksen jälkeen alkavat osin myös eriytyä. Sopimukseen liittyvässä perusoikeuskirjassa ne on sijoitettu jo kahteen eri artiklaan. Uuden teknologian ja muuttuvien palvelukonseptien tuomiin haasteisiin vastataan omaksumalla ”right to be forgotten” idea. Yleinen tietosuojadirektiivi uudistetaan; suunnitteluvuoroitetta (Privacy by Design) vahvistetaan ja teknologian käytön perusasetuksista huolehtimista (Privacy by Default) korostetaan. ”Mökin mummon” tulee voida luottaa siihen, että hänelle tarjotta-

vat palvelut ovat tietoturvallisia. Tietoturvaloukkauksista pitää jatkossa kertoa asiakkaille ja viranomaisille (Data Breach Notification). Organisaatioiden tulee kyetä paitsi noudattamaan lakeja myös osoittamaan se todeksi (Accountability). Kuluttajien tietoisuus omista tiedollisista oikeuksista tulee kasvamaan. Tämän kehityksen myötä johdon rooli ja osaaminen korostuvat (informaatiojohtaminen); informaation käsittely ei enää voi olla vain IT-osaston vastuulla. Informaation käsittelyn ympärille tulee syntymään uutta liiketoimintaa. Myös tietosuojavastaavien ammattikunta tulee syntymään. Tietosuojalakeja tullaan säätämään kiihtyvää vauhtia eri maissa. Tällä tavalla pyritään vastaamaan myös globalisaation asettamiin haasteisiin. Toisaalta kansainvälisten tietovirtojen hyvä, tietosuojaan ja -turvaan perustuva

hallinta muuttaa palvelujen tuotantoketjujen rakennetta. Tietosuojasta tulee organisaatioiden menetystekijä.

Reijo Aarnio
tietosuojavaltuutettu
Tietosuojavaltuutetun toimisto

**FINANCIAL
SERVICES**

Kirjalliset lähteet

Granlund, Markus-Malmi, Teemu:

Tietotekniikan mahdollisuudet taloushallinnon kehittämisessä (Jyväskylä 2004)

Eräviikko-sähköpostiutiset (Turku 2000-2011)

Heinämies, Kati: Luottomiehet-Kreditmännens r.y:n 25-vuotishistoriikki (Helsinki 1986)

Leppiniemi, Jarmo: Luoton historia ja merkitys (teoksessa Credit Management –luottotoiminnan käsikirja, Raisio 1990)

Lindell, Aulis: Luottomiehet-Kreditmännens r.y:n 10-vuotishistoriikki (Helsinki 1971)

Lindström, Jyrki: Luotonvalvonta ja saatavien perintä (Pieksämäki 2005)

Luottolinkki-lehdet 1983-2011

Luottomiehet-Kreditmännens ry:n toimintakertomukset 1983-2010

Mitä-Missä-Milloin -vuosikirjat 1961-2011

Parpola, Antti-Kiljala, Jarmo: Hyvä vai paha tieto? Suomalaisen luottotietotoiminnan vaiheet (Jyväskylä 2005)

Perret, S.A.: Luottomieserikoisarkisto (Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkisto, Mikkeli 1986)

Suviala, Risto (toim.): Credit Management – luottotoiminnan käsikirja (Raisio 1990)

Suviala, Risto: Hankkijan luottokäsikirja (Helsinki 1982)

Talponen, Heimo: Hallitse myyntisaamiset (Vantaa 2002)

Terälehti-uutiset (Turku 1993-2000)

Virén, Matti: Suomen laman syyt (artikkeli Turun Sanomissa 29.9.1993)

Ylioppilaslehti 19.03.2010

Åsvik, Esko: ”Suositellaan alan tehtäviin”, Luottotieto r.y. 75 vuotta 1912-1987 (Jyväskylä 1987)

Henkilölähteet

Adams, Peter
Ahlajoki, Eero
Ahlroos, Tom-G.
Carpén, Petri
Fagerström, Tom
Feodoroff, Thomas
Grönholm, Kaj
Heiskanen, Mikko
Hulkko, Timo
Höykinpuro, Timo
Immonen, Raimo

Kalapuro, Vesa
Karhu, Arto
Kuusisto, Kari
Lohtari, Vesa
Pennanen, Pertti
Safiulla, Cingiz
Sairanen, Sami
Salkola, Esko
Tiilikainen, Pekka
Tuovinen, Esko

Internet-lähteet

fi.wikipedia.org
www.fecma.eu
www.finlex.fi
www.luottokunta.fi
www.kreditforeningen.se
www.luottomiehet.fi
www.taloussanommat.fi
www.yritystutkimus-
neuvottelukunta.fi

Kuvaajaluettelo

Fagerström, Tom
Henttonen, Tiina
Hämäläinen, Kirsi
Kallankari, Mikko
Laine, Risto
Luottolinkin arkisto
Mantere, Pertti
Markko, Erkki
Maunu, Hanna
Nieminen, Mika

Palmén, Kai
Parjanne, Mikko
Pennanen, Pertti
Pulkkinen, Samuli
Sirkiä, Mikko
Sundqvist, Eero
Suviala, Risto
Svinhufvud, Liisa
Tietosuojavaltuutetun
toimiston kuva-arkisto

Luottomiehet – Kreditmännens r.y.

Kotimaan perintä

Lakipalvelut

**Kansainvälinen
perintä**

Koulutus

Duetto Group tarjoaa kaikki luottokaupan riskienhallinnan palvelut.

Palveluvalikoima kattaa sekä kotimaisen että kansainvälisen luottokaupan.

Palveluihimme kuuluvat kotimaan perintä, lakipalvelut, kansainvälinen perintä ja koulutus. Näillä palveluilla Duetto Group parantaa asiakasyritystensä luottokaupan tulosta.

Duetto[®]Group
Parannamme luottokaupan tulosta

Duetto Group, Yliopistonkatu 31, 20100 Turku
Puhelin 075 325 5690, info@duettogroup.fi
www.duettogroup.fi

PERINTÄ
INDRIVNING

Since 1991

PIENISTÄ VIRROISTA
MÅNGA BÄCKAR SMÅ
VÄIKESEST SUUREKS

